



Latvijas Republika
SALDUS NOVADA PAŠVALDĪBAS IESTĀDE
SALDUS PILSĒTAS BIBLIOTĒKA

Reģ. Nr. 90009114646, Tūristu ielā 3, Saldū, Saldus nov., LV- 3801, tālr. 63807144, fakss 63807143,
e-pasts: biblioteka@saldus.lv; <http://biblioteka.saldus.lv>

Saldus pilsētas bibliotēkas

**PĀRSKATS PAR SALDUS UN BROCĒNU
NOVADU BIBLIOTĒKU DARBU
2018. GADĀ**

Saldū, 2019

Satura rādītājs

Kopsavilkums	3
1. Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēku raksturojums.....	4
2. Finansiālais nodrošinājums	6
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	10
4. Personāls	12
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	17
6. Krājums.....	26
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	35
8. Novadpētniecība	41
9. Projekti.....	48
10. Publicitāte	51
11. Sadarbības tīkla raksturojums	54
12. Metodiskais un konsultatīvais darbs	56
PIELIKUMI.....	60

Kopsavilkums

Pārskata periodā Saldus pilsētas bibliotēkas metodiskā pārraudzībā esošo bibliotēku galvenās darba prioritātes bija:

- nodrošināt kvalitatīvus informācijas pakalpojumus visiem interesentiem,
- saglabāt bibliotēkas pakalpojumu groza pieejamību, uzlabojot tā kvalitāti,
- strādāt pie novadpētniecības krājuma popularizēšanas, nodrošinot tā atspoguļojumu elektroniskajā katalogā,
- aktivizēt bibliotēku kā socializācijas vietu darbību, piedāvājot dažādas izglītojošas un izklaidējošas aktivitātes ar iesaistīšanās iespējām,
- nodrošināt efektīvu un korektu darba rādītāju uzskaiti, izmantojot BIS ALISE iespējas.

2018.gadā būtiskākās izmaiņas reģiona bibliotēkās ir saistītas ar telpām un personāla maiņu. Divas Saldus novada bibliotēkas – Šķēdes pagastā un Zaņas pagastā - ir pārceltas uz jaunām telpām (vairāk 10.lpp.). Savukārt Brocēnu novada pašvaldības bibliotēkai 2018.gada decembrī ir noslēdzies iepirkums par tehniskā projekta izstrādi ēkas pārbūvei publiskās bibliotēkas vajadzībām.

Trijās bibliotēkās - Brocēnu novada Cieceres pagasta Emburgas un Saldus novada Nīgrandes pagasta un Saldus pilsētas bibliotēkās – ir notikušas izmaiņas personāla sastāvā (vairāk 12.lpp.).

Saldus pilsētas bibliotēkā mainījusies metodiskā darba veikšanas koncepcija – konsultatīvā darbā ir iesaistīti visi RGB speciālisti atbilstoši specializācijai, pārraudzības un kontroles funkcijas īsteno vadošie speciālisti atbilstoši savai kompetencei (vairāk 56.lpp.).

Galvenās problēmas:

- Nepietiekamais finansējums – bibliotēku budžetos piešķirtie līdzekļi nodrošina pamatfunkciju īstenošanu, bet ne darbības attīstību (vairāk 6.-7.lpp.).

- Saldus novadā joprojām ir neskaidrība par bibliotēkas tīkla tālāko darbības modeli: 2018.gada laikā divas reizes esam gatavoti darbam centralizācijas modelī, gada nogalē aktualizējās jautājums par četrpadsmito pagasta bibliotēku reorganizāciju, kas tā arī palika līdz galam neatrisināts. Šāda situācija neveicina stabilu attīstību un rada negatīvu fonu sadarbībai;

- Personāla jautājums un atbilstoša kvalifikācija. Potenciālo darbinieku ar atbilstošu izglītību trūkums reģionā ir problēma vairāku gadu garumā, bet, tā kā 2018.gadā vairākās bibliotēkās notika personāla maiņa, saskārāmies ar to tieši. Jaunie speciālisti, kas saņēmuši augstāko izglītību dokumentus bibliotekārajā jomā, Saldus reģionā pēdējo gadu laikā nav atgriezušies. Visbiežāk interesi par darbu bibliotēkās izrāda pretendenti ar augstāko izglītību citās jomās. Lai nodrošinātu jauno Ministru kabineta noteikumu prasības, būtu nepieciešamība saņemt atbilstošu kvalifikāciju. Nodrošināt tās ieguvī jaunajam speciālistam ir problēmas, jo LNB piedāvātā 960 h izglītības programma ne katram ir *pa kabatai*, savukārt uz kvalifikācijas eksāmena kārtošānu rinda vairāku gadu garumā. RGB var speciālistam nodrošināt profesionālo pilnveidi, sniegt praktiskas apmācības bibliotekārā darba veikšanas procesos, bet nevar nodrošināt prasībām atbilstošu izglītību.

1. Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēku raksturojums

Saldus novada pašvaldības iestāde „Saldus pilsētas bibliotēka” (turpmāk tekstā arī - SPB) ir akreditēta publiska kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas sniedz iedzīvotājiem bibliotekāros un bibliogrāfiskos pakalpojumus. Tā nodrošina Latvijas un pasaules tautu kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliogrāfēšanu un saglabāšanu, kā arī šīs informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Vienlaikus Saldus pilsētas bibliotēka veic reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas Saldus un Brocēnu novadu publiskajās bibliotēkās.

Saldus pilsētas bibliotēkas darbības teritorija pamatā ir Saldus pilsētas (10.10 km² un 10 810 deklarētie iedzīvotāji). Bibliotēkas pakalpojumi ir pieejami arī citu pagastu un novadu iedzīvotājiem. Pilsētā darbojas četras skolas – Saldus vidusskola (582 skolēni uz 01.09.2018.), Saldus pamatskola (400 skolēni uz 01.09.2018.), Cieceres internātpamatskola (155 skolēni uz 01.09.2018.), un Kalnsētas speciālā internātpamatskola (83 skolēni uz 01.09.2018.), kā arī viena profesionālās vidējās izglītības iestāde – Saldus tehnikums un četras pirmsskolas izglītības iestādes – Īkstīte (86 audzēkņi), Sienāzītis (123 audzēkņi), Pasaciņa (245 audzēkņi) un Zilīte (117 audzēkņi). Vienlaikus pilsētā tiek piedāvātas dažādas bērnu un jauniešu interešu izglītības iespējas – Saldus Bērnu un jauniešu centrā, Saldus mākslas skolā, Saldus mūzikas skolā un Saldus sporta skolā. Lokālā kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā liela nozīme ir Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja aktivitātēm. Muzejs ir labs bibliotēkas sadarbības partneris novadpētniecības darba organizēšanā. Pilsētas centrā - vecajās Saldus bibliotēkas telpās (Striķu ielā 7), darbojas mākslas attīstības biedrība “Ilizianna”, kas piedāvā daudzveidīgu kultūrizglītojošu programmu gan pieaugušajiem, gan bērniem un jauniešiem. Pilsētas attīstībā svarīgu vietu ieņem dažādie komercdarbības uzņēmumi, kas ne vien nodrošina pilsētniekus ar darba vietām, bet arī piesaista cilvēkus no citiem novadiem.

Saldus novads – reģionālās reformas rezultātā apvienoti 15 pagasti un pilsēta. Teritorija – 1683.3 km², iedzīvotāji – 24 516 (PMLP dati uz 01.07.2018.). No novada centra attālākajos pagastos vērojama strauja iedzīvotāju skaita samazināšanās – nelielais darba vietu skaits un ierobežotās iespējas mudina cilvēkus pārcelties uz dzīvi novada centrā vai tuvāk tam, vai arī uz citiem reģioniem. Tā rezultātā novadā notikusi būtiska izglītības iestāžu tīkla reorganizācija – vairākas skolas slēgtas, dažas pārveidotas par sākumskolām, Ezeres vidusskola – par pamatskolu. 2018.gadā savu darbību pārtrauca arī Rubas speciālā internātpamatskola, tika slēgts bērnu un jauniešu interešu izglītības centrs “Augšventa” (Nīgrandes pagasts). Saldus novadā darbojas astoņas pamatizglītības iestādes – Jaunlutriņu (42 skolēni uz 01.09.2018.), Kursīšu (39 skolēni uz 01.09.2018.), Lutriņu (72 skolēni uz 01.09.2018.), Pampāļu (45 skolēni uz 01.09.2018.), Rubas (73 skolēni uz 01.09.2018.), Ezeres (99 skolēni uz 01.09.2018.) un Zirņu (92 skolēni uz 01.09.2018.) pamatskolas un Striķu sākumskola (59 skolēni uz 01.09.2018.), divas vidējās izglītības iestādes - Druvas vidusskola (467 skolēni uz 01.09.2018.) un Nīgrandes pagasta Kalnu vidusskola (171 skolēni uz 01.09.2018.), kā arī trīs pirmsskolas izglītības iestādes – “Graudiņš” (Saldus pagasts, 128 audzēkņi), “Straumīte” (Nīgrandes pagasts, 65 audzēkņi) un “Kāpēcītis” (Lutriņu pagasts, 51 audzēkņi). Pie vairākām pamatskolām ir izveidotas pirmsskolas izglītības grupiņas, kas nodrošina vecumam atbilstošu izglītības programmu īstenošanu.

Katrā Saldus novada pagasta pārvaldē darbojas kultūras darba organizators un sporta organizators. Lutriņu pagastā atrodas veco ļaužu pansionāts “Ābeles” un sociālā māja “Rūķīši”. Saldus novadā reģistrēti 2094 dažādi komercuzņēmumi un 441 organizācija (Lursoft dati).

Brocēnu novads – izveidojies jau 2001.gadā, apvienojoties Brocēnu pilsētai ar lauku teritoriju, Blīdenes un Remtes pagastiem. Vēlāk tam pievienojās Gaiķu pagasts un 2010.gadā pilsētas lauku teritorija tika pārveidota par Cieceres pagastu. Teritorija – 498.5 km², iedzīvotāji – 6245 (PMLP dati uz 01.07.2018.). Atšķirībā no Saldus novada, Brocēnu novadā vērojams iedzīvotāju skaita pieaugums. Pašvaldībai ir izdevies saglabāt izglītības iestāžu tīklu – novadā

darbojas viena vidējās izglītības iestāde - Brocēnu vidusskola un trīs pamatskolas: Gaiķu (32 skolēni uz 01.09.2018.), Remtes (30 skolēni uz 01.09.2018.) un Blīdenes (92 skolēni uz 01.09.2018.) un trīs pirmsskolas izglītības iestādes – “Mūsmājas” un “Varavīksne” (Brocēnos) un “Vālodzīte” (Blīdenē). Savukārt Remtes un Gaiķu pamatskolās ir pirmsskolas izglītības grupiņas. Interēšu izglītību novadā nodrošina Brocēnu novada bērnu un jaunatnes sporta skola, jauniešu centrs “Kopā” un novada kultūras un izglītības centrs. Remtes pagastā atrodas sociālās aprūpes centrs “Atpūtas”. Brocēnu novadā reģistrēti 765 dažādi komercuzņēmumi un 69 organizācija (Lursoft dati).

2018.gadā Saldus pilsētas bibliotēkas metodiskajā pārvaldībā esošo bibliotēku skaits nemainījās. Joprojām Saldus novadā darbojas – 19 vietējās nozīmes bibliotēkas un viena reģiona galvenā bibliotēka (Saldus pilsētas bibliotēka), Brocēnu novadā – 6 vietējās nozīmes bibliotēkas. 2016.gada 3.februārī Saldus novada pašvaldība un Brocēnu novada dome noslēdza līgumu par reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu un finansēšanu Brocēnu novadā. Līgums joprojām ir spēkā

Kopš 2017.gada oktobra Saldus pilsētas bibliotēka ir Saldus novada pašvaldības struktūrvienību, saglabājot iestādes statusu. 2018.gada laikā vairākkārt aktualizējās sarunas par bibliotēku tīkla optimizāciju novadā un iespējamo centralizāciju. Neredzot šādai reorganizācijai finansiālo ieguvumu, pašvaldība pagaidām nekādas izmaiņas novada bibliotēku tīklā neveica.

Pārskata periodā būtisku izmaiņu, kas saistītas ar bibliotēku darbību nav. Bibliotēku darba prioritātes – nodrošināt bibliotēkas pamatpakalpojumu pieejamību ikvienam apmeklētājam, attīstīt papildpakalpojumus savu iespēju un kompetences robežās. Četrās bibliotēkās (Brocēnu pašvaldības bibliotēkā, Cieceres pagasta Emburgas bibliotēkā un Nīgrandes pagasta Kalnu un Kalnu vidusskolas bibliotēkās) veiktas visa krājuma inventarizācijas, kā Saldus pilsētas bibliotēkā – preses fondu inventarizācija.

2018.gada augustā Saldus pilsētas bibliotēkā viesojās Bibliotēku akreditācijas komisija un oktobrī Bibliotēku padomē Saldus pilsētas bibliotēka tika akreditēta kā reģionā galvenā bibliotēka uz nākamo periodu. Reģiona vietējās nozīmes bibliotēku akreditācija tiek plānota 2020.gadā.

2. Finansiālais nodrošinājums

Saldus pilsētas bibliotēkas finanšu līdzekļus 2018.gadā veido Saldus novada domes budžeta līdzekļi un ieņēmumi no maksas pakalpojumiem, kas 2018.gadā (salīdzinot ar iepriekšējo) kā jau Saeimas vēlēšanu gadā ir nedaudz (+10.74%) pieauguši (telpu noma dažādu politisko partiju vēlēšanu aģitācijas aktivitāšu organizēšanai). Šajā gadā nav tieši piesaistīti papildus līdzekļi no projektiem, dažādiem fondiem.

Pašreizējais pašvaldības piešķirto līdzekļu apjoms nodrošina bibliotēkas pamatdarbību, jo lielākā daļa no finansējuma ir novirzīta darbinieku atalgojumiem un infrastruktūras uzturēšanai, bet neveicina tās attīstību, jaunu darbības formu ieviešanu. Attīstību ierobežojošs faktors ir ne tikai nepietiekamais finansējums, bet arī nosacījumi, ko nosaka bibliotēkas atrašanās privātās telpās, kuras bibliotēkas vajadzībām tiek nomātas. Daudzos projektu konkursos netiek atbalstītas investīcijas privātpašumā, līdz ar to bibliotēkas iespējas piesaistīt papildus finansējumu ir ierobežotas.

Saldus pilsētas bibliotēkas finansiālais nodrošinājums

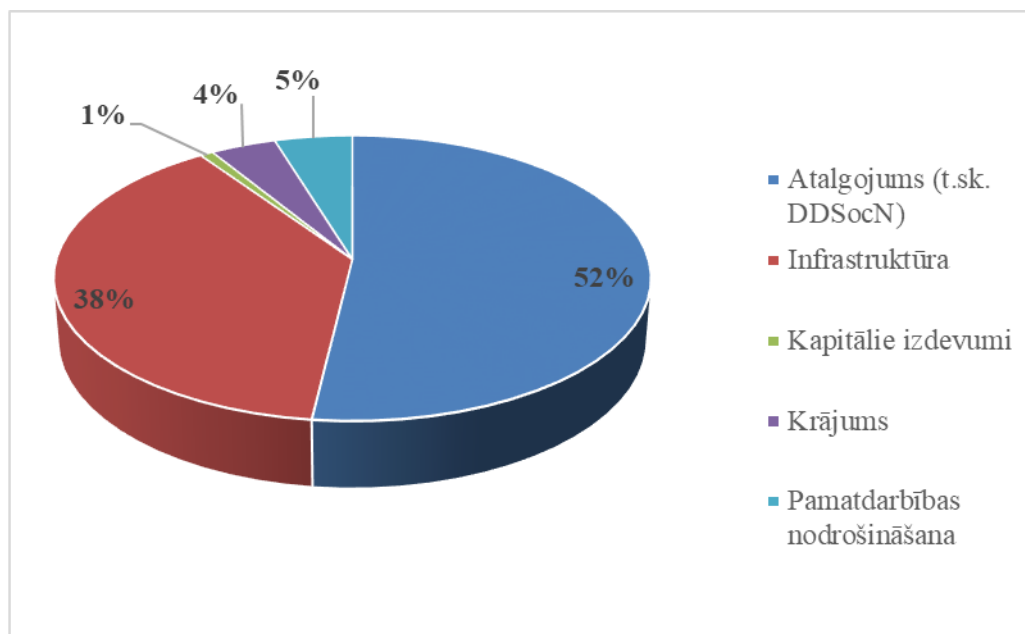
	2016	2017	2018
Kopā (EUR)	352 274	350 310	354 244
Pašvaldības finansējums	349 611	347 937	351 616
Citi ieņēmumi:	2663	2373	2628
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	2663	2373	2628
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Saldus pilsētas bibliotēkas finansējums pamatā tiek izmantots infrastruktūras uzturēšanai (38,49% no kopējā budžeta (telpu noma, komunālie maksājumi, ēkas un telpu uzturēšanas izdevumi)) un darbinieku atalgojumam (51.9% no kopējā budžeta). Bibliotēkas krājumam izmantoti 4.03% no finansējuma.

Saldus pilsētas bibliotēkas izdevumi

	2016	2017	2018
Izdevumi kopā (EUR)	352 839	350 310	354 244
Darbinieku atalgojums (bruto)	154 131	151 392	140 525
Krājuma komplektēšana	14 757	13 778	14 289

Atalgojuma samazinājums izskaidrojams ar to, ka 2018.gada laikā Saldus pilsētas bibliotēkā vairākiem darbiniekiem bija ilgstošas darba nespējas lapas, 2017.gada nogalē samazināts darbinieku skaits – likvidēta saimniecības pārziņa amats, kā arī ilgstoši neaizpildīta vakance. Tā visa rezultātā darbinieku algām tērētais finansējums salīdzinot ar 2017.gadu ir būtiski samazinājies: -7.18%. Jāatzīmē, ka tabulā ir uzrādīti iztērētie līdzekļi, nevis plānotie.



Saldus pilsētas bibliotēkas budžeta sadalījums.

Arī reģiona bibliotēku finansiālais nodrošinājums garantē bibliotēku darbību, bet neveicina to attīstību. Salīdzinot 2018.gada datus ar iepriekšējo gadu datiem ir vērojams pieaugums, bet tas skaidrojams ar darbinieku atalgojuma pieaugumu, kas, savukārt, saistīts ar valsts noteiktās minimālās algas paaugstināšanu. Daudzviet bibliotēku darbinieku atalgojums ir tikai nedaudz lielāks par minimālo algu.

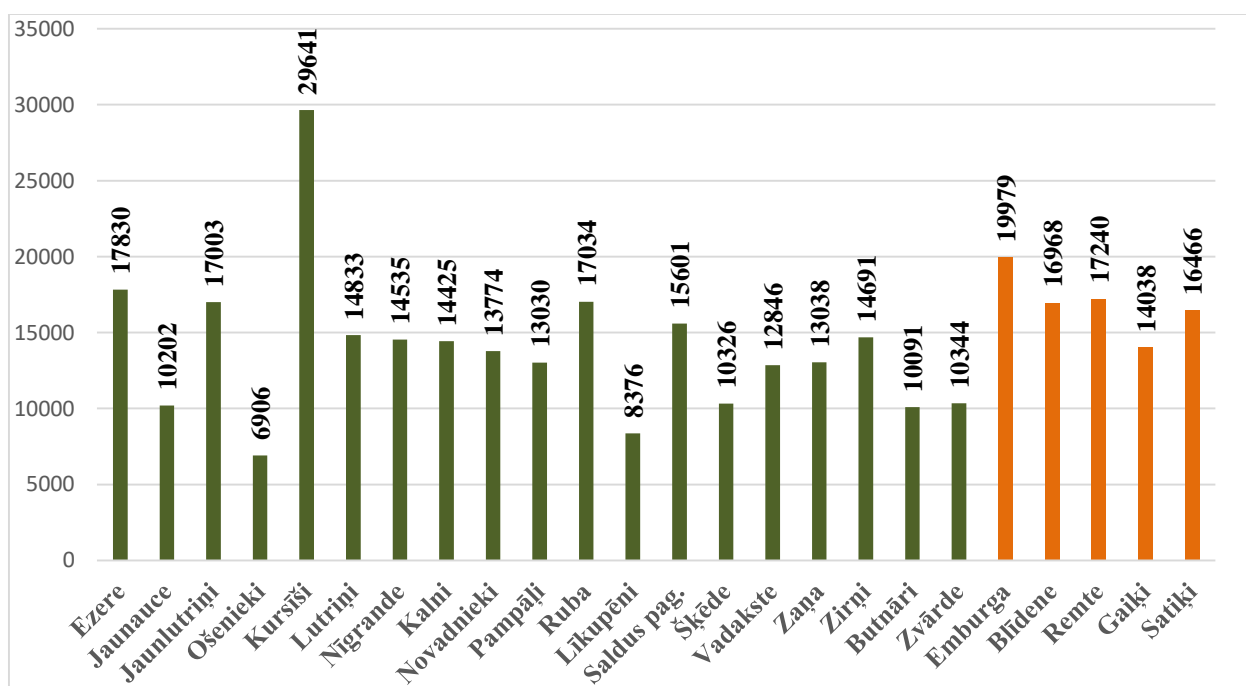
Vairumā pašvaldību bibliotēkās maksas pakalpojumu ieņēmumi nonāk kopējā pašvaldības budžetā, tādēļ tie netiek atsevišķi uzskaitīti. Tabulā uzrādīto maksas pakalpojumu ieņēmumu lielāko daļu (90.34%) veido Saldus pilsētas bibliotēkas ieņēmumi.

Saldus un Brocēnu novadu bibliotēku finansiālais nodrošinājums

	2016	2017	2018
Reģionā pavisam kopā (EUR)	729 575	740 171	767 035
Pašvaldības finansējums	724 498	735 683	762 406
Citi ieņēmumi:	5077	4488	4629
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	2949	2643	2909
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>	24		
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>	700	1845	1720
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>	1404		
Kopā Saldus novadā (EUR)		602 946	620 654
Pašvaldības finansējums		598 520	616 142
Citi ieņēmumi:		4426	4512
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>		2581	2792
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>		1845	1720
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			
Kopā Brocēnu novadā (EUR)		137 225	146 381
Pašvaldības finansējums		137 163	146 264
Citi ieņēmumi:		62	117
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>		62	117
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			

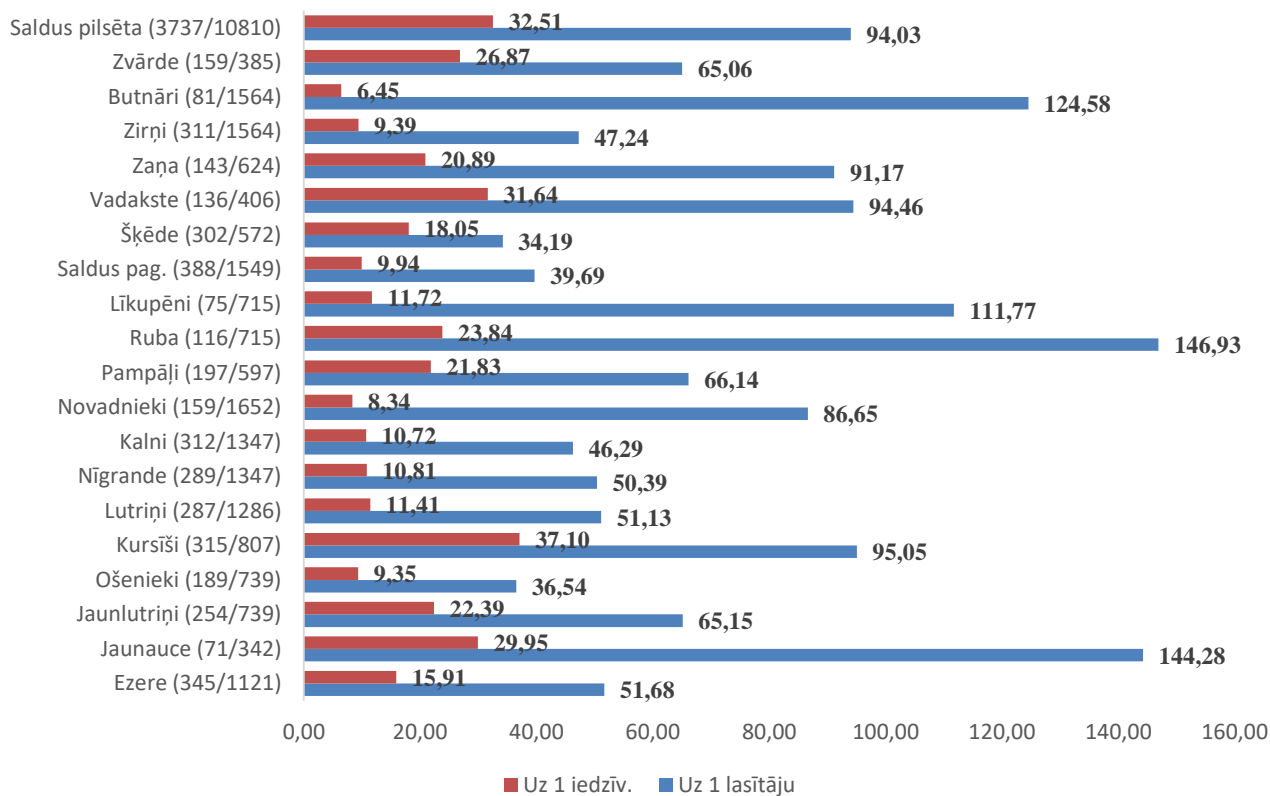
Saldus un Brocēnu novadu bibliotēku izdevumi

	2016	2017	2018
Reģionā pavisam kopā (EUR)	730 140	739 921	766 565
Darbinieku atalgojums (bruto)	342 148	350 561	359 222
Krājuma komplektēšana	76 115	75 633	78 389
Kopā Saldus novadā (EUR)		602 696	620 184
Darbinieku atalgojums (bruto)		280 705	281 505
Krājuma komplektēšana		55 834	57 058
Kopā Brocēnu novadā (EUR)		137 225	146 381
Darbinieku atalgojums (bruto)		69 856	77 717
Krājuma komplektēšana		19 799	21 331

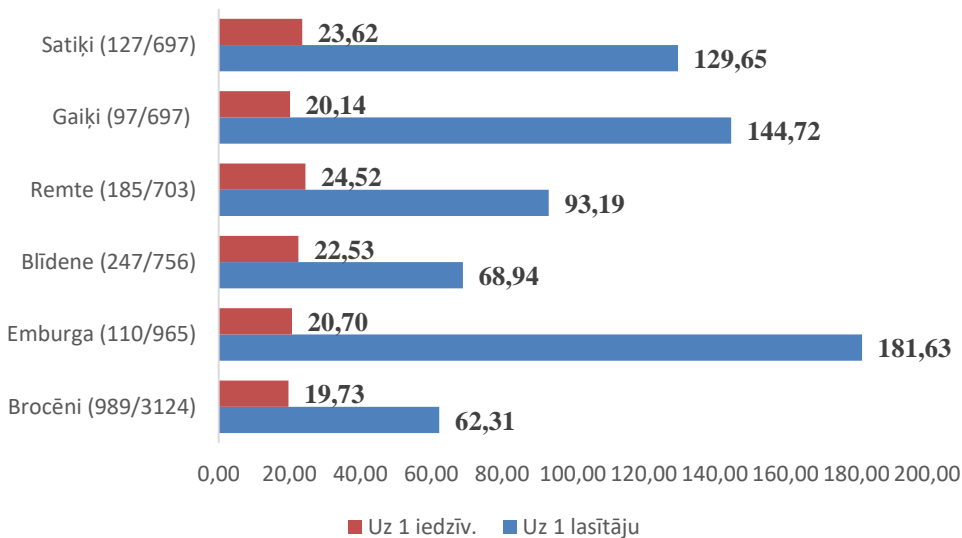


Salīdzinot abu novadu pagastu bibliotēkām piešķirtos līdzekļus, jāsecina, ka daudz vienmērīgāks finansējums attiecībā pret katru pagasta bibliotēku ir Brocēnu novadā (grafikā - Emburga, Blīdene, Remte, Gaiķi un Satiķi). Emburgas bibliotēkas budžeta palielinājums ir izskaidrojams ar to, ka šī bibliotēka ir izvietota nomātās telpās un telpu nomas izdevumi ir iekļauti bibliotēkas budžetā. Jāuzteic pagastu pārvaldes, kuras vēl līdz šim spējušas ne tikai saglabāt divas bibliotēkas pagasta teritorijā, bet arī nodrošināt tās ar daudz maz vienlīdzīgu finansējumu - Nīgrandes (14535.00) un Kalnu (14425.00) bibliotēkas (Nīgrandes pagasts), Zirņu (14691.00) un Būtnāru (10091.00) bibliotēkas (Zirņu pagasts), Gaiķu (14038.00) un Satiķu (16466.00) bibliotēkas (Gaiķu pagasts).

Analizējot finanšu datus, interesanti ir salīdzināt bibliotēkas izmaksas tās rēķinot gan uz vienu lasītāju, gan uz vienu iedzīvotāju. Ja starpība starp šīm izmaksām nav liela, tas nozīmē, ka ar bibliotēkas darbību viss ir kārtībā. Pat pašās optimistiskākajās prognozēs netiek plānots, ka visi iedzīvotāji kļūs par bibliotēkas apmeklētājiem. Tātad par pilnīgu šo abu rādītāju izlīdzināšanos mēs nerunājam. Taču bibliotēkas darba aktivitāti raksturo izmaksu uz vienu lasītāju pietuvināšanās izmaksām uz vienu iedzīvotāju.



Bibliotēku kārtējie izdevumi uz vienu lasītāju un uz vienu iedzīvotāju Saldus novadā.



Bibliotēku kārtējie izdevumi uz vienu lasītāju un uz vienu iedzīvotāju Brocēnu novadā.

Vidēji bibliotēku uzturēšana uz vienu bibliotēkas lasītāju Saldus novadā izmaksā – 78.25 *euro*, Brocēnu novadā – 83.41 *euro*, bet rēķinot uz vienu iedzīvotāju attiecīgi – Saldus novadā 24.86 *euro* (+2.91% salīdzinājumā ar 2017.gadu), Brocēnu novadā 23.41 *euro* (+8,67% salīdzinājumā ar 2017.gadu). Kā jau grafiki apliecina vislielākās izmaksas ir pagastos, kur vēl joprojām darbojas divas bibliotēkas.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

2018.gadā Saldus novadā divas bibliotēkas tika pārceltas uz jaunām telpām – Zaņas pagasta bibliotēka no savas mājvietas, kas atradās Kareļu ciema centrā, pārcēlās uz netālo bijušās skolas ēku, kur bibliotēkas vajadzībām tika atvēlēta pielāgota telpa 53.4 kvm platībā (iepriekš – 70 kvm). Savukārt, Šķēdes pagasta bibliotēka gada sākumā ieguva atremontētas telpas (119.8 kvm) pagasta sabiedriskajā centrā, kur bez bibliotēkas ir izvietots pagasta Dienas centrs un sporta zāle. Līdz šim bibliotēka bija izvietota daudzdzīvokļa nama pirmajā stāvā, kur tās vajadzībām bija pielāgots dzīvoklis.



Ieskats Šķēdes pagasta bibliotēkā

un Zaņas pagasta bibliotēkā

Atsevišķās bibliotēkās veikti dažādi remontu darbi: Jaunaucē bibliotēkā izremontēta bērnu lasītava, Pampāļu bibliotēkā – kosmētiskais remonts abonementā, Jaunlutriņu bibliotēkā nomainīts grīdas segums krājuma telpā, savukārt, Vadakstes pagasta bibliotēkā – arhīva telpā. Rubas pagasta bibliotēkā pabeigts sanitārā mezgla remonts, bet Gaiķu pagasta bibliotēkas ēkai nomainīts jumts.

Ar lielām cerībām nākotnē raugās Brocēnu pašvaldības bibliotēkas darbinieki, jo sapnis par jaunām bibliotēkas telpām pamazām kļūst par realitāti. 2016.gadā pašvaldība iegādājās ēku Brocēnos, kurā pēc rekonstrukcijas tiek plānots izvietot bibliotēku. 2018. gadā tika izsludināts konkurss tehniskā projekta izstrādāšanai. Konkursa rezultāti vēl nav zināmi.

Vairākas reģiona bibliotēkas no akreditācijas komisijas bija saņēmušas norādījumus, ka ir laiks nomainīt novecojušās, padomju laika mēbeles pret jaunām, mūsdienīgākām un šodienas prasībām atbilstošākām. Iespēju robežās bibliotēkas pilda šos uzdevumus, pakāpeniski mainot gan plauktus, gan lasītāju galdus. Pie daļas jaunu plauktu tikušas Ezeres, Novadnieku, Zirņu un Saldus pagasta bibliotēkas. Lutriņu pagasta bibliotēka pabeigusi bērnu krājumam atvēlēto plauktu nomaiņu. Ar jaunu aprīkojumu iekārtots bērnu stūrītis Blīdenes pagasta bibliotēkā. Savukārt, pie jaunām un ērtām lasītavas mēbelēm tikuši Jaunlutriņu pagasta bibliotēkas apmeklētāji. Arī Saldus pilsētas bibliotēka parūpējusies par savu apmeklētāju ērtībām, iegādājoties ērtus atpūtas krēslus.

Pieaugot izejmateriālu cenām un darbaspēka izmaksām, ietaupījuma šādai darbībai nav – šodien tos pašus plauktus vairs nevar nopirkt par vakardienas cenu. Diemžēl, jau vairākus gadus uzstādījums budžeta veidošanai ir nepārsniegt iepriekšējā gada budžeta līmeni. Visi izdevumi, kas saistās ar materiāli tehniskās bāzes uzlabošanu, tiek uzskatīti par prioritāriem darbiem, kuriem bieži vien līdzekļu nepietiek. Tādēļ arī pakāpeniskā mēbeļu nomaiņa ir uzslavējama, jo

kaut kad nospraustais mērķis tiks sasniegts un lasītājus priecēs mūsdienīgi iekārtotas bibliotēkas telpas.

Ne mazāk aktuāls ir jautājums par šodienas prasībām atbilstošas datortehnikas nodrošinājumu bibliotēkā. Vairums no reģiona bibliotēkām lietotāju vajadzībām izmanto projekta 3td laikā iegūto datortehniku un multifunkcionālās iekārtas. Ņemot vērā informācijas tehnoloģiju attīstības tempus, jāatzīst, ka šī tehnika gan fiziski, gan morāli ir novecojusi un neatbilst šodienas prasībām. Tā kā krīze valstī beigusies un lielākajai iedzīvotāju daļai labklājības līmenis atļauj sevi nodrošināt gan ar mūsdienīgu datortehniku, gan internetu, tad pieprasījums bibliotēkās pēc šiem pakalpojumiem sarūk. Līdz ar to bibliotēkām vairs nav nepieciešams liels skaits datoru un multifunkcionālu iekārtu. Kvantitatīvi aizstāj kvalitāti. Aktīvākās bibliotēkas pakāpeniski projektos iegūto datortehniku atgriež tā īpašniekam. Tiek meklētas dažādas iespējas piedāvāt lietotājiem "*jaudīgākus*" datorus.

Atbrīvojoties no novecojušās datortehnikas, bibliotēkās atbrīvojas telpa jaunām iespējām. Tā Novadnieku pagasta bibliotēka ir ieguvusi telpu pasākumu organizēšanai. Saldus pilsētas bibliotēka, reorganizējot bērnu un jauniešu lasītavu, arī ieguva telpu bibliotēkārājām stundām un radošo darbnīcu rīkošanai.

Savu iespēju robežās bibliotēkas cenšas uzlabot gan telpu stāvokli, gan aprīkojumu. Taču vairāku gadu garumā, veidojot budžetu iepriekšējā gada līmenī, tāda *lāpīšanās* vien sanāk. Katra pagasta pārvalde rīkojas savas izpratnes un rocības robežās. Un tad reizēm sanāk tā, ka bibliotēkai jaunajās telpās jādarbojas ne visai drošos un piemērotos apstākļos.



Zaņas pagasta bibliotēka "iekārtojusies" jaunajās telpās.

Zaņas pagasta bibliotēka pēc "jurģiem" bija spiesta kādu laiku darboties attēlā redzamos apstākļos. Tikai pēc Saldus pilsētas bibliotēkas speciālistu iejaukšanās un novada pašvaldības vadības iesaistīšanas bibliotēka ieguva drošāku un piemērotāku vidi apmeklētāju uzņemšanai.

4. Personāls

Divdesmit piecās Saldus un Brocēnu novadu vietējās nozīmes bibliotēkās 2018.gadā kopā strādāja 32 darbinieki, no kuriem 27 ir bibliotekārie darbinieki (Saldus novadā – 18, Brocēnu novadā – 9).

Personāla ziņā 2018.gads bijis pārmaiņu gads vairākās pagastu bibliotēkās. Saldus novada Nīgrandes pagasta un Brocēnu novada Cieceres pagasta Emburgas bibliotēkās nomainījušies darbinieki. Iepriekšējiem bibliotēku vadītājiem dodoties pelnītā atpūtā (abām bijušajām darbiniecēm bibliotēku darbā pavadīti vairāki desmiti gadu), to vietā stājušās jaunas, enerģiskas darbinieces, kurām ir 1.līmeņa profesionālā izglītība citās jomās.

Savdabīga situācija personāla jautājumos izveidojusies Jaunlutriņu pagasta abās bibliotēkās. 2017.gada nogalē darbu Jaunlutriņu pagasta bibliotēkā pārtrauca tās iepriekšējā vadītāja, un uz laiku šos pienākumus uzticēja Jaunlutriņu pagasta Ošenieku bibliotēkas vadītājam, kura bija pieņemta darbā ar nepilnu slodzi. Kā vienmēr – nekas nav tik paliekošs un stabils, kā tas, kas darīts uz laiku. Darbiniece veiksmīgi apvienoja darbu abās bibliotēkās. Pēc reģiona galvenās bibliotēkas ierosinājuma tika aktualizēts jautājums par abu pagastu bibliotēku reorganizāciju, veidojot Ošenieku bibliotēku kā Jaunlutriņu bibliotēkas struktūrvienību un saglabājot vienu darbinieku ar konkurētspējīgu atalgojumu. Pašvaldībai lemjot par piemaksu par papildus darbu atcelšanu, jautājumam par Jaunlutriņu pagasta bibliotēku personālu bija jārod ātrs risinājums. Vienlaikus domājot jau par 2019.gada budžetu, pašvaldība meklēja līdzekļu optimizācijas ceļus un gatavoja visu Saldus novada otro pagastu bibliotēku reorganizāciju, veidojot tās par pagastu bibliotēku struktūrvienībām un pārskatot darbinieku slodzes. Šī reorganizācija būtu skarusi Jaunlutriņu pagasta abas bibliotēkas – Jaunlutriņu un Ošenieku, Nīgrandes pagasta bibliotēkas – Nīgrandes un Kalnu, Rubas pagasta bibliotēkas – Rubas un Līkupēnu, Zirņu pagasta bibliotēkas – Zirņu un Butnāru. Jau Jaunlutriņu pagastu bibliotēku gadījumā šāda reorganizācija būtu veiksmīgs problēmas risinājums, tad pārējos trijos pagastos – reorganizācijas rezultātā cietēji būtu ne tikai bibliotēku apmeklētāji, bet arī darbinieki. Izvērtējot visu bibliotēku darbību un iepazīstot tās darbībā uz vietas, Latvijas Bibliotēku padome savā atzinumā piekrita Jaunlutriņu, Rubas un Zirņu pagastu bibliotēku plānotajai reorganizācijai, bet neatbalstīja izmaiņas Nīgrandes pagastu bibliotēku darbībā. Visa tā rezultātā novada pašvaldība izmaiņas bibliotēku tīklā atlika uz nenoteiktu laiku. Jautājums par darbinieku Ošenieku vai Jaunlutriņu bibliotēkā paliek nerisināts. Pašreizējā situācijā Jaunlutriņu pagastu pārvaldei būtu jāsludina konkurss uz vienas no bibliotēkas vadītājas amata vietu, jo abām bibliotēkām ir jānodrošina darbība atbilstoši normatīvajos aktos noteiktām prasībām par vietējās nozīmes bibliotēkām. Sarunā ar pašreizējo darbinieci viņa atzina, ka ilgstoši šādu situāciju nevar izturēt. Par nepieciešamo rīcību ir informēts pagastu pārvaldes vadītājs, lēmums jāpieņem viņam.

2018.gada Saldus pilsētas bibliotēka bija nodarbināti 21 darbinieki. No tiem 15 ir bibliotekārie darbinieki. Visi darbinieki strādā pilnu slodzi.

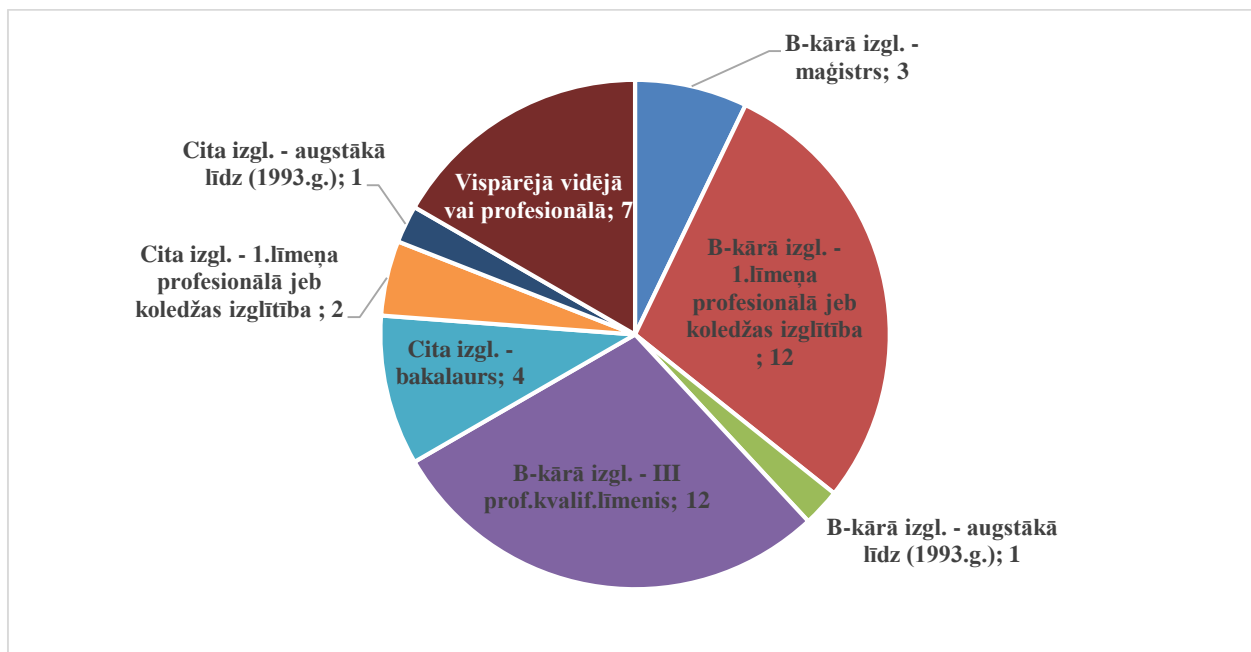
2018.gadā Saldus pilsētas bibliotēkā personāla jautājumos notika būtiskas izmaiņas. Par prioritāti tika noteikta Informācijas resursu un metodiskā darba nodaļas personāla resursu stiprināšana. Plānots šo nodaļu veidot kā lielāko bibliotēkas struktūrvienību un visi šīs nodaļas darbinieki tiek iesaistīti ne tikai lokālo informācijas resursu veidošanā un to uzturēšanā, bet arī nodrošinās metodiskā darbā uzdevumu īstenošanu reģiona bibliotēkās. Līdz ar to bibliotēkā nav atsevišķas amata vietas – galvenais metodiķis.

Izmaiņu rezultātā plānots stiprināt struktūrvienību, kas ir atbildīga par bibliotēkas piedāvājuma veidošanu, kas ir būtisks nosacījums pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanai, un tiks izpildīti Latvijas Nacionālās bibliotēkas rekomendācijas - reģiona galveno bibliotēku funkciju īstenošanu neierobežot ar vienu speciālistu - metodiķi, bet iesaistot savas kompetences ietvaros visus bibliotēkas darbiniekus.

Jāatzīst, ka risinot šos personāla jautājumus, jo asāk izjutām kvalificēta darba spēka problēmu – reģionos atbilstošas kvalifikācijas speciālistu praktiski nav un nav arī bibliotēkas rīcībā instrumentu, ar ko tādus piesaistīt no citurienes.

No Saldus pilsētas bibliotēkas bibliotekārajiem darbiniekiem ar izglītību bibliotēku darba jomā ir 10, diviem ir augstākā izglītība citās jomās, bet trīs darbinieki ir ar vidējo vispārējo izglītību. No tiem - vienam darbiniekam ir vairāk kā 30 gadu darba stāžs, viens darbinieks studē, bet ar trešo 2019.gada sākumā darba attiecības tika izbeigtas. Līdz ar to jauno pārskata periodu Saldus pilsētas bibliotēka ir iesākusi ar vakanci.

Reģiona bibliotēku bibliotekāro darbinieku izglītības kopaina atspoguļota grafikā:



Septiņi reģiona pagastu bibliotēku vadītāji nokārtojuši kvalifikācijas eksāmenu un ieguvuši III profesionālās kvalifikācijas līmeni. Jaunlutriņu pagasta bibliotēku vadītāja uzsākusi mācības LNB Kompetenču centra 960 stundu programmā. 2018.gada sākumā studijas Latvijas kultūras koledžā beidza Brocēnu pašvaldības bibliotēkas bibliotekāre Gita Pikalova.

2018.gadā Saldus pilsētas bibliotēkas darbinieki ir piedalījušies divos pieredzes apmaiņas braucienos, apmeklējot Preiļu Galveno bibliotēku un Krāslavas novada centrālo bibliotēku un rudens pusē viesojoties Jelgavas pilsētas bibliotēkā un Latvijas Lauksaimniecības universitātes Fundamentālajā bibliotēkā. Savukārt Saldus un Brocēnu novadu pagastu bibliotēku darbinieki devušies pieredzes apmaiņā uz Anīkšču un Biržu rajonu (Lietuva) pašvaldību bibliotēkām. Šādi pieredzes apmaiņas pasākumi motivē darbiniekus ieviest izmaiņas savā darba ikdienā. Vienlaikus tā ir iespēja salīdzināt kolēģu pieredzi ar savējo. Labāk pamanāmi pašu “plusi” un “mīnusi”. Iepazīstot Lietuvas kolēģu darba pieredzi, uzmanība tika pievērsta darbam centralizētās sistēmas apstākļos, kas līdz šim laikam ir saglabājusies Lietuvas bibliotēku sistēmā, kā arī valsts līdzdalībai bibliotēku darbības veicināšanai – finansējums krājumam, atbalsts jaunu ēku celtniecībai, infrastruktūras sakārtošanai.

Arī 2018.gadā abu novadu bibliotēku darbinieki paviesojās pie kolēģa – Kursišu pagasta bibliotēkā – informācijas centrā. Laikā, kad Saldus pilsētas bibliotēka uzņēma Latvijas augstskolu, speciālo un publisko bibliotēku direktorus pavasara sanāksmē, reģiona bibliotēku darbinieku seminārs noritēja Kursīšos, kur vienlaikus ar plānoto semināra tēmu izskatīšanu bija iespēja ielūkoties bibliotēkas darbā, iepazīt pēdējo gadu inovācijas.

Divi no reģiona bibliotekāru pulka piedalījušies Latvijas Bibliotekāru biedrības organizētajā pieredzes apmaiņas braucienā uz Dānijas bibliotēkām.

Neskatoties uz to, ka finansējums profesionālajai pilnveidei bibliotēku darbiniekiem katrā no novadiem un pat pagastiem ir atšķirīgs, tiek izmantotas visas iespējas papildināt savas zināšanas un pilnveidot prasmes.

Reģiona bibliotēku darbinieki regulāri apmeklē Saldus pilsētas bibliotēkas kā metodiskā centra organizētos seminārus un iespēju robežās piedalās citu institūciju organizētajos pasākumos. Saldus pilsētas bibliotēkas 15 darbinieki dažādās mācībās pavadījuši 255 stundas, Saldus novada 18 pagastu bibliotēku darbinieki – 594 stundas, Brocēnu novada 9 bibliotekārie darbinieki – 234 stundas.

Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi:

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits
1.	28.02.2018	SPB	Beyond The Frames, SIA	Radošās domāšanas meistarklase	9
2.	19.03.2018	LNB	LNB Bērnu literatūras centrs	Bērnu literatūras konference "Grāmatā mazais ir liels"	6
3.	23.03.2018	Liepāja	PURE Academy	Izaugsmes akadēmija vadītājiem un komunikācijas praktiķiem	8
4.	12.04.2018	LNB	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Seminārs par darbu ar personas datiem	6
5.	17.04.2018	LNB	Latvijas Bibliotekāru b-ba	Konference "Mainās bibliotēka, mainās sabiedrība"	6
6.	18.04.2018	LNB	Latvijas Bibliotekāru b-ba	Latvijas Bibliotēku festivāls, Bibliotēku ideju tirgus	5
7.	27.04.2018	Saldus	Mācību centrs BUTS	Darba aizsardzības pamatlīmeņa zināšanu izglītības programma	60
8.	08.05.2018	Saldus	Europe Direct Liepājas centrs	Datu drošība: kā pasargāt uzņēmuma un privātpersonas datus	3
9.	11.05.2018	LNB	LNB Kompetenču attīstības centrs	Efektīvs un moderns reģiona galvenās bibliotēkas metodiskais darbs	30
10.	15.05.2018		UNESCO Latvijas Nacionālā komisija	Stāstīšanas notikums: no stāstīšanas ikdienā līdz stāstnieku sarīkojumiem	
11.	16.05.2018	LNB	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Konference "Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram"	5
12.	24.05.2018	KISC	KISC	Latviešu datubāzu resursi un interneta rīki informācijas darbā	4
13.	29.05.2018		UNESCO Latvijas Nacionālā komisija	Seminārs "Dokumentārais mantojums: kolektīvās atmiņas nesējs"	4
14.	01.06.2018		Jaunpiebalgas Mūzikas un mākslas skola	Kultūras tūrisms Latvijā	8
15.	19.06.2018	LNB	LNB Kompetenču attīstības centrs	Elektroniskie resursi un informācijas meklēšana	4
16.	20.08.2018		LU Open Minded	Sociālā psiholoģija. Ilūzijas, domājot par sevi un citiem	15
17.	23.08.2018	Tomes pag.	Latvijas Drošāka interneta centrs	Drošāka interneta centra reģionālo vēstnešu apmācības	10

18.	28.08.2018	Saldus	Mācību centrs BUTS	Datu analīze un pārskatu sagatavošana ar MS Excel	40
19.	06.09.2018	LNB	LNB Kompetenču attīstības centrs	Google un citu bezmaksas tiešsaistes rīku izmantošana darba vidē	4
20.	08.09.2018	LNB	LNB Bērnu literatūras centrs	Skaļās lasīšanas sacensību reģionālo kuratoru seminārs	4
21.	10.09.2018	Zirņu pag.	O.Kalpaka piemiņas muzejs	Seminārs "Novadpētniecības un kultūrvēstures saglabāšana"	8
22.	12.09.2018	LNB	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Konference "21.gadsimta bibliotēka"	5
23.	19.09.2018	LNB	LNB Kompetenču attīstības centrs	Elektroniskie resursi un informācijas meklēšana	8
24.	19.,20.09.2018	Kuldīga	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Bibliotēku novadpētniecības konference	8
25.	18.10.2018	LNB	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Reģiona galveno metodiķu seminārs	5
26.	29.-31.10.2018	SPB	Baltijas Datoru akadēmija	Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi	8
27.	30.10.2018	Tieto Latvia	Tieto Latvia	Padziļinātie kursi BIS ALISE administrēšanā	8
28.	01.11.2018	Tieto Latvia	Tieto Latvia	Padziļinātais kurss informācijas meklēšanā un izguvē	8
29.	02.11.2018	Rīga	Eiropas Kustība Latvijā	ES informācijas sniedzēju forums	
30.	05.11.2018	Tieto Latvia	Tieto Latvia	Dati: vienkārši par sarežģīto	6
31.	07.11.2018	LNB	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Seminārs krājuma komplektēšanas speciālistiem	5
32.	09.11.2018	LNB	LNB Kompetenču attīstības centrs	Mūsdienīga bibliotēka - iekārtojums un droša darba vide	8
33.	12.11.2018		LU Open Minded	Kritiskā domāšana un informācijas analīze	16
34.	14.11.2018	LNB	LNB Kompetenču attīstības centrs	MS Excel: izklājlapas un to pielietojums bibliotekārājā darbā	8
35.	21.11.2018	LNB	LNB Kompetenču attīstības centrs	Bibliotēku informācijas sistēma un datu organizēšana	8
36.	22.11.2018		UNESCO Latvijas Nacionālā komisija	3.Latvijas stāstnieku konference	
37.	28.11.2018	SPB	LNB Bērnu literatūras centrs	LNB lasīšanas veicināšanas programmu inovācijas	8

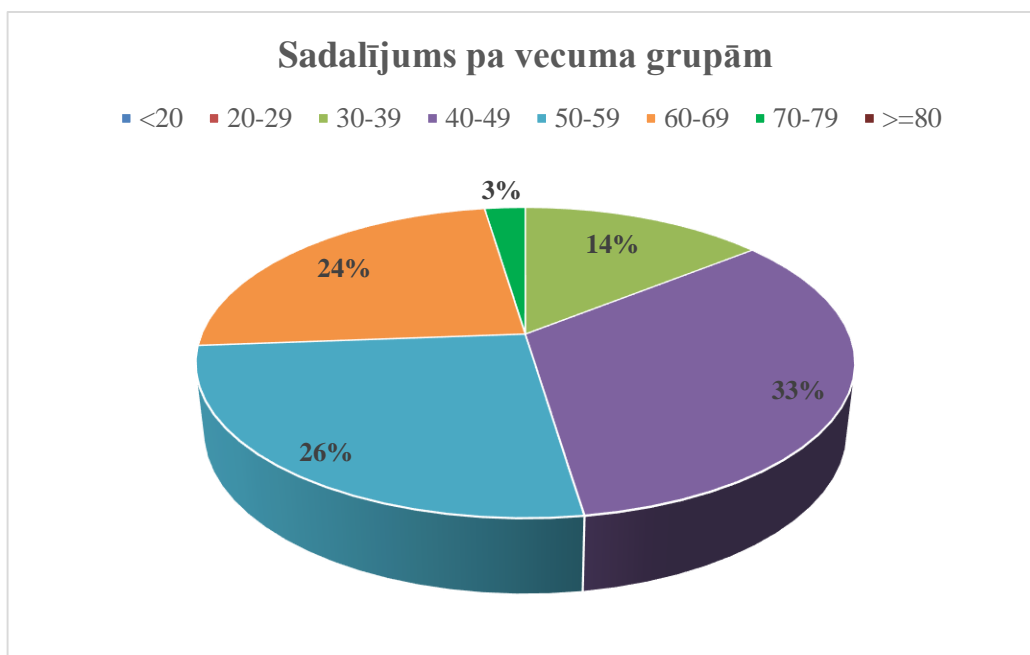
2018.gadā atzinīgu darba novērtējumu guvuši:

- Krājaizdevu sabiedrības "Nīgrande" pateicības raksts par brīvā laika programmas bērniem "Štābiņš - 2018" organizēšanu vasarā Nīgrandes pagasta Kalnu bibliotēkas vadītājam.

Reģionā bibliotēku nozarē aizvien biežāk jūtams "jaunās maiņas" trūkums. Jau minēju, ka 2018.gads bijis pārmaiņu gads tieši personāla jomā – nomainījušies divu pagastu bibliotēku vadītāji, mēģinājums apvienot divu bibliotēku vadību vienam darbiniekam, centieni aizpildīt divas izveidojušās vakances Saldus pilsētas bibliotēkā. Risinot personāla jautājumus, nonācām pie secinājuma, ka priekšstats par darbu bibliotēkās joprojām balstīts uz novecojušiem

stereotipiem, kā arī jāatzīst, ka profesijas prestižs nav pārāk augsts. Tas kopumā mazina jaunu, enerģisku un aizrautīgu darbinieku piesaistīšanas iespējas. Liela nozīme šo jautājumu risināšanā ir gan profesijas prestižam, gan konkurētspējīgam atalgojumam.

Tajā pašā laikā satraucošākā problēma reģiona bibliotēku darbinieku vidū ir darbinieku novecošana.



5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

“Saldus pilsētas bibliotēkas pamatrādītāji”

	2016	2017	2018	% salīdzinot ar iep. gadu
Lietotāju skaits	3878	3898	3737	+0.52%; -4.13%
<i>t. sk. bērni</i>	1247	1309	1464	+4.97%; +11.84%
Bibliotēkas apmeklējums	46 123	46 895	46 351	+1.67%; -1.16%
<i>t. sk. bērni</i>	14 328	14 986	13 940	+4.59%; -6.98%
Virtuālais apmeklējums	27 611	34 361	12 886	+24.45%; -62.77%
Izsniegums kopā	128 342	119 412	97 719	-6.96%; -18.17%
<i>t. sk. grāmatas</i>	90 630	82 567	73 309	-8.9%; -11.31%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	25 589	21 349	12 175	-16.57%; -42.97%
<i>t. sk. bērniem</i>	40 337	38 695	20 902	-4.07%; -45.98%
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pašvaldība	34.78	35.86	34,81	+3.11%; -2.93%
<i>t.sk. bērni līdz 18 g.</i>	60.13%	64.39%	72.44%	+4.26%; +12.5%
Iedzīvotāju skaits (PMLP dati uz 01.01.)	11 148	10 869	10 736	-2.5%; -1.22%
<i>t.sk., bērni un jaunieši līdz 18 g.(PMLP dati uz 01.01.)</i>	2074	2033	2021	-1.98%; -0.59%

2018. gadā Lietotāju apkalpošanas nodaļas pamatrādītāji salīdzinot ar 2017. gadu ir samazinājušies. Lietotāju skaits salīdzinot ar iepriekšējo gadu ir -161 vai - 4,1%. Ja analizējam pa kategorijām, tad bērnu lasītāju skaits ir palielinājies par 26,2%, savukārt studenti ir - 27,7%, strādnieki - 11,4%, skolnieki - 2,5%, pensionāri - 7,2%, kalpotāji -4%, bezdarbnieki -6,2%, zemnieki -15,4%. Iepriecinoši, ka pieaudzis bērnu lasītāju skaits. Māmiņas nāk uz bibliotēku ar mazajiem bērniem un pierēģistrē par lasītājiem. Jāuzsaka BLC darbinieces, kuras aktīvi iesista jaunus lasītājus. Izteikti samazinājies studentu lietotāju skaits. Sarunās ar studentiem noskaidrojām, ka augstskolas nodrošina studentus ar mācību materiāliem un abonētajām datu bāzēm. Bibliotēku apmeklē galvenokārt neklātienas studenti, kuri mācās mājās. Samazinājies arī bibliotēkas lasītāju - pensionāru skaits. Gados vecāku iedzīvotāju veselības problēmas (redzes pasliktināšanās u.c.) bieži vien traucē grāmatu lasīšanu. Iedzīvotājiem ar redzes traucējumiem piedāvājam klausāmgrāmatas. 2018. gadā izsniegtas 15 klausāmgrāmatas. Izsniegto klausāmgrāmatu skaits ir neliels, jo senioriem, kuri dzīvo vieni ne vienmēr mājās ir CD atskaņotājs. Samazinājies arī lasītāju - bezdarbnieku skaits. Secinājums, ka bezdarbnieki devušies ārpus Saldus pilsētas darba meklējumos. Samazinoties lietotāju skaitam nedaudz samazinājies arī bibliotēkas apmeklējums - par 544 vai - 1,2%. Par 2,2% samazinājies arī BLC apmeklējums, ir skolēni, kuri apmeklē bibliotēku tikai dažas reizes gadā, kad rodas vajadzība pēc kādas konkrētas grāmatas, kas nepieciešama skolā. Arī studenti bieži vien atceras bibliotēku tikai sesiju laikā. Par 17,3% samazinājies izsniegums. Par 14 vienībām pieaudzis audiovizuālo ierakstu izsniegums. Krasi samazinājies preses izdevumu izsniegums - par 38,3%. Klusajā lasītavā, salīdzinot ar 2017. gadu, izsniegums mazāks par 4733 vienībām. Preses izdevumu piedāvājums ir pietiekošs, tikai lasītāju skaits ar katru gadu samazinās. Preses izdevumus papīra formātā pārsvarā lasa vecāka gadagājuma iedzīvotāji. Ar katru gadu senioru skaits, kuri apmeklē bibliotēku samazinās, līdz ar to samazinās preses izsniegums. Bibliotēkā

par 11,2% mazāks ir grāmatu izsniegums, arī bērniem izsniegto vienību skaits samazinājies par 18,4%.

Reģiona bibliotēku pamatrādītāji (t.sk. Saldus pilsētas bibliotēka)

	2016	2017	2018	% salīdzinot ar iepř. gadu
Lietotāju skaits	10028	9902	9621	-1.26%; -2.84%
<i>t. sk. bērni</i>	3553	3669	3406	+3.27%; -7.17%
Bibliotēkas apmeklējums	159 435	150 775	127 992	-5.43%; -15.11%
<i>t. sk. bērni</i>	65 099	57 733	44 265	-11.32%; -23.33%
Virtuālais apmeklējums	32 980	37 642	22 290	+14.13%; -40.78%
Izsniegums kopā	442 408	398 398	293 377	-9.95%; -26.36%
<i>t. sk. grāmatas</i>	222 073	220 781	159 958	-0.58%; -27.55%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	146 167	155 334	117 504	+6.27%; -24.35%
<i>t. sk. bērniem</i>	88 979	88 268	38 903	-0.8%; -55.93%
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pašvaldība	31.17	31.93	31.55	+0.76%; -1.19%
<i>t.sk. bērni līdz 18 g.</i>	61.50%	65.15%	61.62%	+3.65%; -5.42%
Iedzīvotāju skaits (uz 01.01.2019.)(Līdz 18g.)	32 173	31 014	30 496	-3.6%; -1.67%
<i>t.sk., bērni un jaunieši līdz 18 g.(PMLP dati uz 01.01.2019)</i>	5777	5631	5527	-2.53%; -1.85%

2018.gada negatīvās izmaiņas reģiona rādītājos skaidrojamas ar to, ka 2018.gadā, lai nodrošinātu vienotu pieeju statistikas datu apkopošanai, visām reģiona bibliotēkām tika noteikts, ka bibliotēkas darba pamatrādītāju uzskaitē jānodrošina BIS ALISE un tieši šie dati tiek ņemti vērā tālākā procesa vērtēšanā. Līdz ar to reģiona bibliotēku darbu uzskaites ziņā 2018.gads varētu tikt uzskatīts par atskaites punktu, jo, izmantojot BIS ALISE, rezultāts ir korektāks un precīzāk atspoguļo visus datus.

Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums

Samazinoties iedzīvotāju skaitam reģionā, jāmeklē iespējas, lai dažādotu piedāvājumu iedzīvotājiem un piesaistītu jaunus lietotājus bibliotēkās, jo lietotāju skaits samazinās.

Ar bērnu un skolēnu iesaistīšanu bibliotēkas aktivitātēs veiksmīgi strādā Saldus pilsētas bibliotēkas Bērnu literatūras centra darbinieces. Bērnu - lietotāju skaits nemazinās, bet izsniegums un apmeklējums 2018. gadā gājis mazumā. Saldus pilsētas bibliotēkas Lietotāju apkalpošanas nodaļai arī jāmeklē jauni piedāvājumi, jo bibliotēkas darba pamatrādītāji ar katru gadu samazinās. Bibliotēkas piedāvājumu klāsts gan ir daudzveidīgs: grāmatu un seriālizdevumu piedāvājums, datu bāzu apmācība skolēniem, studentiem un pedagogiem, datorkursi senioriem un iedzīvotājiem ar īpašām vajadzībām, literāri (tikšanās ar literātiem, dzejas dienu maratons u.c.) un tematiski pasākumi (kopā 11 pasākumi), 4 stāstu vakari, 4 ESIP konkursi, plašs izstāžu piedāvājums. 2018.gadā notika 3 kino pēcpusdienas, kad skatījāmies senās kino hronikas. Pasākumu kopējais apmeklējums - 931. Tomēr jādomā par piedāvājumu dažādošanu, lai ieinteresētu iedzīvotājus apmeklēt bibliotēku. Jauno grāmatu apskati - izsniegšana Pensionāru biedrībā un Invalīdu biedrībā palielina grāmatu izsniegumu skaitu, bet regulāri jaunus lietotājus piesaistīt nav iespējams, ne visi vecāka gadagājuma iedzīvotāji redzes

problēmu dēļ var lasīt grāmatas. Lasītavas darbiniece aktīvi strādā ar vecāko klašu skolēniem, kurus iesaista par bibliotēkas lietotājiem.

Kā viens no jauninājumiem 2019. gadā varētu būt datorkursu apmācība ne tikai senioriem, bet arī vidējās paaudzes iedzīvotājiem, kuri vēlas apgūt pirmās iemaņas datorprasmēs, plānojam 2019. gadā organizēt pasākumu ciklu: diskusijas par izlasītajām grāmatām *Ar grāmatu pie tējtasītes*, tiks organizēti konkursi uz vietas bibliotēkā vecāko klašu skolēniem datu bāzu izmantošanā un erudīcijas konkurss visiem interesentiem. Aktīvāk jāstrādā, uzrunājot esošos lasītājus, jo bieži vien grāmatas izlasa ne tikai lasītājs, kurš apmeklē bibliotēku, bet arī pārējie ģimenes locekļi un dažreiz arī kaimiņi. Tāpēc jāiesaista par lasītājiem visi, kas grāmatas lasa, šādi palielināsim lasītāju skaitu un arī izsniegumu.

Arī vairumā no pārējām reģiona bibliotēkām lietotāju skaitam ir tendence samazināties. Tomēr jāmin daži izņēmumi, kam 2018.gadu izdevies noslēgt ar lietotāju skaita pieaugumu – Ezeres pagasta bibliotēkā +39, Jaunlutriņu pagasta Ošenieku bibliotēkā +15, Kursīšu pagasta bibliotēkā – informācijas centrā +16; Šķēdes pagasta bibliotēkā +25; Zvārdes pagasta bibliotēkā +24; Brocēnu pašvaldības bibliotēkā +55; Cieceres pagasta Emburgas bibliotēkā +17 un Gaiķu pagasta Satiķu bibliotēkā +10. Lai arī lietotāju skaita pieaugums nav ļoti liels, tomēr, ņemot vērā vispārīgās tendences šiem skaitļiem gadu no gada samazināties, tie ir sava veida sasniegumi, kas vienlaikus arī “apgāž” teoriju par sakarību starp iedzīvotāju skaitam samazināšanos un lietotāju skaita kritumu. Gandrīz visos iepriekš minētajos pagastos (izņemot Brocēnus un Cieceres pagastu) iedzīvotāju skaits 2018.gadā ir samazinājies.

Visi sasniegumi ir tikai neatlaidīga darba un aizrautīgas rosīšanās rezultāts. Tā Brocēnu pašvaldības bibliotēka izvērsusi aktīvas Lasītāju kluba nodarbības, kurās neaprobežojas tikai ar sarunām par lasīto un grāmatām, bet tiek piesaistīti speciālisti no dažādām jomām, kas stāsta par visdažādākajām, dalībniekus interesējošām tēmām.

Kursīšu bibliotēkas sociālajos tīklos (draugiem.lv un facebook.com) 2018.gada pirmajā pusē notika akcija. Katru dienu no pirmdienas līdz sestdienai tika publicēti ieraksti un tiem pievienojot dažādus tēmturus - PIRMDIENA – Nedēļas jubilāra citāts iedvesmai! (#KursīšuBibliotēka #nedēļascitāts #jubilārs), OTRDIENA – Ieskatāties jaunumu plauktā! (#jaunumuplaukts #grāmata #jaunumuotrdiena), TREŠDIENA – Vai zini šo e-resursu? (#e-resurss #e-resursutrešdiena), CETURTDIENA – Autoru ceturtdiena bibliotēkā. (#autoruceturtdiena #ieskatiesbibliotēkaskrājumā), PIEKTDIENA – Filmu diena bibliotēkā! (#DVD #filmupiekttdiena), SESTDIENA – Atmiņu sestdiena! (#notikumusestdiena). Tās mērķis bija popularizēt bibliotēkas krājumu (grāmatas, DVD (jaunieguvumus un senākus izdevumus)), popularizēt dažādus uzticamus elektroniskos resursus, datu bāzes, atgādināt par bibliotēkas nozīmīgiem notikumiem, aktivitātēm pagātnē, popularizēt bibliotēkas sociālos tīklus un veicināt to apmeklētību. Akcijas rezultātā saņemtas pozitīvas atsauksmes, komentāri pie ierakstiem, cilvēki uzzināja par jauniem elektroniskajiem resursiem, kurus līdz šim nav zinājuši, tika popularizēts bibliotēkas vecākais krājums un jaunieguvumi.

Satiķu bibliotēka saviem lietotājiem piedāvājusi pakalpojumu “Nakts abonentu”- jauno periodisko izdevumu izsniegšanu uz mājām darba dienas beigās pēc bibliotēkas slēgšanas līdz darba dienas rītam vai uz brīvdienām un svētku dienām.

Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti.

Saldus pilsētas bibliotēkā 2018. gadā lasītāju aptaujas nav veiktas, jo vairākas aptaujas notika 2017. Gadā. Jaunas aptaujas plānojas organizēt 2019. gadā. Lasītāju viedokli par bibliotēkas darba kvalitāti uzzinām sarunās ar lasītājiem un abonementā lasītājiem ir pieejama ierosinājumu grāmata *Lasītājs runā ar Saldus pilsētas bibliotēku (viedokļi, ierosinājumi, pārdomas)*, kurā iespējams ierakstīt savas pozitīvās atsauksmes vai kritiku.

Arī pārējās bibliotēkas lietotāju viedokli par bibliotēkas darba kvalitāti izzina individuālās sarunās ar apmeklētājiem, neorganizējot aptaujas. Šādā veidā var uzzināt bibliotēkas

pakalpojumu izmantotāju viedokli, bet izpaliek to iedzīvotāju vērtējums, kuri bibliotēkās neiegriežas.

Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums (īss apraksts par to, kādus pakalpojumus iedzīvotāji var saņemt ārējās apkalpošanas punktos, ārējo apkalpošanas punktu darbības vērtējums, secinājumi)

Ne Saldus, ne Brocēnu novadu publiskajām bibliotēkām nav reģistrētu ārējo apkalpošanas punktu. Taču tas nenozīmē, ka cilvēkiem, kam bibliotēka *nav pa ceļam*, tās pakalpojumi ir pilnībā liegti.

Saldus pilsētas bibliotēka veiksmīgi sadarbojas ar Pensionāru un Invalīdu biedrībām, bet tie nav bibliotēkas ārējās apkalpošanas punkti. Reizi mēnesī bibliotēkas darbiniece dodas ar jaunākajām grāmatām uz minētajām biedrībām, lai iepazīstinātu iedzīvotājus ar bibliotēkas esošā gada jaunieguvumiem. Senioriem un iedzīvotājiem ar īpašām vajadzībām tiek radīta iespēja, neapmeklējot bibliotēku, iepazīties ar jaunieguvumiem, saņemt interesējošās grāmatas lasīšanai uz mājām un nākamajā reizē nodot izlasītās. Šādu pakalpojumu iedzīvotāji labprāt izmanto, savukārt bibliotēka piesaista, kaut nedaudz, jaunus lietotājus un palielina grāmatu izsniegumu. 2018 gadā reģistrēti 11 jauni lietotāji, izsniegtas 242 grāmatas.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām – īss situācijas raksturojums.

Bibliotēkas pieejamība personām ar kustību traucējumiem nodrošināti tikai bibliotēkās, kas atrodas 1.stāvā (Kursīši, Nīgrande, Zaņa, Zirņi, Butnāri, Ezere, Jaunlutriņi) vai ierīkots lifts-pacelājs kā Saldus pilsētas bibliotēkā. Citviet darbinieki vajadzības gadījumos piegādā iespieddarbus lasītājiem mājās. Brocēnu, Likupēnu, Rubas, Satiķu, Blīdenes, Jaunauces, Emburgas, Novadnieku bibliotēkāres pārskatos norāda uz vecākās paaudzes lietotāju aprūtinoto nokļūvi bibliotēkās, jo tās izvietotas 2.stāvā.

Personām ar īpašām vajadzībām un senioriem pieejami visi Saldus pilsētas bibliotēkas sniegtie pakalpojumi. Iekļūt bibliotēkā ir iespējams arī iedzīvotājiem ar kustību traucējumiem, jo darbojas lifta platforma - pacelājs. Seniori un iedzīvotāji ar īpašām vajadzībām labprāt lasa uz vietas lasītavā preses izdevumus, jo ne visi var atļauties paši abonēt.

Lai seniori apgūtu pirmās iemaņas datorprasmēs, Saldus pilsētas bibliotēka organizē datorkursus iesācējiem. Ir sagatavota divu nedēļu datorkursu programma iesācējiem, bet tiem interesentiem, kuri apguvuši pirmās iemaņas, piedāvājam papildināt zināšanas padziļinātajos datorkursos, kas ilgst vienu nedēļu. Sākumkursus 2018. gadā apguvuši 24 seniori, bet padziļinātos kursus 16 interesenti. Bibliotēkas organizētos datorkursus apmeklē arī apkārtējo pagastu iedzīvotāji. Seniori aktīvi iesaistās visās bibliotēkas organizētajās aktivitātēs, ir čakli grāmatu lasītāji.

Veiksmīga sadarbība Saldus pilsētas bibliotēkai ir izveidojusies ar Saldus Dienas aprūpes centra "Saulespuķe" dalībniekiem. Dienas aprūpes centra "Saulespuķe" darbības mērķis ir radīt personām ar garīga rakstura traucējumiem, kam ir noteikta invaliditāte, iespējas integrēties sabiedrības dzīvē un palielināt pašnoteikšanās spējas. Centra dalībnieki ir regulāri bibliotēkas organizēto foto un mākslas izstāžu apmeklētāji. Šajās apmeklējuma reizēs viņi iepazīstas ar bibliotēkas krājuma piedāvājumu.

Uzziņu, informācijas un izglītojošais darbs

Uzziņu darbs ir neatņemama bibliotēkas darba sastāvdaļa. Bibliotēkas apmeklētāji ne vienmēr paši prot sameklēt sev nepieciešamo informāciju, īpaši gadījumos, kad zināma tikai rakstāmā darba tēma. Skolēni, lai veiktu Zinātniski pētnieciskos darbus, meklē informāciju par

visdažādākajām tēmām. Arī studenti, rakstot kursa vai nobeiguma darbus, izmanto bibliotēkas krājumu un elektroniskos resursus. 2018. gadā abonementā sniegtas 1092 uzziņas, kas ir par 612 vai 36% mazāk kā 2017. gadā. Uzziņu skaits abonementā samazinās, vajadzīgo informāciju bieži vien var iegūt izmantojot tikai elektroniskos resursus. Studenti, kuri studē klātienē, izmanto augstskolās pieejamās datu bāzes un nozaru literatūru. Arī skolēni rakstot Zinātniski pētnieciskos darbus pietiekoši daudz informācijas sameklē izmantojot interneta resursus. Uzziņu tēmas, par kurām abonementā meklēti materiāli ir dažādas, piemēram: Profesionālie ētikas kodeksi, Runas spēju izkopšana vecumā, Krievu tautas tradīcijas, Tēva loma bērna audzināšanā u.c. Klusajā lasītavā 2018.gadā sniegtas 363 uzziņas, kas ir par 63 vai 14,8% uzziņām mazāk, kā 2017.gadā. 172 uzziņas bijušas nepieciešamas mācību vajadzībām – skolēniem, studentiem, bet 191 pārējiem apmeklētājiem, kuri meklējuši sadzīviska rakstura informāciju. 84 uzziņas saturējušas novadpētnieciska satura informāciju. Uzziņu izpildē izmantoti visi bibliotēkā pieejamie resursi – krājums, novadpētniecības kartotēka, abonētās un brīvpieejas datubāzes, interneta vietnes.

Katru gadu krājums tiek papildināts ar jaunieguvumiem. 2018. gadā papildināts ar 1245 grāmatām, no tām daiļliteratūra - 728. Pieprasītākie izdevumi tiek piekomplektēti vairākos eksemplāros vai arī izmantojam vietējos SBA pakalpojumus, pieprasot tos no pagastu bibliotēkām. Nozaru literatūra būtu papildināma ar jaunākiem izdevumiem, bibliotēkas lietotāji prasa jaunāko literatūru tiesību zinātnēs, medicīnā, ekonomikā, mārketingā, menedžmentā. Ir arī atteikumi par dažādām tēmām: literatūra par bioķīmiju, par zīmēšanas programmām datorā, par maketēšanu, par augu audzēšanu akmensvatē, par utopijām u.c. Grāmatas par minētajām tēmām bibliotēkas krājumā nav, esam ierakstījuši lokālās piekomplektēšanas bāzē, bet pagaidām nav izdevniecību piedāvājums. Lai informētu lietotājus par iepirktajiem jaunieguvumiem, katra mēneša pēdējā piektdiena un sestdiena ir jaunumu dienas. Lasītāji var iepazīties ar jaunākajām grāmatām un pierakstīties uz tām rindā. Šādu iespēju lasītāji labprāt izmanto.

Eiropas Savienības informācijas punkta (ESIP) 2018. gada darbs

Lasītājiem piedāvātas sešas informatīvi izglītojošas literatūras izstādes par tobrīd aktuālu tematiku – veselīga dzīvesveida paradumu veicināšanu, Bulgārijas prezidentūru Eiropas Savienības Padomē, Eiropas dienu, ceļošanu Eiropā, Austrijas prezidentūru Eiropas Savienības Padomē un Eiropas Valodu dienu. Izstādēs pieejamas grāmatas un periodiskie izdevumi no bibliotēkas krājuma, kā arī informatīvi materiāli no ES mājas Rīgā. Izsniegums lasītājiem – 9 vienības. Gadā organizēti četri ESIP konkursi „iESkaties”. Tajos piedalījušies 76 dalībnieki – skolēni un pieaugušie. Vairums konkursantu izvēlējušies piedalīties attālināti, atbildes iesūtīt elektroniski. Vien piecas anketas saņemtas papīra formātā. Salīdzinot ar 2017.gadu, ir par 6 dalībniekiem mazāk. Tomēr dalībnieku atsauce ir pietiekami laba, lai konkursus organizētu arī turpmāk.

ESIP konkurss notiek kopš 2012.gada. Jau no pirmssākumiem to atbalsta Eiropas Patērētāju informēšanas centrs (ECC Latvia) un Latvijas SOLVIT koordinācijas centrs. Vairākus gadus notiek sadarbība ar Eiropas Biznesa atbalsta tīklu Latvijā (EEN), Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā, Eiropas Parlamenta biroju Latvijā un Latviešu valodas aģentūru.

Sadarbībā ar Saldus pilsētas bibliotēkas Bērnu literatūras centru 18.maijā organizēta Eiropas dienai veltīta tematiska pēcpusdiena “Eiropas stunda” Saldus pamatskolas 4.b klasei, kurā skolēni, iesaistoties radošās aktivitātēs, pārbaudīja un papildināja savas zināšanas par Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm. Veicot komandu uzdevumus, viņi uzzināja, kas raksturo katru ES dalībvalsti. Tie, kuri pareizi atbildēja uz konkursa jautājumiem, ieguva balvas – pildspalvas un zīmulišus no ES Mājas Rīgā, kā arī katrs skolēns saņēma izdevumu “Eiropa un tu”.

Informācija par aktualitātēm un konkursiem iesūtīta Saldus novada mājaslapai, kur tā publicēta sadaļā „Eiropas Savienības informācijas punkts” <http://www.saldus.lv/sabiedriba1/es-informācijas-punkts> un ir pieejama plašākam interesentu lokam. ESIP informatīvajā stendā

regulāri pieejami informatīvi materiāli, kas iegūti ES informācijas sniedzēju seminārā un forumā un atvesti no ES mājas Rīgā.

Bibliotēkas izglītojošā darbība (situācijas apraksts, vērtējums)

No 2010. gada bibliotēka organizē datorkursus senioriem un iedzīvotājiem ar īpašām vajadzībām. Senioriem šādas bezmaksas apmācības pilsētā citur netiek piedāvātas, tāpēc pieprasījums joprojām ir, iedzīvotāji piedāvājumu labprāt izmanto. Interesentiem ir iespējams pieteikties sākumkursos, kuros apgūst pirmās iemaņas darbā ar datoru. Esam sagatavojuši apmācību programmu, kursi notiek divas nedēļas, divas stundas katru darba dienu. Kursos apgūst Microsoft Office Word teksta rakstīšanu, noformēšanu, saglabāšanu; interneta resursu izmantošanu informācijas ieguvei: ziņu portāli, meklētāji; datu aizsardzību; e-pasta izveidošanu, izmantošanas iespējas, pielikumu sagatavošanu, sūtīšanu. Ja apgūtas pamatzināšanas darbā ar datoru, var turpināt apmācības padziļinātajosursos, kas ilgst 5 darba dienas, katru dienu mācības notiek divas stundas. Arī padziļinātajiem kursiem ir sagatavota mācību programma. Interesenti iepazīstas ar sev noderīgiem portāliem: Periodika.lv, Grāmatas.lv, Ciltskoki.lv, LVportālu, Latvijas Nacionālais Arhīvs, kā arī apgūst Latvijas audiovizuālo materiālu pieejamību e-vidē, tulkošanas iespējas u.c. 2018. gadā sākumkursus apguvuši 24 seniori, bet padziļinātos kursus 16 interesenti. Bibliotēka piedāvā datu bāzu apmācību skolēniem, pedagogiem, studentiem. Apmācības notiek gan skolēnu un pedagogu grupām, gan arī individuāli, šādu iespēju izmanto arī neklātienē studenti, kuri ne vienmēr prot izmantot datubāzes savu augstskolās uzdoto darbu veikšanai.

Pagastu bibliotēkas neorganizē grupu apmācības datora un e-pakalpojumu izmantošanā, bet dara to pēc apmeklētāju pieprasījuma individuāli. Atsevišķas bibliotēkas bez IT izmantošanas apmācībām organizē dažādas radošās darbnīcas, kur interesenti apgūst iemaņas dažādos rokdarbu veidos un tehnikās.

Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Visās reģiona bibliotēkās interesentiem pieejama novadu pašvaldības informācija - Saldus novada pašvaldības informatīvais izdevums "Saldus Novada Vēstis", Brocēnu novada informatīvais izdevums "Brocēnu Novadā", kā arī reģionālais laikraksts "Saldus Zeme".

Saldus pilsētas bibliotēkā ir pieejami Saldus novada pašvaldības un tās aģentūru publiskie pārskati.

Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

Saldus un Brocēnu novadu reģiona bibliotēkas strādā BIS ALISE. 2018.gadā BIS ALISE jaunās versijas:

4.5.2018.1. (19.01.2018.) - Šajā versijā ir iekļauti jauninājumi un uzlabojumi, kas tika veikti sistēmā laika periodā no 18.08.2017.-10.01.2018. Versijā iekļauti risinājumi, kas ietekmē darbības Cirkulācijā, Meklēšanā u.c. procesos.

4.5.2018.4. (27.04.2018.) - Svarīgākiem jaunumiem versijā saistīti ar personas datu ievadi, attēlošanu, meklēšanu. Ir veikti arī vairāki uzlabojumi sistēmas veiktspējā, kas skar cirkulācijas datu atlasī un apstrādi: lasītāju sarakstā, pagarināšanā, apmeklējumos, izsniegšanā lasītavā u.c.

4.5.2018.10. (23.10.2018.) - Jauninājumi un uzlabojumi, kas veikti sistēmā periodā no 13.06.2018. līdz 17.10.2018. Uzlabota sistēmas veiktspēja, kas ietekmē darbības Cirkulācijā, Meklēšanā u.c. procesos.

4.5.2018.11. (06.12.2018.) - Izmaiņas svītrkodu drukā – iestatījumi drukai A4 formātā un jauna druka termo uzlīmēs.

4.5.2018.6. (12.06.2018.) - Lietotāja parole un citi jaunumi. Izmaiņas BIS ALISE versijā 4.5.2018.6. atbilstoši Vispārīgās datu aizsardzības regulai (GDPR - General Data Protection Regulation), kas stājās spēkā 25.05.2018.

Elektroniskajā BIS ALISE nestrādā Brocēnu novada Gaiķu pagasta bibliotēka. Gaiķu bibliotēkas jaunieguvumu eksemplārus pievieno katalogam, norakstītos eksemplārus izslēdz, arī preses izdevumu vienības reģistrē un SBA fondu apmaiņu veic SPB IRAMDN darbinieki.

Reģiona pagastu bibliotekāri izmanto visus BIS ALISE modulus – katalogizāciju (izmantojot arī Z39.50 datubāzi), komplektēšanu, cirkulāciju, SBA, inventarizāciju. Vienīgā bibliotēka, kas neizmanto cirkulācijas moduli un strādā ar *vēsturisku piesitienu* – formulāriem, ir Brocēnu novada Gaiķu bibliotēka. Ne aizvadītajā, ne šajā gadā nav paredzēta BIS ALISE ieviešana un situācijas izmaiņas. Preses izdevumus e-katalogā caur sūtījumu reģistrē visas Saldus un Brocēnu novadu bibliotēkas.

2018.gadā, izmantojot elektronisko sistēmu, veiktas krājumu inventarizācijas Brocēnu novada pašvaldības bibliotēkā (11.04.), Brocēnu novada Cieceres pagasta Emburgas bibliotēkā (11.10.), Nīgrandes pagasta Kalnu bibliotēkā (22.-23.10.), Gaiķu pagasta bibliotēkā (07.12.) un SPB preses krājumā.

Reģionā bibliotēku krājumu uzskaitē (summārā, dati BIS ALISE, grāmatvedība) precizēta: Emburga, Gaiķi, Remte (Brocēnu novads), Ezere, Jaunauce, Jaunlutriņi, Ošenieki, Nīgrande, Zvārde, Pampāļi, Saldus pagasta, Šķēde, Zaņa, Zirņi, Butnāri (Saldus novads).

Darbā ar BIS ALISE problēmas bija Nīgrandes pagasta Kalnu bibliotēkā. Tur vienās telpās ar pagasta bibliotēku atrodas arī skolas bibliotēkas krājums un tā atspoguļošanai kopkatalogā savulaik panākta atsevišķa fonda (5KV) izveide pie pagasta bibliotēkas *Alises*. Strādā 2 bibliotekāri, BIS ALISE – pagasta bibliotekāre. Tikai pēc krājuma pilnīgas ievades e-sistēmā, veicot inventarizāciju, bija iespēja precizēt Nīgrandes pagasta bibliotēkas krājumu. Aizvadītajā gadā arī šai bibliotēkai tika izveidots atsevišķs fonds presei 5P. Par skolas bibliotēkas krājuma apjomu mums nav ziņu. Fiziski krājumi apvienoti, bet uzskaitē katrai bibliotēkai sava.

Saldus un Brocēnu novados joprojām skolu bibliotēkas neizmanto BIS ALISE. Vienīgā SKOLU ALISE Cieceres internātpamatskolas bibliotēkā kalpo tikai kā katalogs vienību reģistrēšanai. 2018.gadā skolā apstrādāti 270 eksemplāri. Ne aizvadītajā, ne šajā gadā nekas nav domāts par situācijas izmaiņām, jo par skolas statusu un pastāvēšanas iespējām nav skaidrības.

Elektroniskā kopkataloga lietotājiem tiek piedāvātas 2 datubāzes – Elektroniskais katalogs un Novadpētniecība. Pašlaik lietotājiem dažādas meklēšanas iespējas - autoritatīvo ierakstu (AUTH) datubāze (apm. 2770 ieraksti, no tiem 110 izveidoti 2018.g. ; 2017.g. - 200 ; 2016. - 33). Lokālo priekšmetu datubāze (apm. 3500 ieraksti). Šeit saraksts īpaši netiek papildināts, izmanto tikai novadpētnieciskas informācijas atspoguļošanai, vispārīgie temati, rediģējot aprakstus, tiek *pārnesti* uz tematiskajiem priekšmetiem 650-tajos MARC aprakstu laukos.

Pagastu bibliotekāri sistēmā strādā aizvien patstāvīgāk, paši veic bibliogrāfiskos analītiskos ierakstus Novadpētniecības datu bāzē no Saldus un Brocēnu novadu laikraksta “Saldus Zeme”. 2018.gada nogalē, pamatojoties uz Saldus pilsētas bibliotēkas “Attīstības plāns 2018.-2022.gadam.” IRAMDN pieņemti 2 darbinieki, līdz ar to sadarbojoties arī ar pagastu bibliotēkām, bibliotekārais darbs jau tagad noris raitāk.

2019.gada uzdevums - papildināt AUTH ierakstu datubāzi, to izmantošanā un pievienošanā katalogā esošajiem ierakstiem iesaistīt pagastu bibliotekārus.

BIS ALISE darbības problēmu pieteikumu sistēmā JIRA 2018.gadā SPB sistēmbibliotekāre Ilze Ābola veikusi 48 pieteikumus:

Administrācija: 5 pieteikumi saistībā ar cirkulāciju, fondu veidošanu, datu uzskaiti, lasītāju informēšanu, meklēšanu un atlases nosacījumiem;

Komplektēšana: 5 pieteikumi saistībā ar Sūtījumiem un eksemplāru ziņām, Komplektēšanu un sūtījumiem, komplektēšanu un nodošanām uz citu fondu, eksemplāru pievienošanu (Blīdene, Ruba, Kalni);

Katalogizācija: 6 pieteikumi saistībā ar bibliogrāfiskajiem aprakstiem novadpētniecības d/b, katalogizāciju un ierakstiem, 856 un 773 MARC laukiem, un eksemplāru atlasī;

Cirkulācija: 25 pieteikumi. Vairums pieteikumu saistīti ar sistēmas kļūdu (Lutriņu, Butnāru, Kalnu, Brocēnu, SPB eks.). Daži no pieteikumiem saistīti ar cirkulācijas statistiku, lasītāju apmeklējumu un izsniegumu;

Inventarizācijas: 2 pieteikumi saistībā ar inventarizācijām Emburgas un Kalnu bibliotēkās;

SBA: 2 pieteikumi saistībā ar statistiku un skolas grāmatu izsniegšanu (Zirņu bibliotēka);

WebPAC: 3 pieteikumi saistībā ar izsniegumu vēsturi un statistiku.

Tabula “BIS ALISE izmantošana”

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2018)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2018)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Saldus novads, pag./ALISE-i	19	19	19	19	19	149	44, izpildīti pagarinājumi 59
SPB/BIS ALISE	1	1	1	1	1	344	300, izpildīti pagarinājumi 514
Brocēnu novads/ALISE-i	6	5	5	6	5	48	10, izpildīti pagarinājumi 12
Kopā reģionā	26	25	25	26	25	541	354

Digitalizācija – kopaina, īss situācijas apraksts

2018.gadā tika uzsākts darbs pie Novadnieku enciklopēdijas, izmantojot BIS ALISE piedāvāto brīvo datubāzi. Gada laikā dati par novadniekiem ievadīti nedaudz, tāpēc nolemts šo enciklopēdiju veidot atsevišķā digitālā platformā. Plānots, ka šī Novadnieku enciklopēdijas datu bāze atradīsies uz Saldus novada pašvaldības servera.

Iekšzemes un starptautiskais SBA

Saldus pilsētas bibliotēka aktīvi sadarbojas ar pagastu bibliotēkām SBA kārtā mainoties ar grāmatām. Pagastu bibliotēkas izmanto SBA pakalpojumus, lai pieprasītu no Saldus pilsētas bibliotēkas grāmatu kopas par dažādām tēmām. 2018. gadā salīdzinot ar 2017. gadu grāmatu kopu skaits un izsniegto grāmatu skaits ir pieaudzis. SBA pakalpojumus izmanto visas Saldus un Brocēnu pagastu bibliotēkas. Izsniegtas 18 grāmatu kopas, katra no tām vairākām bibliotēkām. Dažas no tām: Atmiņu atspulgi romānos, Astroloģija un dzīve, Rudens dzejā, Ievērojamu sieviešu dzīve, Mode, stils, skaistums u.c. Bieži vien pagastu bibliotēkas pieprasa atsevišķas grāmatas, kas nepieciešamas lasītājiem, bet ir tikai Saldus pilsētas bibliotēkas krājumā. Pagastu bibliotēkām, izmantojot Saldus pilsētas bibliotēkas krājumu, iespējams dažādot grāmatu piedāvājumu saviem lasītājiem, savukārt Saldus pilsētas bibliotēkai šādas sadarbības rezultātā pieaug grāmatu apgrozījums un izsniegums. Saldus pilsētas bibliotēka arī izmanto pagastu bibliotēku krājumu SBA kārtā pieprasot grāmatas, kas pagastu bibliotēkās dotajā brīdī nav pieprasītas, bet uz kurām Saldus pilsētas bibliotēkā ir izveidojusies rinda. No Latvijas Nacionālās bibliotēkas SBA kārtā pasūtītas 4 grāmatas un viena raksta kopija.

“Saldus pilsētas bibliotēkas SBA rādītāji”

SBA	2016	2017	2018
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	75	76	179
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	931	1560	1623

Reģiona bibliotēku SBA rādītāji (t.sk. Saldus pilsētas bibliotēka)

SBA	2016	2017	2018
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	2388	3478	2716
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	2404	3570	2786
<i>Saldus novada bibliotēkas</i>			
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits		2568	1927
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits		3271	2435
<i>Brocēnu novada bibliotēkas</i>			
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits		910	789
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits		299	351

SBA iespējas galvenokārt tiek izmantotas reģiona vai tikai novada līmenī. Kā aktīvākās jāmin Zirņu pagasta bibliotēka Kursišu pagasta bibliotēka – informācijas centrs, Zvārdes pagasta bibliotēka un Remtes pagasta bibliotēka.

Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Bibliotēkas pakalpojumi ir pieejami visām iedzīvotāju grupām. Katrs interesents var iesaistīties bibliotēkas organizētajās aktivitātēs, atrast sev tīkamas un nepieciešamas grāmatas vai preses izdevumus, izmantot bibliotēkas stacionāros datorus vai izmantot bezvadu internetu strādājot ar saviem datoriem. Regulāri tiek iegādāti jauni iespieddarbi. Jaunieši labprāt lasa grāmatas svešvalodās, arī mācībām tiek izmantotas grāmatas angļu valodā, tāpēc papildinājām krājumu ar 32 grāmatām angļu valodā. Studenti, kuri studē Liepājas Universitātē un ir lasītāji arī mūsu bibliotēkā uzteica Saldus pilsētas bibliotēkas krājumu, jo pie mums esot lielāks piedāvājums nozaru literatūrai angļu valodā nekā Liepājas Centrālajā zinātniskajā bibliotēkā. 63 grāmatas iepirkta krievu valodā, 10 vācu valodā. Nozaru literatūru krievu valodā nav nepieciešams iepirkt, jo studentiem vajadzīgas grāmatas angļu valodā. Krievu valodā atjaunojam daiļliteratūras krājumu. 2019. gada viens no LAN svarīgākajiem uzdevumiem - meklēt risinājumus jaunu lietotāju piesaistē.

6. Krājums

- **Krājuma komplektēšanas politika un organizācija**

2018.gadā ir izstrādāts jauns krājuma attīstības dokuments “Saldus novada pašvaldības iestādes “Saldus pilsētas bibliotēka” krājuma attīstības politika (28.06.2018, protokols Nr.11, 4. §)” <http://saldus.lv/pasvaldiba/iestades4/saldus-pilsetas-biblioteka4/>

Jauna dokumenta izstrāde bija nepieciešama, jo piecu gadu laikā ir mainījušās komplektēšanas prioritātes un pieprasījums pēc konkrēta veida vai satura izdevumiem. Iepriekšējo gadu jaunieguvumu komplektēšanas prioritātes bija informācijas tehnoloģiju nozare kā arī netradicionālo izdevumu veidu komplektēšana. Audiovizuālo dokumentu izdevumi CD un DVD formātos ir maz pieprasīti, tādēļ to nepieciešamība bibliotēkas krājumā nozīmību zaudējusi. Aizvadītajā gadā esam nokomplektējuši tikai 2 audiovizuālos dokumentus.

Veicot bibliotēkas apmeklētāju interešu izpēti, vērtējot ikdienas apmeklētāju prasības, analizējot atteikumu reģistru, noteiktas nozares, kuras ir aktuālas bibliotēkas lietotājiem: uzņēmējdarbība, socioloģija, izglītība, sporta pedagogija, mehānika, būvniecība, literatūras vēsture mūsdienu skatījumā. SPB tiek atlikts jautājums par e-grāmatu iegādi, jo no lietotāju puses nav bijusi ieinteresētība par šāda veida resursiem.

Krājuma attīstības politikas galvenie uzdevumi.

1. Nodrošināt Saldus novada pašvaldības piešķirtā finansējuma lietderīgu un pamatotu izlietošanu, ievērojot principu: 70 % - grāmatu, audiovizuālo izdevumu un citu veidu dokumentu iegādei, no tā 20 % - bērniem un jauniešiem; 30 % no kopējā finansējuma - preses izdevumu abonēšanai.

2. Uzlabot krājuma kvalitāti, stingri ievērojot tā komplektēšanas un rekomplektēšanas pamatprincipus, īpašu uzmanību pievēršot dubletu un nepieprasītas literatūras izņemšanai no fondiem, tā paaugstinot krājuma apgrozījuma rādītāju, kas pašlaik ir vidēji 1.5.

3. Optimizēt krājuma kustību, ieviešot efektīvākas darba metodes jaunieguvumu apstrādē, norakstīšanas procesā, elektroniskā kataloga datu papildināšanā ar informācijas meklēšanas iespējām, pakalpojumu un krājuma resursu popularizēšanā.

Krājuma komplektēšanas noteicošie faktori: lietotāju pieprasījums, izvērtējot SPB piekomplektēšanas datu bāzi, Saldus novada pašvaldības nodrošinātais finansējums un izdevēju, piegādātāju, tirdzniecību piedāvājums.

Krājuma papildināšanas, dokumentu saņemšanas, apstrādes, uzskaites, saglabāšanas un norakstīšanas kārtību nosaka iekšējās kārtības dokuments „Saldus pilsētas bibliotēkas krājuma veidošanas noteikumi” (SPB, 2016).

Galvenais pirkumu piegādes avots – SIA “Latvijas grāmata”. Demokrātiskākās cenas, ērti pasūtīt, ātri saņemt, iespējas atteikties vai mainīt, atsaucīgs personāls – iemesli, kāpēc atskaites periodā un turpmāk izvēlamies šo piegādātāju. Iepirkām grāmatas arī no SIA “Jānis Roze” un 2018.gadā noslēdzām līgumu ar jaunu grāmatu piegādātāju SIA “Krisostomus Latvija”.

2018.gadā par pašvaldības līdzekļiem 11000.00 iegādājāmies 1126 vienību. Par 161 eksemplāru mazāk kā iepriekšējā gadā, bet 2018.gada finansējums, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, pieaudzis par 500.00 EUR (izmaksa uz 1 iedzīvotāju +1,21%).

Pārskats par saņemtajiem izdevumiem 2018.gadā:

	CF	30	Kopā
Pirkumi	743	383	1126
Dāvinājumi	96	5	101
Bezatlīdzības kārtībā	2	7	9
Atvietots	2	7	9
Kopā	843	402	1245

Bezatlīdzības kārtībā saņemtas grāmatas lasīšanas veicināšanas programmā „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. Par 66 eksemplāru noformēti akti kā par anonīmiem dāvinājumiem: ir dāvinājumi no lasītājiem, kuri nevēlas savu vārdu publiskot, bet lielākā daļa šajos sūtījumos ir no LNB saņemtie iespieddarbi bez pavaddokumentiem. Gan no sabiedriskām organizācijām, gan autoriem vai izdevējiem saņemti dāvinājumi, slēdzot dāvinājuma līgumus, 2018.gadā 11 līgumi par 17 vienībām 173.00 EUR vērtībā. Ik gadus, arī 2018., Sv. Gregora kristīgās misijas centrs (“Svētdienas Rīts”) un lasītājs Romualds Laurinovičs (“DDD”) dāvina bibliotēkai laikrakstu gada abonementus.

Finanšu līdzekļu piešķirums komplektēšanai apmierinošs, ir iespējas iegādāties jaunāko izdoto literatūru, piekomplektēt vajadzīgo un abonēt presi. Iepirkts mazāk papildus eksemplāru, lai *īsinātu* rindas uz rezervētajām grāmatām.

✓ Krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes pārskata periodā

SPB krājuma komplektēšanas prioritāte joprojām ir nozaru literatūras plauktos esošās literatūras atjaunošana un papildināšana. 2018.gadā esam nokomplektējuši 529 latviešu oriģinālliteratūras darbus. Vispieprasītākā SPB CF fondā ir daiļliteratūra un to esam iegādājušies 446 eksemplārus. Nozaru literatūra aizvadītā gadā nokomplektēta 423 eksemplāros. Šoreiz vislielākais papildinājums – vēsturē (69), psiholoģijā, filozofijā, ētikā (57), sabiedriskajās zinātnēs (56). Arī šogad veiksmīgi izdevies papildināt lietišķo nozaru plauktus – par 40 vienībām.

Jaunus izdevumus GF fondā iespējams piedāvāt angļu valodā 29 eksemplāri, no tiem tikai 9 daiļliteratūra, jo bija pieprasījums no lasītāju apkalpošanas nodaļas tieši pēc nozaru literatūras angļu valodā. 2018.gadā nozarēs grāmatas angļu valodā – 20 eksemplāri, šoreiz visvairāk papildināta datorzinātne - 7, uzņēmējdarbība – 3, pedagogija – 3 un iegādātas jaunas grāmatas medicīnā – 3 eksemplāri.

Kopā jauniegvumi angļu valodā 31 vienības, 10 – daiļliteratūra. Bērnu literatūras fondā 1 grāmata lasīšanai angļu valodā un 1 rotaļu grāmata pašiem mazākajiem. 2018.gadā bija plānots atjaunot lasāmvielu vācu valodā, ko lasītāji novērtējuši kā novecojušu un neuzrunājušu. Aktīva lasītāja šajā jomā iesaistījās veikala piedāvājuma izvērtēšanā. Esam iegādājušies 9 grāmatas vācu valodā un 1 vēstures grāmatu ar 48 dažāda veida dokumentiem vācu valodā. 2018.gadā jauniegvumos nokomplektētas 10 grāmatas ar tekstu vācu valodā.

Krājuma komplektēšanai izmanto “Lokālo piekomplektēšanas bāzi” darbinieku koplietošanas serverī Net, kur abonementu darbinieki reģistrē lasītāju pieprasījumu atteikumus gan par konkrētām grāmatām, gan tematiski.

Reģiona bibliotēkas.

Pagastu bibliotēkās par galveno jauniegvumu piegādes avotu joprojām izvēlēts I/K Virja AK (tagad SIA „Virja LK”). Liela loma šeit „mazajiem semināriem”, kā iesaukti kopīgi iepirkšanās pasākumi kādā no bibliotēkām: bibliotekāri uz vietas vienojas, kādas grāmatas kurš pirks, ar kādām varēs turpmāk padalīties SBA kārtā.

Pagastu bibliotēku krājumi tiek papildināti par pašvaldību piešķirtajiem līdzekļiem, veicot pirkumus pie grāmatu vairumtirgotājiem, veikalos u.c.

Gadu no gada sarūk dāvinājumu pieņemšana. Lielākoties tie ir no LNB saņemtie izdevumi bez pavaddokumentiem.

2018.gadā vairums reģiona publisko bibliotēku pārskatīja savus komplektēšanas pamatdokumentus. Tie tika aktualizēti atbilstoši esošai situācijai un lasītāju interešu izpētes rezultātiem. Jāatzīst, ka reizēm pieeja šādu dokumentu izstrādei ir formāla un līdz ar to komplektēšanas politika tapusi tikai “ķeksītim”, nevis ir atbalsts krājuma veidošanas prioritāšu noteikšanai.

Vairākās pagastu bibliotēkās pārskatīti preses glabāšanas termiņi.

• **Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums**

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums Saldus pilsētas bibliotēkā

	2016	2017	2018
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	14 500	14 073	14 289
<i>t. sk. grāmatām</i>	11000	10500	11 000
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	3429	3242	3038
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	3500	3573	3289
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	1.3	1.3	1.32
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	14 500	14 073	14 289

Krājuma komplektēšanai paredzētā finansējuma izlietojums uz 1 bibliotēkas lietotāju:

2016	2017	2018
3.7	3.6	3.8

Pašvaldības piešķirtais finansējums krājuma komplektēšanai – 14 289.00 EUR: 11 000 eiro grāmatu u.c. izdevumu iegādei un 3 289.00 eiro preses izdevumu abonēšanai. Grāmatu iegādei tas ir par 500.00 eiro vairāk kā iepriekšējā gadā. Tādēļ, ņemot vērā izsnieguma samazināšanos, iepirkti tikai 2 (24,90 eiro) audiovizuālie izdevumi (2016.g. - 34, 2017.g. - 6), spēles (13), mazāk iepirkti papildus eksemplāri izdevumiem *ar garām rindām*.

2018.gadā par pašvaldības finansējumu iegādāti 1126 (2017.-1287) eks. par summu 11000.00 euro (vienpadsmit tūkstoši euro 00 centi).

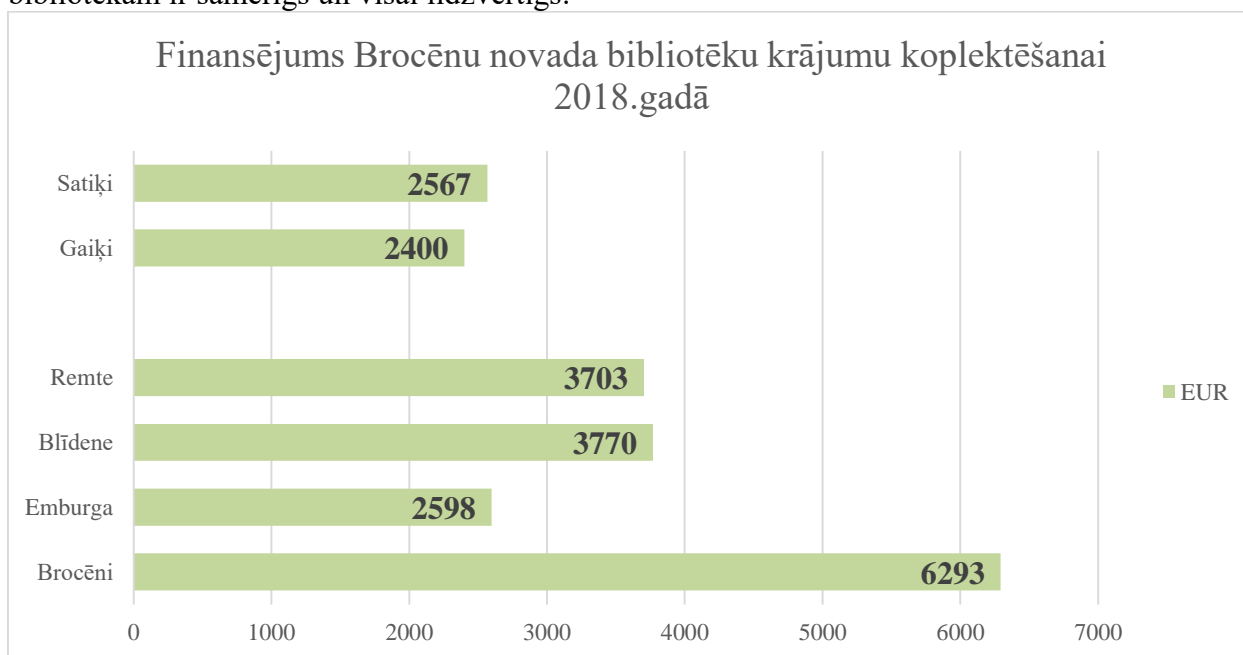
Reģiona bibliotēkas.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums reģiona bibliotēkās (t.sk. Saldus pilsētas bibliotēkā)

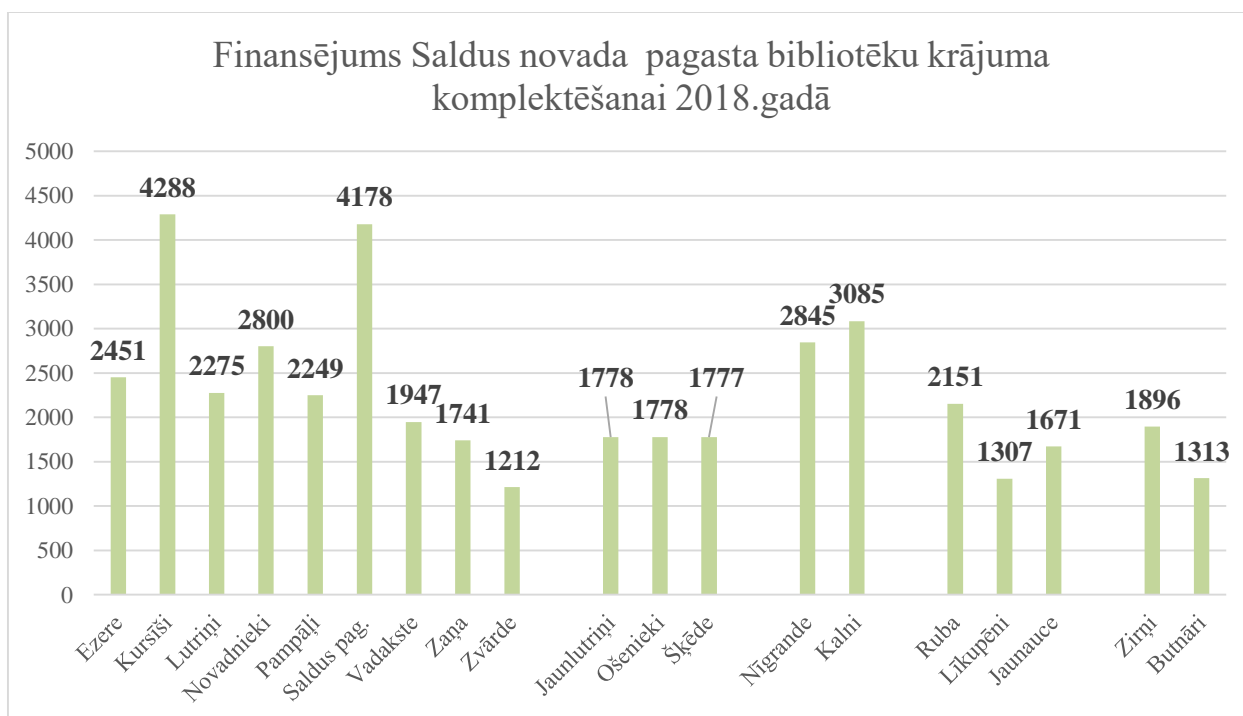
	2016	2017	2018
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	76 115	75 633	78 389
<i>t. sk. grāmatām</i>	52 011	52 638	55 211
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	13 279	12 753	15 240
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	23 235	22 849	23 077
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	2.37	2.44	2.55
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	76115	75633	78 389
<i>Saldus novada bibliotēkās</i>			
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai		55 834	57 058
<i>t. sk. grāmatām</i>		39 131	40 279
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>			11 319
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>		16 610	16 678
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā		2.26	2.33

Brocēnu novada bibliotēkās			
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai		19 799	21 331
<i>t. sk. grāmatām</i>		13 507	14 932
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>			3921
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>		6239	6399
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā		3.17	3.42

Tradicionāli Brocēnu novadā līdzekļu piešķirums krājumu komplektēšanai starp bibliotēkām ir samērīgs un visai līdzvērtīgs:



Citādi izskatās Saldus novada pagastu pašvaldību finansējums bibliotēkām:



Atšķirīgo finansējumu gan nevar uzskatīt par pašvaldību īpašu *ļauņprātību*, ja tiek ņemti vērā statistiskie un darba rādītāji: iedzīvotāju un lasītāju skaits, izsniegums u.c. Bibliotekāri lielākoties atzīst, ka krājumu komplektēšanai piešķirtie līdzekļi nodrošina pamatvajadzības. Kaimiņu bibliotēkas, bet īpaši, vienas pašvaldības, kooperējas iepērkot jaunās grāmatas. Tādēļ cienā ir *Virjas* izbraukumu tirdzniecība pagastos. Ierobežotie līdzekļi ierobežo arī lasītājus. Arī lauku cilvēki seko jaunumiem grāmatveikalu plauktos, vēlas ātrāk tikt pie lasīšanas, bet katrs bibliotekārs, protams, priekšroku dos savējiem, bet kaimiņos – gaidīšanas svētki?

- **Rekatalogizācija** (ierakstu skaits + % no kopējā)

Saldus pilsētas bibliotēkā un visās reģiona bibliotēkās rekatalogizācijas ceļā tiek ievadīti preses izdevumu eksemplāri, tie pilnībā redzami elektroniskajā katalogā preses fondos - 1265 vienības. 2018.gadā rekatalogizēti arī pašu veidotie resursi: 108 novadpētniecības tematiskās mapes.

2018.gadā rekatalogizācijas pabeigta līdz šim "*aizsēdējušās*" bibliotēkās – Rubas pagasta Līkupēnu un Nīgrandes pagasta Kalnu bibliotēkā. Līdz ar to 2018.gadā reģionā bibliotēku krājumu rekatalogizācija ir pilnībā pabeigta.

- **Krājuma pārbaude (inventarizācija)** – īsi, aprakstoši + novērojumi, secinājumi

2018.gadā Saldus pilsētas bibliotēkā tika veikta 'CF Preses fonds' (6855 vienības) un '30 Preses fonds' (2004vienības) krājumu pārbaude. Tas tika darīts, izmantojot BIS ALISE Inventarizācijas moduli. Saldus pilsētas bibliotēkā nākamā krājuma inventarizācija plānojama 2021.gadā, bet, izveidojot 2 atsevišķus preses fondus, radās nepieciešamība pārbaudīt un sakārtot preses izdevumu krājumu un tā uzskaiti. SPB krājuma prese tika salīdzināta ar BIS ALISE datiem. Zudumi netika konstatēti.

	CF	30.	Kopā
Pazuduši brīvpieejas apstākļos	0	0	0

2018.gadā krājuma inventarizācijas, izmantojot BIS ALISE Inventarizācijas moduli un piedaloties Saldus pilsētas bibliotēkas speciālistiem, tika veikta Brocēnu pašvaldības bibliotēkā (2018.gada aprīlis – kārtējā inventarizācija), Brocēnu novada Cieceres pagasta Emburgas bibliotēkā (2018.gada oktobrī – inventarizācija darbinieku maiņas gadījumā) un Nīgrandes pagasta Kalnu un Kalnu vidusskolas bibliotēkās (2018.gada oktobrī – kārtējā inventarizācija).

Saldus pilsētas bibliotēkas secinājumus pēc Nīgrandes pagasta Kalnu abu bibliotēku inventarizācijas pievienoju atskaites pielikumā. Līdz šim pēc krājuma inventarizācijām netika gatavoti šādi oficiāli dokumenti vadībai, jo paļāvāmies uz inventarizācijas komisijas sastādītā aktā secināto. Jāpaskaidro, ka SPB speciālisti, kas piedalās krājuma inventarizācijā, parasti nav iekļauti Inventarizācijas komisijā, bet ir tikai līdzdalībnieki un atbalsta personāls inventarizācijas veikšanā. Pēc Kalnu bibliotēku precedenta secinājām, ka šādus pēcinventarizācijas vērtējumus no SPB speciālistu puses jā sagatavo pēc katras krājuma inventarizācijas un ar tiem būtu jāiepazīstina gan attiecīgās bibliotēkas vadītājs, gan inventarizācijas komisijas locekļi, gan pagasta pārvaldes vadība. To apliecina arī pārējo divu reģionu bibliotēku 2018.gada pārskati – fakts par krājuma inventarizāciju ir pieminēts, bet secinājumu – nekādu. Krājuma inventarizācijas akti līdz reģiona bibliotēkai nenonāk.

2019.gadā inventarizāciju krājuma precizēšanai vēlas veikt Brocēnu novada Satiķu bibliotēka, jo noslēdzot gadu, salīdzinot manuālās summārās grāmatas datus ar BIS ALISE datiem (grāmatvedība), radusies nesakrītība, kas novēršama tikai pēc krājuma inventarizācijas.

Lai salīdzinātu un precizētu krājuma uzskaites grāmatvedības datus ar BIS ALISE-s datiem, ārpuskārtas inventarizācijas būtu nepieciešama arī Novadnieku, Lutriņu un Saldus pagasta bibliotēkās. Tāpat, lai precizētu bibliotēkas krājumu uzskaiti un pārbaudītu tā sakrītību ar reālo situāciju, inventarizācija būtu nepieciešama, Rubas pagasta Līkupēnu bibliotēkā, kur 2018.gadā ir pabeigta rekatalogizācija.

• **Krājuma rādītāji Saldus pilsētas bibliotēkā:**

	2016	2017	2018
Jaunieguvumi kopā	2970	2917	2650
<i>t. sk. grāmatas</i>	1502	1483	1195
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	351	345	281
<i>t. sk. bērniem</i>	558	533	403
Izslēgtie dokumenti	4065	4892	8337
Krājuma kopskaits	81 080	79 053	73 366
Grāmatu krājuma apgrozība	1.5	1.4	1.33
Periodisko izdevumu apgrozība	1.6	1.5	1.21

Pamatojoties uz “Akreditācijas atzinums Saldus pilsētas bibliotēkai” (02.10.2018.) krājuma apgrozījuma rādītāji ir augsti, jo grāmatu krājuma apgrozības koeficients vidēji periodā ir 1,5: <http://www.biblioteka.lv/Sector/biblioteku-akreditācijas-atzinumi.aspx>. Bet ir samazinājies gan manefestāciju, gan seriālizdevumu izsniegums - 2018.gada grāmatu apgrozība ir 1,35.

2018.gadā SPB krājums attīrīts par 8337 vienībām, bet joprojām SPB pieaugušo literatūras krājums nevajadzīgi liels. Iepriekšējā gadā vairāk atlasīti fiziski nolietotie, nepieprasītie eksemplāri. Krājumā uz 2019.gada 1.janvāri ir 73366 eksemplāri (uz 2018.g. 79053). Krājums samazināts par 5687 eksemplāriem.

Izpildīts 2017.gada uzdevums – daiļliteratūras krājuma attīrīšana no dubletiem un nepieprasītiem izdevumiem krātuvē un abonementā. Notika eksemplāru salīdzināšana ar situāciju abonementa plauktos, izdevumu fizisko nolietojumu, izsniegšanas vēsturi, tāpēc šis process aizņēma vairāk laika, kā gribētos. Abonementā vēl joprojām krājums ir jāatīra no *guļošā fonda*. Bērnu literatūras centra krājums tika sakārtots jau 2017.gadā. Tomēr pārskatot krājumu, arī 2018.gada laikā vēl norakstītas par 646 manifestācijas (2017.g. 282): *nolietotas* grāmatas un norakstīti dubleti. Krājums bērniem un pusaudžiem veido 22% no kopējā SPB krājuma.

Krājuma rādītāji reģiona bibliotēkās (t.sk. Saldus pilsētas bibliotēkā):

	2016	2017	2018
Jaunieguvumi kopā	21120	20991	19 792
<i>t. sk. grāmatas</i>	7240	7247	6703
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	1724	1595	2359
<i>t. sk. bērniem</i>	2292	2496	2107
Izslēgtie dokumenti	30186	27657	29538
Krājuma kopskaits	267358	274730	262741
Grāmatu krājuma apgrozība	0.9	1.05	1.12
Periodisko izdevumu apgrozība	3.9	3.53	2.65

Lai arī reģiona bibliotēkās ir samazinājies periodisko izdevumu apgrozījums, kopīgais krājuma apgrozījums salīdzinot ar iepriekšējiem periodiem ir pieaudzis. Periodisko izdevumu samazinājums būtu skaidrojams gan ar vispārīgo tendenci samazināties izsniegumam, gan ar uzskaites sistēmas sakārtošanu. Grāmatu krājuma apgrozījuma pieaugumam izskaidrojums

varētu būt gan darbs pie fonda kvalitātes uzlabošanas, atbrīvojoties no liekā balasta, gan arī bibliotēkas apmeklētāju pieaugošos interesi par grāmatām. Sarunās bibliotēku apmeklētāji atzīst, ka “*pa kādam preses izdevumam jau var atļauties un tad jau ar draugiem kooperējoties sanākot palasīt vairākus žurnālus un laikrakstus*”. Grāmatas, to dārdzības dēļ, joprojām var atļauties retais.

Datubāzes

❖ abonētās tiešsaistes datubāzes (t. sk. ar piekļuvi ārpus bibliotēkas telpām)

Saldus pilsētas bibliotēka abonē datubāzi *Britannica Online Library Edition*. Datubāzei piekļuve ir uz vietas bibliotēkā. Datubāzi izmanto gan skolēni gan studenti, datubāze ir angļu valodā. Piedāvājam datubāzi *Letonika*, ar bibliotēkas izsniegtu paroli šo datubāzi pilnībā var izmantot neapmeklējot bibliotēku. 2018. gadā *Letonikas* paroli izmantojuši 5 interesenti. Datubāzi *News* var izmantot uz vietas bibliotēkā, datubāze piedāvā pilntekstus no preses izdevumiem, datubāze atvieglo uzziņu sniegšanu, to izmanto skolēni, studenti un pārējie interesenti.

Bibliotēkā izmantojama datu bāze *Slavery in America and the World: History, Culture, & Law*. Datu bāze ir angļu valodā. Tajā ietvertas vairāk nekā 1000 grāmatas un brošūras par verdzību no 18. un 19.gs., kā arī daudzas publikācijas par verdzību mūsdienās.

Tiek nodrošināta arī piekļuve Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) digitālajiem resursiem.

❖ pašu veidotās datubāzes (izņemot novadpētniecības datubāzi, kuru aplūko novadpētniecības sadaļā)

Bibliotēka veido Reģiona elektronisko kopkatalogu - Saldus un Brocēnu novada bibliotēku kopkatalogu <https://saldus.biblioteka.lv/Alise/lv/home.aspx> Tas apvieno 27 bibliotēkas: 20 Saldus novada un 6 Brocēnu novada publiskās bibliotēkas un Cieceres internātskolas bibliotēku. Bibliotēkas kopkataloga ierakstu kvalitāte ir laba, regulāri tiek veikta kontrole un rediģēšana. To apstiprina arī Latvijas Bibliotēku padomes Akreditācijas atzinums (02.10.2018.).

❖ datubāzu izmantojuma rādītāji – tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums” + secinājumi

Reģiona bibliotēkās pieejamo datubāzu izmantojums

Datubāze	2016	2017	2018
Letonika	2019	2683	3319
News	804	1273	1989

Lai arī vēl joprojām reģionā ir bibliotēkas, kas neaktīvi vai nemaz neizmanto piedāvātās datu bāzes, izmantojamības rādītāji pieaug. Bibliotēkas, kuras ir novērtējušas šī resursa nozīmību ir kļuvušas aktīvākas. Lai vēl vairāk aktivizētu datu bāzu izmantošanu, būtu vēlām organizēt dažādus konkurss. Kā atzīst bibliotēkas apmeklētāji – šādas aktivitātes viņus interesē.

Saldus pilsētas bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums

Datubāze	2016	2017	2018
Letonika	678	578	749
News	575	774	551
Britannica Online Library Edition	131	-	117

2017.gadā *Britannica Online Library Edition* nebija abonēta.

•Krājuma un datubāzu popularizēšana (aprakstoši vai tabulas veidā – pēc izvēles)

Lai popularizētu krājumu tiek izliktas tematiskas literatūras izstādes. 2018. gadā bija izliktas 210 izstādes no kurām izsniegtas 1029 grāmatas. Izliktas 35 mēneša izstādes, kuru izsniegums - 222 vienības. Visu gadu bija apskatāms Latvijas simtgadei veltīts izstāžu cikls *Stāsti par Latviju*. Katru mēnesi mainījām izstādes tematiku: janvārī - Latvijas senie laiki, februārī - Viduslaiki, martā - 16.-18. gadsimts, aprīlī - 18.-19. gadsimts, maijā - Mūdienas, jūnijā - Latvijas pagasti un novadi, jūlijā - Latvija dzied un dejo, augustā - Latvijas cilvēki, septembrī - Latvijas veiksmes un sasniegumi, oktobrī - Mans dzīvesstāsts, novembrī - Daudz laimes dzimšanas dienā - Latvija!, decembrī - Vēsturiskie romāni. Izstāžu cikla izsniegums - 147 vienības. Lasītāju iecienīta ir izstāde *Iesaka bibliotekārs*. Lai popularizētu latviešu oriģinālliteratūru, 2018. gadā izstādē izlikām tikai latviešu autoru darbus. Izsniegums - 667 vienības. Izliktas arī 156 *Dienas izstādes*, kurās atspoguļots kāds konkrētās dienas notikums. Izsniegums - 140 vienības. Lasītāji varēja iepazīties ar jaunieguvumiem Jauno grāmatu dienu izstādēs, kas bija apskatāmas katra mēneša pēdējā piektdienā un sestdienā. Kopā 12 Jauno grāmatu izstādes.

2018.gadā izmantotas 483 datubāzes. To lietošanā apmācīti 324 bibliotēkas lietotāji pieaugušie un 48 skolēni). Salīdzinot ar 2017.gadu, izmantots par 274 datubāzēm mazāk. Datorlietošanā apmācīto skaits sarucis par 46 lietotājiem. Ņemot vērā statistikas neiepriecinošos rādītājus, 2019.gadā tiks domāts par paplašinātāku skolēnu apmācību, uzrunājot pedagogus individuāli.

Izmantoti elektroniskie resursi:

- Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) katalogi un datubāzes – elektroniskais katalogs, Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogs, meklētājs “Primo”, Nacionālā bibliogrāfija (Raksti periodikā)
- LNB digitālās bibliotēkas kolekcijas – *Periodika, Grāmatas, Zudusī Latvija, Kartes*
- Saldus un Brocēnu novadu bibliotēku kopkatalogs
- Lursoft laikrakstu bibliotēka *News*
- Letonika
- Britannica Public Library Edition
- citas brīvpieejas vietnes

•Darbs ar parādniekiem – aprakstoši (pēc izvēles)

2018. gadā tika sagatavota instrukcija darbam ar parādniekiem. Instrukcijā atrunāts darbības laiks, veicamās darbības, kas procesu nodrošina un atbildīgās personas. Vadoties pēc instrukcijas atbildīgie darbinieki strādā ar parādniekiem. Sistēmbibliotekārs elektroniski no BIS ALISE uz reģistrētajiem e-pastiem sūta pirmstermiņa atgādinājumus. Katru darba dienu lietotājiem, kuriem beidzies izdevumu izmantošanas termiņš, bet vēl netiek aprēķināta kavējuma nauda, sistēmbibliotekārs elektroniski no BIS ALISE nosūta atgādinājumus uz norādītajām e-pastu adresēm. LAN un BLC atbildīgie bibliotekāri BIS ALISE izveido parādnieku sarakstu, pēc kura vadoties zvana atgādina par nenodotajiem izdevumiem. Ja lietotājs nav reaģējis uz iepriekš minētajiem atgādinājumiem, bibliotekāri zvana atkārtoti. Lietotāju brīdina, ka tiek atskaitīts līdz saistību nokārtošanai ar bibliotēku. Parādniekiem, kuri ir atskaitīti un nav reaģējuši uz iepriekš minētajiem atgādinājumiem, sūta atgādinājuma vēstules pa pastu. Ja parādnieks, saņemot atgādinājuma vēstules pa pastu, divu mēnešu laikā nav atgriezis izdevumus, bibliotēka sūta pirmstiesas brīdinājumu pa pastu. Izdevumus, ko nav iespējams atgūt lasītāju dzīvesvietas maiņas vai citu iemeslu dēļ, noraksta divas reizes gadā.

2018. gadā parādniekiem izsūtīti pa pastu 65 rakstiski atgādinājumi un 47 pirmstiesas brīdinājumi. Reaģējot uz rakstiskajiem brīdinājumiem saistības ar bibliotēku nokārtojuši 24 lasītāji. Norakstītas no parādniekiem neatgūstamas 85 vienības.

•Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

2018. gadā strādāts pie krājuma izvērtēšanas, no krājuma izņemti dubleti, saturā novecojušie un nolietotie iespieddarbi. Ik pa laikam krājums atkārtoti jāpārskata, jo nozaru literatūra pēc zināma laika zaudē savu aktualitāti, noveco informācija. Arī daiļliteratūras krājums regulāri pārskatāms, jo grāmatas nolietojas. Krājums katru mēnesi tiek papildināts ar jaunieguvumiem. Sekojot piedāvājumam un pieprasījumam, iepērkam jaunāko daiļliteratūru, lasītāji vēlas arī jaunāko nozaru literatūru - medicīnā, ekonomikā, loģistikā, uzņēmējdarbībā, juridiskajās zinātnēs. 2018. gadā iepirktas 1126 grāmatas, dāvinājumi - 101. CF krājums papildināts ar 738 grāmatām, no tām daiļliteratūra 423 vienības, nozaru literatūra 306 vienības. Krājums papildināts ar 32 grāmatām angļu valodā, 63 - krievu valodā, 10 - vācu valodā, 1 - franču valodā. Ja analizējam pieprasījumu svešvalodās, tad akcents liekams uz literatūru angļu valodā. Pieprasīta angļu valodā ir gan daiļliteratūra gan nozaru literatūra. Nozaru literatūra krievu valodā ir maz pieprasīta, daiļliteratūru krievu valodā lasa neliels lietotāju skaits.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

•Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Bērnu literatūras centra darbs tiek organizēts un plānots, lai apkalpotu pirmsskolas vecuma bērnus, skolēnus no pirmās līdz devītajai klasei, vecākus, skolotājus un citus interesentus, kuriem nepieciešama literatūras centra krājumā esošā literatūra un citi pakalpojumi. Veiksmīgi turpinām iesākto sadarbību ar PII “Zilīti”, “Īkstīte”, “Sienāzītis” un Kalnsētas speciālās internātskolas pirmsskolas grupu, pilsētas skolām. Visas minētās pirmsskolas iestādes vecāko grupiņu audzēkņi iesaistījās Bērnu un jauniešu žūrijā. Žūrijas pirmo un pēdējo grāmatu kopā lasījām bibliotēkā, bet pārējas grāmatiņas grupiņā uz vietas. Bērni veidoja darbiņus par katru no izlasītajām grāmatām, kurus februāra mēnesī izlikām izstādē. Turpinām arī reizi mēnesī iesāktos Jauno grāmatu apskatus 1.- 4. klašu skolēniem Saldus pamatskolā un Saldus vidusskolā. Papildus jaunajām grāmatām bibliotekāre piedāvāja arī rakstnieku iepriekš izdotos darbus. Tā, piemēram, iepazīstinot ar Ingo Zīgnera jaunajām grāmatām “Mazais Pūķis Kokosrieksts svinības uz Ugunsklints” un “Mazais Pūķis Kokosrieksts mācās angļu valodu” piedāvāja arī jau 2016. gadā iznākušas grāmatas par Mazo pūķi Kokosriekstu. Ļoti labi strādā arī tematiski grāmatu apskati (pirāti, raganas). Tas ir veids kā ieinteresēt un piesaistīt lasītājus un popularizēt grāmatas. Bērnu literatūras centra pašiem mazākajiem lietotājiem pieejams bērnu stūrītis abonementā un skaļajā lasītavā, kur skatīties un lasīt grāmatiņas uz vietas. Jāsaka, ka arī daži jaunākā skolas vecuma bērni ļoti labprāt šeit pavada laiku, sēžot *pufos* un lasot žurnālus un grāmatas.

Bērnu literatūras centrā reģistrēto lietotāju skaits ir 1312 no tiem 164 ir jaunie lietotāji, kas reģistrējušies pirmo reizi kā mūsu bibliotēkas lasītāji. Priecē, ka lietotāju skaits nesamazinās, bet stabili noturas iepriekšējā gada līmenī. Tie, kas jau reģistrēti kā lietotāji turpinājuši apmeklēt bibliotēku, līdz ar to lasītāju kopskaits nav krities. Interesanti, ka visvairāk jaunie lasītāji (24) reģistrējušies jūnija mēnesī (varbūt sakarā ar ieteicamās literatūras sarakstiem - gribēja paspēt izlasīt) un 25 reģistrējušies oktobra mēnesī (gribas ticēt, ka tas ir rezultāts jaunāko klašu bibliotekārajām stundām un Jauno grāmatu apskatiem – neesi lasītājs – nevar iestāties rindā uz grāmatu, netiek pie lasīšanas). No pagastiem jaunie lasītāji pārstāv Saldus pagastu - 5, Brocēnus – 3, Novadniekus – 3, Zvārdi - 3 . (Tie arī ir tuvākie pagasti Saldus pilsētai) un Pampāļus ar četriem jauniem lasītājiem.

No kopējā Saldus pilsētas bibliotēkas lietotāju skaita bērni un jaunieši sastāda 35,1 %, 2017. gadā 33,5%, 2016.gadā 32,1%.. Ar katru gadu lēnām, bet šis cipars pieaug. No kopējā lasītāju skaita, analizējot pēc dzīves vietām, pamatsastāvā ir Saldus pilsētā dzīvojošie bērni 69.9%, tad Saldus novadā dzīvojošie 21,9% un Brocēnu novada lietotāji sastāda 6.4% no visiem lietotājiem.

Aplūkojot bērnu vecuma grupas – 1.- 4. klašu skolēni ir aktīvākie bibliotēkas lietotāji. Procentuāli šajā vecuma grupā ir 34% lietotāji no kopējā skaita. Šai vecuma grupai piedāvātas arī daudz vairāk aktivitātes lasītprasmi uzlabošanai. Arī iepriekšējā gadā vislielākais lietotāju skaits bija 1.- 4. klašu grupā no kopējā lietotāju skaita. 8.- 9. klašu grupas lietotāju skaits ir par 2,% palielinājies, bet pirmsskolnieku grupas lietotāju skaits palicis iepriekšējā gada līmenī. Ir vecāki, kas grāmatas bērniem ņem uz sava vārda, uzskatot, ka bērni vēl ir par mazu, lai pierēģistrētu.

No pilsētas skolām laba sadarbība ar Saldus pamatskolu un Saldus vidusskolu, 2018.gadā Saldus vidusskolas lietotāju skaits sasniedzis 84,8% (iepriekš 82,2%). Jāsaka, ka arī Saldus pamatskolā aptvērums ir 82,5% (iepriekš 81,9%). Regulārs darbs ar klasēm dod pozitīvu rezultātu. Mazāk lietotāju no Cieceres internātpamatskolas un jaunizveidotās Kalnsētas speciālās internātskolas jo tās ir skolas ar savu specifiku. Pēcpusdienās bērni daudz laika pavada savā skolas bibliotēkā (skolas bibliotekāre iesaista bērnus lasītveicināšanas pasākumos). Pamatā uz mūsu bibliotēku viņi nāk tikai skolotāju pavadībā uz konkrētu nodarbību.

Daļa lietotāju iecienījuši uz mājām ņemt iepriekšējā gada žurnālus. Zēniem patīk komiksu žurnāli – “Donalds Daks Tavā kabatā”, bet meitenēm – Barbie, un Princeses. Īpaši mazākie un jaunākā skolas vecuma lietotāji lasa žurnālus un grāmatas uz vietas bibliotēkā, arī daži vecāki

lasa saviem bērniem priekšā. Sestdienās vecāki kopā ar bērniem apmeklē bibliotēku. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu izniegums samazinājies par 7131 vienību. Jāsaka, ka ir daļa lietotāji, kas grāmatas lasa īslaicīgi, lai nokārtotu skolā literatūras ieskautes. Tā var būt pat viena vai divas grāmatas visa gada laikā, līdz ar to arī apmeklējums ir tikai divas reizes. Uz mājām dodam septiņas vienības, bet arī patstāvīgie lasītāji bieži to neizmanto. Ir lasītāji, kas orientējas tikai uz jaunajām grāmatām un reģistrējas rindās. Pie grāmatu popularizēšanas nozīmīga loma ir Jauno grāmatu apskatiem un jaunumu dienām. Ieguvums - mums jauni lasītāji un grāmatām lielāks pieprasījums. Mīnusi - veidojas garas rindas uz grāmatām, jo klašu ir daudz. Pieprasītākām grāmatām piekomplektējam otru eksemplāru un izmantojam arī SBA.

Aktīvāko lasītāju daļu veido interešu grupa „Bērnu un Jauniešu žūrija”. Sesto gadu arī vecāku žūrija. Tie ir aktīvi lasītāji, kuri visvairāk interesējas par bibliotēkas jaunieguvumiem un bibliotēkas piedāvājumu. Iesaistījām 169 ekspertus (tai skaitā 15 vecāki) līdz galam izturēja 116 žūrijas eksperti. (Vēl iespēja līdz 31.janvārim arī pārējiem ekspertiem sasparoties un darbiņu paveikt līdz galam). Daļa izlasīja tikai vienu vai divas grāmatas, ko uzdeva lasīt skola kā ieteicamo literatūru un tālāk nelasīja. Grāmatu trūkums sākumā arī bremzēja lasīšanu, Brīdī, kad atnāk, nav vajadzīgā grāmata pēc tam zūd interese. Aktīvi lasītāji ir pirmsskolas vecuma bērni kopā ar vecākiem un protams jau sākumā pieminētās pirmsskolas izglītības iestādes. Pirmsskolas vecuma bērniem, protams, vislabāk patīk un interesē grāmatas vizuālais noformējums (košas ilustrācijas, grāmatas formāts), krāsainās, spēļgrāmatiņas, rotaļgrāmatiņas ar skaņas efektiem, kuras izspēlē un apskata uz vietas lasītavā.

Grāmatas izvēlēties palīdz arī bibliotēkā izliktās literārās izstādes. Pavisam gadā lietotājiem piedāvātas 68 grāmatu izstādes un katra mēnesī jauno grāmatu izstāde. Turpinājam veikt pētījumu par grāmatu izvēli no literatūras izstādēm. Gribu atzīmēt arī faktu par izstādes atrašanās vietu, ja tā izvietota grāmatu plauktos, tai pievērš mazāk uzmanības. Grāmatu izstādes izliktas pretim lietotāju apkalpošanas letei un lietotāji pierakstot grāmatas aplūko un arī izvēlas grāmatas no piedāvātajām grāmatu izstādēm. Dažreiz pat tādi lasītāji, kas vēlas tikai nodot grāmatas – paņēmu no izstādes piedāvātās grāmatas. Klādē cenšamies atzīmēt no katras izstādes izsniegtās grāmatas. Vispopulārākā grāmatu izstāde visa gada garumā “Latviešu rakstnieku grāmatu likumainais serpentīna ceļš līdz Latvijas simtgadei”, kas popularizēja latviešu oriģinālliteratūru – 225 izniegumi. Atsevišķi pa mēnešiem vislielākais izniegums februāra izstādei “Aukstā laikā – karstu tēju ar interesantu grāmatu” – 43. Nākamais seko decembra mēnesis ar izstādi “Ziemassvētku gaidās” – 39 izniegumi, kas saistīti ar Ziemassvētkiem, protams, gatavojamies svētkiem - dzejoļi, tērpi, kulinārija. Marta mēnesis izceļas ar izstādi “Starp mašīnām, motoriem, traktoriem...” - 34. Kopā gadā literatūras izstādes izniegumu bagātina ar 676 eksemplāriem. Vismazāk un pat nevienu grāmatu izvēlas no dzejniekiem, rakstniekiem - jubilāriem (vecās paaudzes) izliktām izstādēm. Dzejoļus pārsvarā ņem gatavojoties dzejas dienām un daiļlasītāju konkursiem, kuru tematika jau gadiem nemainās – Latvija. Enciklopēdijas ir topā, komiksi, dienasgrāmatas. Kopējais izniegums vasaras mēnešos no izstādēm ir mazāks. Jau maija mēnesī mazāk izniegto eksemplāru – skolas noslēgums. Arī par izstāžu nosaukumu noformēšanu ir piedomāts, lai vairāk akcentētu un piesaistītu uzmanību.

Apgāda Zvaigzne ABC Lasīšanas stafete, kurā startēja lasītprīka piekritēji vecumā no 7 līdz 16 gadiem notika jau ceturto gadu, un dalībnieku vidū bija arī mūsu bibliotēkas lasītāji. Noslēguma pasākumā tika apbalvoti vairāki aktīvākie lasītāji. Tika apsveiktas arī bibliotēkas, kuras gan stāsta par jaunākajām grāmatām, gan arī informē par dažādiem konkursiem un notikumiem, to skaitā arī par Lasīšanas stafeti. Bijām priecīgas saņemot Pateicības rakstu par atsaucību lasītprīka veicināšanu Lasīšanas stafetē 2018. Arī iepriekšējā gadā tikām novērtētas ar šo atzinības rakstu.

Līdztekus kvalitatīvam grāmatu krājumam, bibliotēkas telpu iekārtojums un vizuālā pievilcība ir būtisks aspekts, lai rosinātu bērnus un jauniešus apmeklēt bibliotēku. Jā, bērni apmeklē bibliotēku, izveidotos atpūtas stūrīšus, bet vairāk kā satikšanās un “tusēšanās” vietu, mazāk, lai lasītu vai ņemtu grāmatas. Grāmatu vietu aizņem telefoni, sarunas. Bibliotēkai ir

apmeklējums, bet nav izsnieguma un tomēr arī tas ir labi, jo bērni zina, ka ir tāda bibliotēka un tur var aiziet un tur ir forši.

Jaunākā skolas vecuma bērnu nozaru literatūrai izgatavoti jauni, skaisti daleņi, kas patīkami atsvaidzina krājumu.

•Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz šo darba virzienu

Bērnu literatūras centrs konsultē reģiona bibliotekārus jautājumos, kas saistīti ar bērnu bibliotekāro apkalpošanu, tematisko pasākumu organizēšanu, lasīšanas veicināšanu, kā arī krājuma komplektēšanu un kārtošanu. Koordinē valsts mēroga aktivitātes, kas skar darbu ar bērniem kā lasītveicināšanas programmu “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, “Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa”, “Skaļās lasīšanas sacensības” norisi. Apmeklē reģiona pagasta bibliotēkas sniedzot metodiku palīdzību un ieteicošas norādes uz vietas.

•Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana (spēles, puzzles, diski u. c.)

Pavisam iegūti 402 eksemplāri, kas ir 33,3% no kopējiem bibliotēkas jaunieguvumiem. Naudas izteiksmē bērnu daļas krājuma komplektēšanā un papildināšanā esam iztērējuši 3205.04 euro. Salīdzinot ar 2017.gadu iegādāti 130 eksemplāri mazāk, bet nauda izlietota iepriekšējā gada līmenī. Secinājums – grāmatas ir kļuvušas dārgākas. Izvērtējot jaunieguvumu iegādi, varam secināt, ka stāvoklis jauno grāmatu ieguvē ir apmierinošs. Lai fondu atjaunotu gan vizuāli, gan saturiski, grāmatas bērniem un jauniešiem tiek iegādātas gandrīz visas, kas ir tirgotāju piedāvājumā, lai arī bērniem būtu daudzveidīgs grāmatu piedāvājums. Nozaru literatūra papildināta par 105 eksemplāriem – vairāk iepirkta grāmatas dabas zinātnēs, mākslā, vēsturē un protams vispārīgā nodaļa ar enciklopēdijām. Ir daudz atkārtoti izdotas daiļliteratūras grāmatas. Kritiski skatījāmies uz grāmatas iesējumu – biezas grāmatas mīkstos, līmētos vākos ļoti ātri nolietojas un jālabo. Kritiskāk iepirkām arī mazās rotaļgrāmatas, jo noformējums un kvalitāte neliecina par grāmatas izturību. Lasītavā pieejamas 54 spēles(jaunas 10). Diskus neesam iepirkuši - tie ātri nolietojas un arī nav tik ļoti pieprasīti. Bērnu literatūras centra fonds - 14994 eksemplāri, kas sastāda 20,4% no visa bibliotēkas fonda.

Jaunieguvumu sadalījums pa vecuma grupām:

Gads	Pirmskolas vec.	Jaunākais sk. vec.	Vidējais sk. vec.	Pusaudž i.
2016	138	268	92	47
2017	159	210	118	41
2018	104	157	104	32

Izanalizējot grāmatu iegādi pa vecuma posmiem visvairāk jaunu grāmatu ir jaunākā skolas vecuma grupai, kas arī sastāda lielāko lasītāju skaitu. Pusaudžiem ir mazāks jauno grāmatu piedāvājums. Bērnu literatūras centrs atrodas vienās telpās ar pieaugušo lietotāju grāmatu fondu, līdz ar to pusaudžiem sava redzesloka paplašināšanai ir iespēja iegūt un izvēlēties gan uzziņu literatūru, gan daiļliteratūru pieaugušo fondā .

Pēc lasītavas reorganizācijas visu uzziņu literatūru pārlikām abonementā, kur literatūru bērniem izsniedzam uz mājām. Līdz ar to bērniem lielāka izvēle uzziņu krājumiem, iespējams, ka mājas apstākļos šie izdevumi tiek pāršķirstīti kopā ar vecākiem.

2018.gadā esam izslēguši no krājuma 646 eksemplārus. Iemesli norakstīšanai - lasītāju nozaudētas, nolietotas, saturā novecojušas, nepieprasītas un arī neatgūtas sakarā ar dzīves vietas maiņu. Visvairāk nolietotas un norakstītas pirmskolas un jaunākā skolas vecuma bērnu grāmatas.

•Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Veicot uzziņu un informācijas darbu, tiek izmantoti visi bibliotēkā pieejamie resursi – uzziņu fonds, tematiskās mapes, dažādi interneta portāli un datu bāzes. Rakstot patstāvīgos darbus, referātus, projektus, informāciju vispirms meklē mājās un tikai pēc tam meklē bibliotēkā. No visiem piedāvājumiem jaunāko klašu skolēni izmantoja enciklopēdijas, vārdnīcas un citu uzziņu literatūru, kā arī tematiskās mapes, jo viņiem tiek pieteikts, ka primārais ir grāmatas, periodika, tikai pēc tam interneta resursi. Vidējās un vecākās klases skolēni galvenokārt pētnieciskajiem darbiem izmanto interneta meklētāju Googli, tad ar bibliotēkares palīdzību meklējam LNB elektroniskā kataloga analītikas datubāzē, Letonika, Periodika.lv. 2018. gadā lietotājiem sniegtas 265 uzziņas. Pieprasīto uzziņu skaits ar katru gadu samazinās. Bērni izmanto informāciju no sociālajiem tīkliem savos telefonos un datoros mājās. Protams, ka uzziņas mazāk tiek prasītas skolas vasaras brīvlaikā, tad arī apmeklējums mazliet sarūk. Tematiskās mapes, kuras izmanto skolēni mācību procesā vairs nav tik aktuālas, bet ir dažas mapes ko izmanto (atkarības, tetovējumi). Uzziņas sniegtas par dažādām reliģijām, modes vēsturi, veselīgu uzturu, tetovēšanu, sporta spēlēm, tiek pētītas dažādas atkarības, ārstnieciskie augi, mājdzīvnieki. Mapes katru gadu papildina ar jaunāko un aktuālāko informāciju, tiek likvidētas novecojušas informācijas, kas vairs nav tik aktuālas. Dažas mapes tiek pavisam likvidētas. Diemžēl, jāsaprot ka, tematisko mapju ēra izmirst, skolnieki izmanto vairāk datubāzes.

Gada otrā pusē notika lasītavas reorganizācija. Uzziņu literatūra, kas atradās lasītava tika pārlikta uz abonementu. Lasītavā palika preses izdevumi, galda spēles un rotaļgrāmatas. Samazinājām datorvietu skaitu no piecām vietām uz trim vietām, jo datori nav vairs tik noslogoti. Lasītavā pasūtīti 29 preses izdevumi – 28 žurnāli un 1 avīze. Izvērtējot 2018.g. žurnālus bērnu un jauniešu vidū, lielāks izsnieguma skaits ir žurnālam “Ilustrētais juniors”, “Avene”, “Spicīte” No ārzemju žurnāliem iecienīti ir rokdarbu žurnāli Basteln mit Kindern, Meine Bastelwelt. Kopumā salīdzinot žurnālu izsniegumu ar 2017. gadu tas ir krities. Vai zūd interese par žurnāliem, vai nepatīk lasīt uz vietas? Nopietns konkurents telefons, kas ir neatņemama sastāvdaļa pie bibliotēkas apmeklējuma. Iepriekšējo gadu komplektiem, ko izsniedz uz māju izsniegums nesamazinās.

Iecienītākā spēle, kas otro gadu pēc kārtas ierindojas pirmajā vietā ir “Monopols”, otrajā vietā “Bounce-Off”, trešajā vietā “5 sekundes”, ceturtajā vietā atstājot “Halli Cups”, bet “Twisteris”, kas visus gadus turējās augšgalā noslīdējis uz deviņo vietu. Spēles, kurās ir vairāk jāiedziļinās, jālasa un to izspēlēšana prasa vairāk laika, ir mazāk pieprasītas. Problēma galda spēles spēlējot ir tā, ka spēles komplektā daudz mazas lietiņas, trauslas, kuras ātri saplīst, vai dažas ir pazudušas. Tomēr, tas bērniem neliek noskumt, viņi izdomā spēles noteikumus pašiem un spēlēt pēc tiem.

Bibliotekārajās stundās (kopā tādas bija 14) audzēkņi tiek iepazīstināti ne tikai ar krājuma izvietojumu, izstādēm, bet arī ar jaunajām tehnoloģijām, datu bāzēm un to izmantošanu. Ar pašiem mazākajiem bērnodārza audzēkņiem un pirmo klašu skolēniem, stundā ”Iepazīšanās ar bibliotēku”, pārrunājām par uzvedības normām bibliotēkā, lietošanas noteikumiem, grāmatu izvietojumu gan teorētiski, gan praktiski. Lai veicinātu interesi par grāmatām un lasīšanu, neatsverama daļa ir kopā vai priekšā lasīšana un saruna par izlasīto. Vidējo un vecāko klašu skolēniem stunda - informācijas meklēšana uzziņu literatūrā (enciklopēdiju, vārdnīcu, nozaru literatūras izmantošana; prasme atrast vajadzīgo informāciju, orientēties daudzveidībā – izmantot dažādus palīgrādītājus informācijas meklēšanā) un datubāzēs. Pēc tam, kad ir pastāstīts, par uzziņu izdevumiem, notiek praktiskas nodarbības, informācijas meklēšanā. Piedāvājam izpildīt jau sagatavotas darba lapas ar konkrētiem uzdevumiem.

•Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Veiksmīgākā lasīšanas veicināšanas aktivitāte lasītāju iesaistīšanas ziņā ir Jauno grāmatu apskati, kas notiek reizi mēnesī 1.- 4. klašu skolēniem Saldus pamatskolā un Saldus vidusskolā. Pēc iepazīšanās ar jaunajām grāmatām interese lasīt ir visiem. Bibliotekāre pieraksta lasītgrībētājus rindā, bet grāmatām jānāk pakal uz bibliotēku. Ja neesi lasītājs - grāmatu nevar dabūt. Jā, tas nostrādā, šajās klasēs praktiski visi ir mūsu lasītāji. Mīnusi, ka visi uzreiz nevar grāmatas saņemt, jo tik daudz eksemplāru nav un veidojas rindas. Parasti bērnus uzrunā jancīgās grāmatas ar dīvainiem nosaukumiem, dienasgrāmatas, komiksi, multeņu varoņi un bibliotekāre Zaiga tā prot ieinteresēt, ka dažreiz pat vecāki brīnās, ka bērns lasa "tādu" grāmatu kā Klišāns, Valdis "Latvijas valsts stāsts", Hodža, Sūzija. Māksla : enciklopēdija skolēniem. Arī paši bērni lasa fragmentus un līdzīgi tiek ņemts pat grāmatu varonis – runcis – Puncis.

Jauna aktivitāte 11 - 12 gadu veciem bērniem – 5.- 6. klases skolēniem, kas pilnveido bērnu prasmes izvēlēties piemērotu un inte-resantu literatūru skaļai lasīšanai, sekmē interesi par lasīšanu un grāmatām, saliedē bērnus kopīgām lasīšanas aktivitātēm, kā arī veicina lasītprieku un kas aptver plašu lasītāju loku bija "Skaļās lasīšanas sacensība". Dalībnieks lasa fragmentu no savas izvēlētas grāmatas, kuru vērtē žūrija. Sacensības norisinās vairākās kārtās. Martā pie mums bibliotēkā notika reģionālā sacensības fināls, kura mērķis bija izvirzīt lasīšanas čempionu sacensībām valsts līmenī Rīgā. Uzvarētājs kopā ar savu klasi kā atbalsta komandu tālāk startēja Nacionālajā finālā.

Sadarbībā ar Ziemeļvalstu biroju pie mums ciemojās somu - zviedru rakstniece Henrika Andersone. Pasākums pamatā norisinājās angļu valodā, bet tas netraucēja auditorijai saprasties ar rakstnieci. Jāatzīmē, ka tieši iepazīšanos ar rakstnieces grāmatu "Emma Glorija un sarkanā ilgu grāmata" kā arī jauniešus - pasākuma apmeklētājus, organizēja Bērnu un jauniešu centra aktīvistē Alise Strautāre.

Visaptverošākais apmeklējuma ziņā ir Bērnu jauniešu un vecāku žūrijas noslēguma pasākums. Pasākumu organizējam dalīti pa vecuma grupām. Paši mazākie "Bērnu žūrijas" eksperti pulcējās, lai kopā ar Saldus vidusskolas dramatisko pulciņu dziedātu, dejotu, ietu rotaļās un noskatītos I. Šteinbergas "Mainīsimies" uzvedumu skolas bibliotekāres Guntas Dravnieces režijā. Lasīšanas veicināšanas programmā piedalījās četras pirmskolas izglītības iestāžu grupiņas. Jaunākā un vidējā vecuma žūrijas eksperti pulcējās Bērnu un jauniešu centrā, kur Gaiķu pagasta dramatiskā teātra pulciņš iepriecināja visus ar pazīstamo izrādi "Trīs siventīņi". Jau vairākus gadus šajā pasākumā sveicam arī savus čaklākos gada lasītājus.

Mana nedēļa bibliotēkā - vienu nedēļu divas stundas rītos radoši, aktīvi darbojās un interesanti pavadīja laiku pirmskolas un jaunākā skolas vecuma bērni. Nodarbību moto "Mēs citiem". Tā ietvaros bērni izgatavoja rotaļlietas, kuras turpmāk varēs izmantot arī citi bibliotēkas jaunākie apmeklētāji. Iesaistījās par ekspertiem Bērnu žūrijā, kopīgi lasīja un izvērtēja savai vecuma grupai piedāvātās grāmatas. Savu veiklību un izturību katrs pārbaudīja, spēlējot latviešu tautas rotaļas.

•Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Bibliotēku sadarbības partneri darbā ar bērniem pirmkārt ir vecāki. Šis darba virziens ir svarīgs, jo grāmatu izvēle saviem bērniem, protams, ir pieaugušo ziņā, bet mūsu uzdevums ir palīdzēt un veidot iemaņas un prasmes darbā ar grāmatu, kā arī attīstīt patstāvīgu lasīšanas interesi. Nākamais solis - bērnodārza audzētāju auditorija, kas ir ļoti atsaucīga un labvēlīgi noskaņota attiecībā pret grāmatām un lasīšanu. Sadarbojamies ar pilsētā esošajiem bērnodārzu grupiņu audzinātājiem. Lasīšanas motivācijas attīstīšanai pirmskolas vecumā ir lielāka nozīme nekā mērķtiecīgai lasīšanas mācīšanai, tādēļ arī cenšamies radīt interesi par bibliotēku, iesaistot lasīšanas veicināšanas programmā Bērnu žūriju. Nozīmīgs sadarbības partneris ir skolas, tādēļ

sadarbību veidojam ar pilsētas izglītības iestādēm, un skolu bibliotekāriem, klašu audzinātājiem. Laba sadarbība izveidojusies ar Saldus pamatskolas un Saldus vidusskolas jaunāko klašu audzinātājiem, skolu bibliotekārēm. Atsaucīga ir bibliotēkā esošā ESIP koordinatore – iesaistoties pasākumu organizēšanā, novadīšanā saistībā ar Eiropas valstīm un iepazīšanās reizēs ar bibliotēku. Jauns sadarbības partneris Dienas centra bēbīšu skola, ko aicinām uz bibliotēku, lai runātu par lasīšanas nozīmību un iepazīšanos ar grāmatu jau agrā vecumā.

•Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā

Piedalāmie bibliotēkas rīkotajos semināros, mācību lekcijās unursos – “ Latvijas Nacionālās bibliotēkas lasīšanas veicināšanas programmu inovāciju reģionālais seminārs bibliotekāriem un skolotājiem” (8 stundas) - visas darbinieces. Iveta Rātenberga apmeklēja konferenci -"Grāmatā mazais ir liels"(6 stundas), “Skaļās lasīšanas sacensību reģionālo kuratoru semināru Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (4 stundas), “Ķadošās domāšanas meistarklasi” (9 stundas), ko apmeklēja arī Ieva Adzereiko. Zaiga Freiberga piedalījās konferencē “21. Gadsimta bibliotēka” (5 stundas). Esot vēl BLC komandā Anita Berga piedalījās divu dienu Latvijas Interneta asociācijas Drošāka interneta centra reģionālo vēstnešu programmas apmācību seminārā Ķegumā. Piedalījāmie pieredzes apmaiņas braucienos uz Krāslavas, Preiļu, Jelgavas pilsētas un LLU bibliotēkām.

•Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Bibliotēkuru darbā ar bērniem un jauniešiem ir problēmas, kuras diemžēl atkārtojas gadu no gada - bērni kavētāji bijuši visos laikos. Vecāki grib sodīt bērnus aizliedzot turpmāk ņemt grāmatas no bibliotēkas, ja nokavēti termiņi, bet tas nav pareizi un vecāki jāpārlicina, ka sods nevar būt aizliegums bibliotēkā ņemt grāmatas. Regulāri cenšamies sekot līdz termiņiem un atgādināt, bet neskatoties uz visām aktivitātēm ir lietotāji, kas aizmirst atnest laikā bibliotēkas grāmatas. Gadās, ka mūsu “grāmatas pārceļas dzīvot uz ārzemēm”. Vasaras brīvlaikā aktuāla ir bērnu nodrošināšana ar izdevumiem no skolu ieteicamās literatūras sarakstiem, nodrošināt ar grāmatām žūrijas ekspertus, lietotājus, kas pierakstījušies rindās un rindas izveidojušās garas. Cenšamies rast izeju izmantojot SBA.

Par darbu ar bērniem un jauniešiem reģionā lasīt Saldus pilsētas bibliotēkas Bērnu literatūras centra atskaitē, kas iesniegta Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centrā.

Pārskatu sagatavoja Saldus pilsētas bibliotēkas BLC vadītāja – metodiķe darbā ar bērniem un jauniešiem Iveta Rātenberga

8. Novadpētniecība

• Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

Saldus pilsētas bibliotēka novadpētniecības darbā vadās pēc „Saldus un Brocēnu novadu novadpētniecības koncepcija“ (SPB metodiskais centrs, 27.09.2012) nosacījumiem un LNB Attīstības centra dokumenta „Latvijas bibliotēku novadpētniecības darba vadlīnijas” (2017).

Bibliotēkas lietotājiem tiek piedāvāts bibliogrāfiskais uzziņu aparāts - SPB veidotā Novadpētniecības datu bāze, elektroniskais Saldus un Brocēnu novadu bibliotēku kopkatalogs, novadpētniecības kartotēka, uzziņu tematiskās mapes, abonētās datubāzes un citi nepublicēti dokumenti. Lasītavas bibliotekārs palīdz un konsultē materiālu izmantošanā un informācijas meklēšanā bibliotēkas Novadpētniecības fondā un pieejamās datubāzēs bibliotēkā.

Novadpētniecības tematiskās mapes tiek papildinātas ar dokumentiem, iepriekš izvērtējot konkrētās nozares informāciju un materiāliem, kas iegūti, veidojot pētnieciskās izstādes. Veidojot novadpētniecības izstādes Latvijas simtgadei „Latvijas spēks ir ģimene” un “Kur sākas lidojums?” papildinātas: zinātnes, kultūras, politikas, tiesību, medicīnas, uzņēmējdarbības, mākslas, sporta nozares.

Bibliogrāfiskās uzziņas par novadpētnieciskiem jautājumiem, sadarbojoties ar bibliogrāfu, sniegtas Klusajā lasītavā. Uzziņas un konsultācijas sniegtas dažādām bibliotēkas lietotāju grupām. Lielākā daļa bibliogrāfisko uzziņu ir mutiskas, bet notiek informācijas apmaiņa arī pa telefonu, e-pastu un pat sociālajā tīklā Facebook.com. Piemēram, veidojot pētniecisko izstādi “Kur sākas lidojums?”, dažādu nozaru personības tika uzrunātas tieši e-vidē, jo izstādes koncepcija: Saldus, Latvija un pasaule. Izstādē var iepazīt desmit dažādu nozaru pārstāvjus, kuri Saldus un Latvijas vārdu nesuši pasaulē.

Latvijas simtgades noskaņās iepazīstinājām ar Saldus novada ģimenēm, izstādēs “Latvijas spēks ir ģimene”. Arī šajā gadījumā komunikācija ar novadniekiem norit sociālajos tīklos, piemēram, J.Rozentāla prēmijas viena no mākslinieku Kungu ģimenes laureātiem Ieva Kunga (1999) dzīvo un strādā Vācijā, Berlīnē. Kungu ģimenes izstāde bija skatāma jūlija mēnesī un interesentiem bija iespēja tikt ar māksliniekiem klātienē.

Interesanta un novadpētnieciska satura uzziņa, sadarbojoties ar J.Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja vēstures speciālisti Ilzi Harunu sniegta metāldizaineram Mārim Grīnbergam. Viņš interesējās par Saldus novadā dzimušo, Krievijā dzīvojušo metālmākslinieku Matīsu Upmani (Matīzs Upmanis (1870-1930)). Tā rezultātā gūta vērtīga novadpētniecības satura informācija, ka Matīsam Upmanim piederējusi *kalēja* darbnīca un grāmata, kurā pasūtītājs varēja apskatīties, ko meistars piedāvā. Viņa darbi un darbnīcas aprīkojums (acitelēna metināmais 1890.gadā!), tiem laikiem Latvijas mērogiem - ekstra klase. Varam būt lepni ar šādu Latvijā dzimušu un Krievijā dzīvojušo metālmākslinieku!

Aizvadītā gada viena no bibliotēkas prioritātēm, Latvijas simtgades noskaņās, bija izveidot novadpētniecības izstāžu ciklu “Latvijas spēks ir ģimene!”. Šajā izstāžu ciklā deviņus mēnešus iepazīnām dažādu nozaru māksliniekus. Sadarbībā ar novadniekiem *radījām* arī 1 pētnieciska satura izstādi “Kur sākas lidojums?”. Šajā izstādē prezentējam 10 Saldus novadā dzimušas, mazāk zināmas, izcilas personības! Perfekti savu darbu veica divas novadpētniecības speciālistes IRAMD nodaļas vadītāja Anita Grīse un bibliogrāfe Santa Švalbe. Izstāde tika eksponēta 3 mēnešus (06.10.-29.12.2018). 6.oktobrī, Saldus pilsētas bibliotēka organizē izstādes atklāšanas pasākumu. Kaut daļa no šīm personībām darbojas ārzemēs, piedalās zinātniece Modra Murovska, biznesa treneris Vīgants Lesausks, mūziķis Rick Feds, politologs Māris Andžāns, supermodeles Ievas Lagunas vecāki, Latvijas bobsleja izlases trenera Olafa Kļaviņa skolotāja Daila Mankusa, mākslinieka Rūda Pētersona (Del Ruden) ģimenes pārstāvji u.c. Šajā [pasākumā](#) mūs priecē arī viena no šīm pasaulē zināmām personībām, mūziķis Rihards Fedotovs (zināms arī kā [RickFeds](#)).

Novadpētniecības izstādes “Latvijas BMX piedzimst Saldū” (2017) izstādes tapšanas rezultātā, 2018.gadā Saldus pilsētas bibliotēkas mājas lapā ir izveidoti un ievietoti 2 digitāli resursi par šī sporta veida pirmsākumiem Latvijā. <http://biblioteka.saldus.lv/lasitajiem0/novadpetnieciba4/>.

Turpinājām iesākto pasākumu ciklu “Iepazīstam novada ļaudis!”. Šoreiz šajā ciklā prezentējam 9 Saldus novada ģimenes - izstādēs “[Latvijas spēks ir ģimene!](#)” Izstāžu ietvaros, pēc interesentu ierosinājuma notika 4 pasākumi ar iespēju tikties ar prezentētajiem ģimenes pārstāvjiem: Martā pampālnieces Lindas Sulutauras (agrāk pazīstama kā Linda Kunstmane) ģimene. Talantīgās Kurzemes keramiķes un Daugmales dravnieka Jāņa Sulutaura izstādes noslēguma pasākumā ikviens dalībnieks varēja piedalīties radošajā darbnīcā: Daugmales Jāņa bišu medus degustācijā, vaska sveču liešanā pēc senās metodes un laimīgās keramikas pogas veidošanā. Maijā izstādes atklāšanu pārstāvēja ģimene no Saldus – floriste, dekoratore Iveta Gulbe un fotogrāfs Jānis Riņķis, jūlijā - mākslinieku Kungu ģimene un izstāžu cikla pasākumus noslēdza Robu ģimene.

2018.gadā notikuši 6 novadpētniecības pasākumi, to kopējais apmeklējums: 164.

• Novadpētniecības krājums

✓ Komplektēšana, ietvērto materiālu veidi

Saldus pilsētas bibliotēka aizvadītā gadā ir nokomplektējusi 51 jaunu resursu ar novadpētnieciska satura informāciju. Novadpētniecības fonds papildināts par 13 vienībām: saldnieka, grāmatu kolecionāra, “Laiks Ziedonim” balvas “Rabarbers” ieguvēja (2015) jaunā izdevēja Valtera Dakšas izdevniecības “Valters&Dakša” diviem izdevumiem. Šīs izdevniecības grāmatas ir ar īpašu noformējumu, piemēram, grāmata “Akmens papīra lapu tur” ir cementa ietvarā. Krājums ir papildinājies ar Saldus pilsētas Goda pilsoņa, Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas arhibīskapa Jāņa Vanaga divām dažādām grāmatām, jo apritēja 25 gadi kopš Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas arhibīskaps J.Vanags iesvētīts par Rīgas un Latvijas arhibīskapu. Tāpat vērtīgs ieguvums ir Ineses Gulbes-Rodionovas sakārtotais darbs par Brocēnu novada Gaiķu pamatskolu. Lai apkopotu šo manifestāciju, Inese Gulbe-Rodionova daudz laika pavadīja Saldus pilsētas bibliotēkas lasītavā. Priecājamies par Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes studentes Renātes Dambes dāvināto kursa darbu “Saldus pilsētas Kalpaka laukums mutvārdu vēstures liecībās un publikācijās” (2018).

Brīvpieejas fondā, abonementā, saņemti 38 jauni resursi ar novadpētnieciska satura informāciju. Par to tiek sniegta ziņa, katru eksemplāru atzīmējot ar īpašu uzlīmi un ierakstu uz 2.vāka par saistību ar novadu. Atklājums - Ilzes Konstantes grāmata “Stalīna garā ēna Latvijas tēlotājā mākslā, 1940-1956” (2017), kas satur jaunu novadpētniecisku informāciju. Prieks par Dzidras Vārdaunes sakārtoto dzejnieka, novadnieka Māra Čaklā “Raksti” 1.sējumu. Tāpat esam iegādājušies D.Kalniņa CD “Kamēr vien gliemeži skrien...”, kas satur dziesmas ar Saldū dzimušā dzejnieka Māra Čaklā vārdus.

Uzsākts darbs pie Skrundas TV par Saldus un Brocēnu novadu veidoto sižetu komplektēšanas jaunizveidotajā “Bibliotēkas video arhīvā”.

SPB komplektē dokumentus, kuru ģeogrāfiskais aptvērums ir Saldus rajona robežas uz LR atjaunošanas brīdi (1990.g.). Informācijas resursu kopums ietver ziņas par cilvēkiem, objektiem, notikumiem vai aktivitātēm. Ievēroti divi galvenie nosacījumi – lokālā (pilsētas), retāk reģionālā (reģiona), piederība un nozīmība vai devums vietējās kopienas attīstībā jebkurā nozarē.

Novadpētniecības krājumā ir izvietotas personāliju mapes, īpaši izceļot Goda pilsoņus. Pieejama informācija par Saldus novada Goda pilsoņiem (8) komplektēšana pilnīgā līmenī. Pārējā lokālās vēstures informācija tiek rūpīgi atlasīta un izvērtēta, saglabājot un dokumentējot uzzīņu materiālus. Pēc novadpētniecības izstāžu cikla “Latvijas spēks ir ģimene” izveidota novadpētniecības mape “Daila un Rihards Mankus Saldus sporta dzīvē”. Pasaulē zināma tēlnieka Kārļa Īles mamma Elga Īle regulāri papildina novadpētniecības mapi “Kārlis Īle”.

Bibliotēkas pētniecības darba rezultātā, veidojot novadpētniecības izstādi “Kur sākas lidojums?”, sadarbojoties ar izvēlētām personībām piekomplektēta informācija par 10 dažāda

nozaru pārstāvjiem: supermodeli Ievu Lagūnu, zinātnieci Modru Murovsku, Dziesmu svētku virsdiriģenti Zandu Mūrnieci, politologu Māri Andžānu, mūziķi Rihardu Fedotovu (Rick Feds), ASV dzīvojošo ārstu, profesoru Uģi Gruntmani, Latvijas bobsleja izlases treneri, olimpieti Olafu Kļaviņu, juristu Uldi Ķini, biznesa treneri Vigantu Lesausku un mākslinieku Rūdi Pēteronu (Del Ruden).

Turpinās nopietns darbs ar novadpētniecības materiāliem, lai tos darītu pieejamākus lietotājiem un iedzīvotājiem. Regulāri tiek papildināta Novadpētniecības datu bāze BIS ALISE, pievienojot jaunākos aprakstus no Saldus un Brocēnu novada laikraksta „Saldus Zeme” un turpinās darbs pie pašvaldības izdevuma „Saldus Novada Vēstis” ievadīšanas. Tāpat SPB Novadpētniecībā importē LNB analītiskos ierakstus no Nacionālās bibliogrāfijas datubāzes, tos attiecīgi pārstrādājot. Novadpētniecības datubāze 2018.gadā kopumā papildināta ar 1553 bibliogrāfiskiem ierakstiem.

✓ Krājuma organizācija un glabāšana

Saldus bibliotēkas novadpētniecības fonds atrodas Klusajā lasītavā ar vairākām lasītāju darba vietām pie galda, informācijas apstrādei un apskatīšanai. Lietotājiem tiek piedāvāts bibliogrāfiskais uzzīņu aparāts - SPB veidotā Novadpētniecības datu bāze, elektroniskais Saldus un Brocēnu novadu kopkatalogs, Bibliotēkas video arhīvs, novadpētniecības kartotēka, uzzīņu tematiskās mapes, foto albumi par Saldū, abonētās datubāzes.

Bibliotēkas Klusajā lasītavā izvietota norāde - Novadpētniecības fonds. Materiālu sistemātiskam kārtojumam tiek izmantota UDK tabula. Izdevumiem brīvpieejas fondos ir īpašas noteiktas krāsas uzlīmes, kas norāda par saistību ar novadpētniecisku informāciju un ielīme uz 2.vāka “Satur novadpētniecisku informāciju”, atzīmējot konkrēto lappusi.

✓ Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

2018.gadā sadarbībā ar Skrundas TV, uzsākts darbs pie lokālā Saldus un Brocēnu novadu [videoarhīva veidošanas](#).

Tāpat aizvadītajā gadā, Saldus pilsētas bibliotēkas mājas lapā ievietoti 2 digitāli resursi sakarā ar Latvijas BMX sporta veida aizsākumiem pirms 30 gadiem. 2017.gada pētnieciskās izstādes rezultātā novadpētniecības fonds papildinājies ar plašu digitālo dokumentu un fotogrāfiju skaitu par šiem notikumiem. Tā rezultātā izveidota arī digitālā izstāde “Latvijas BMX piedzimst Saldū”, kas ievietota aizvadītā gada 10.janvārī (19,37.min.).

Vēlāk, 19.februārī ievietots videosižets par 12.februārī, Mārupes BMX kluba organizēto paneldiskusiju "[Kā bija, kā ir un kā būs...](#)" (14,52 min) . Šajā diskusijā piedalās arī Saldus pilsētas bibliotēkas bibliogrāfe, kura prezentē Saldus pilsētas bibliotēkas novadpētniecības izstādi “Latvijas BMX piedzimst Saldū” (2017).

Novadpētniecības pasākumu cikla “Iepazīstam novada ļaudis!” – 9 mēnešu izstādēs “Latvijas spēks ir ģimene!” iegūti vērtīgi videomateriāli par šīm Saldus novada ģimenēm, piemēram, J.Rozentāla prēmijas laureātiem (1999), mākslinieku Kungu ģimeni (12.07.2018.). Tāpat unikāls ir novadpētniecības izstādes “Kur sākas lidojums” izstādes atklāšanas pasākuma videoieraksts (06.10.2018). Arī Saldū dzimušā, ASV dzīvojošā, plaši pazīstamā ārsta, profesora [Uģa Gruntmaņa viesošanās](#) (12.11.2018.) ieraksts.

Šie videoieraksti vēl jāapstrādā un dati par tiem ievadāmi e-vidē.



✓ **Krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums**

Saglabājot kultūrvēsturiskas liecības par vietējās kopienas dzīvi nākamajām paaudzēm, informācijai tika sekots gada garumā. Iespēju robežās iegādājamos DVD formātā dokumentētos materiālus no Latvijas Televīzijas.

Novadpētniecības izstāžu cikla “Latvijas spēks ir ģimene!” ietvaros iegūti vērtīgi videomateriāli arī par Saldus novada ievērojamām personībām. Divi vienā – izstāžu atklāšanas apmeklētāji iepazīst dažādu nozaru un dažādu interešu pārstāvjus savā novadā, piedalās sarunās, dalās pieredzē un atmiņās, popularizē bibliotēku kā interesantu tikšanās vietu ar ievērojamiem vai agrāk nezināmiem vietējiem iedzīvotājiem; tiek novērtēts bibliotēkas speciālistu darbs lokālās vēstures izpētes jomā, papildināts novadpētniecības krājums ar vērtīgiem digitāliem resursiem.

Arī pētnieciskās izstādes “Kur sākas lidojums?” rezultātā iegūti 2 kvalitatīvi videoieraksti, informācija un foto materiāli par 10 Saldus novada izcilām personībām. Pētniecības rezultātā iegūtā informācija jāievada “Bibliotēkas video arhīvs” platformā.

Uzdevums nākamajiem gadiem – 1) turpināt kataloga ierakstu papildināšanu ar priekšmetiem tematiskajai meklēšanai, personu, institūciju un notikumu AUTH ierakstiem; 2) turpināt analītisko aprakstu ievadīšanu Novadpētniecības datubāzē no laikraksta „Saldus Zeme” pirms 2002.gada; 3) “Bibliotēkas video arhīvs” papildināšana ar Saldus un Brocēnu novadu aktuāliem videoierakstiem; 4) uzsākt darbu pie Novadpētniecības enciklopēdijas veidošana.

✓ **Izmantojums**

2018. gadu aizvadījām Latvijas simtgades noskaņās iepazīties ar Saldus novada personībām un viņu ģimenēm. Deviņus mēnešus Saldus pilsētas bibliotēka organizēja novadpētniecības izstāžu ciklu “Latvijas spēks ir ģimene!”. Saldus pilsētas bibliotēkas Klusajā lasītavā bija iespēja sevi prezentēt gan izvēlētajiem māksliniekiem, gan bibliotēkai, kas šos māksliniekus atradusi, uzaicinājusi, vākusi, apkopojusi un noformējusi informatīvos materiālus par viņiem. Bija skatāmas 9 izstādes: darbīgā un dziedošā [Benežu–Statkus dzimta no Vadakstes, Ritas Gustiņas \(Krūzas\) gobelēni](#), apgleznoti zīda audumi un viņas vīra Rolanda Gustiņa gleznas akvarelī, miniatūras un košās apsveikumu kartītes, kā arī Gustiņu ģimenes sieviešu pārļošanas darbi. Martā priecēja [pampālnieces Lindas Sulutauras](#) (agrāk pazīstama kā Linda Kunstmane) ģimene. Aprīlī – novadpētniecības izstāde “[Daila un Rihards Mankus Saldus sporta dzīvē](#)”. Tajā plašs fotogrāfiju klāsts un dažāda līmeņa godalgas daudzu gadu garumā. Saldus sporta “celmlauži” Daila un Rihards Mankus aktīvi piedalījušies Saldus sporta dzīvē jau no pašiem pirmsākumiem. Maijā izstādi pārstāvēja ģimene no Saldus – [floriste, dekoratore Iveta Gulbe un fotogrāfs Jānis Riņķis](#). Jūnijā – pazīstamā [lietišķās mākslas meistare Melita Medne](#) un viņas dēls - tēlnieks Egils Mednis. Jūlijā – Lutriņu pagasta mākslinieku [Kungu ģimene](#): karikatūras, gleznas, rotas. Augustā bija iespēja iepazīties ar J.Rozentāla Saldus mākslinieku grupas dalībnieces [Dairas Ābolas ģimeni](#) – meitu Ilzi, mazmeitu Evu un mazmazmeitu Emiliu. Novadpētniecības izstāžu ciklu “Latvijas spēks ir ģimene!” noslēdza [Robu ģimene](#). Viena no šīm veidotajām cikla izstādēm augustā “Lai kur es ietu, vējš no bērnības pūš” *ceļo* pa Latviju vēl šodien, 2019.gadā.

2018.gads bija bagāts vietējo mākslinieku izstādēm, Saldus bibliotēkā bija skatāma arī citu novadnieku daiļrade: J. Rozentāla Saldus mākslinieku grupas darbu izstāde “[Veltījums pilsētai](#)” (04.06. - 29.06.2018), Aigas Beinārovičas aktu zīmējumu izstāde “[Laiks mosties](#)”. Lielformāta aktu zīmējumi ar ogli un sangīnu (18.06. - 31.07.2018), . Saldus Dienas aprūpes centra ["Saulespuķe" darbu izstāde](#) (02.07 - 31.08.2018); [J. Rozentāla Saldus mākslinieku grupas darbu izstāde](#) (3.-31.08.2018.).

Saldus pilsētas bibliotēkas 2018.gada nozīmīgākais veikums novadpētniecībā ir nopietna darba rezultātā apkopota informācija par maz zināmiem, izciliem saldeniekiem, kuri Latvijas vārdu nesuši pasaulē. Novadpētniecības izstāde “Latvijas BMX piedzimst Saldū” (2017) bija aktuāla arī 2018.gadā, jo tā tika eksponēta vēl 4 reizes: [Mārupes novada Mazcenas bibliotēkā](#) (02.02.-28.02.2018.) Saldus pilsētas bibliotēkā: sakarā ar Mārupes BMX ritenbraukšanas sporta

nometni bērniem Saldū (21.06.2018) . Tāpat šī izstāde izstādīta arī Latvijas BMX čempionātā (07.07.2018) un Mārupes BMX kausā (08.07.2018.). Šo izstādi izvirzījām “Gada notikums Latvijas bibliotēkās 2017” nominācijai, jo pirmo reizi Saldus pilsētas bibliotēkas vēsturē uz novadpētniecības izstādi nāca ģimenes – tētis, mamma, bērni un viņu vecvecāki! Ir cerība, ka bibliotēka šo izstādi 2019.gadā eksponēs Eiropas čempionātā BMX riteņbraukšanā.

Tematisko novadpētniecības mapju izsniegums – 80. Novadpētniecības fonda izsniegums – 253.

Novadpētniecības izstāžu apmeklējums Saldus pilsētas bibliotēkas lasītavā – 1186.

• **Novadpētniecības darba popularizēšana**

Informācija par novadpētniecības izstādēm un pasākumiem atspoguļota sociālajos tīklos: draugiem.lv , facebook.com, twitter.com, Saldus pilsētas bibliotēkas un pašvaldības mājas lapās, prezentēta un izvietota pilsētā, pieejama vietējā laikrakstā.

Arī 2018.gadā turpināts darbs pie novadnieku dzimšanas dienu kalendāra. Šoreiz - jauns dizains un tajā atspoguļotas tikai apaļo jubileju novadnieki. Tas apskatāms [bibliotēkas mājas lapā](#). Kalendārs apskatāms arī Klusajā lasītavā Novadpētniecības fondā, kur, atzīmējot apaļās jubilejas un izvietojot nelielu informāciju par nozīmīgu personu, izliktas nelielas ikmēneša izstādes.

Novadpētniecības izstādes tiek reklamētas Saldus pilsētas bibliotēkas mājas lapā, kas ievietotas caur koplietošanas tiešsaistes sociālā tīkla tīmekļa vietni [Youtube](#).

2018.gadā Saldus novadpētniecības izstādes izgājušas no bibliotēkas telpām – Mārupes Mazcenas bibliotēkā un Saldus novada bibliotēkās. 2018.g. 12.februārī Mārupes BMX klubs organizēja paneldiskusiju "Kā bija, kā ir un kā būs...". Tajā piedalījās arī Saldus pilsētas bibliotēkas izstādes veidotāja Santa Švalbe, prezentējot novadpētniecības izstādi "[Latvijas BMX piedzimst Saldū](#)". Joprojām pa pagastu bibliotēkām ceļo iepriekšējos gados veidotās izstādes par dažādām tēmām. Saldus un Brocēnu novadu laikraksts “Saldus Zeme” visa gada garumā ik mēnesi atspoguļoja informāciju par novadniekiem-jubilāriem, norādot atsauci uz Saldus pilsētas bibliotēkas veidoto kalendāru.

Kopā 9 publikācijas saistībā ar SPB novadpētniecības darbu:

Ievērojami novadnieki jubilāri : [maija jubilāru saraksts] / no Saldus pilsētas bibliotēkas kalendāra. - (Literatūras lappuse). (Kurzemīte). (Ievērojami novadnieki jubilāri) // Saldus Zeme. - (Ielikums "Kurzemīte", Nr.4 (350). - ISSN 1407-3070. - Nr.48 (8407), (2018, 24.aprīlis), 7.lpp.

Izstāde “Latvijas BMX piedzimst Saldū” – paneldiskusija Mārupē [elektroniskais resurss] : [par Saldus pilsētas bibliotēkas veidotās izstādes prezentāciju Mārupē] / Saldus pilsētas bibliotēka. - Tiešsaistes pakalpojums. - Saldus : Saldus pilsētas bibliotēka, 2018. - 1 ieraksts.

Izstāde "Ražots Saldus novadā" 2018 [elektroniskais resurss] : [par gadskārtējās izstādes "Ražots Saldus novadā" norisi Saldus sporta kompleksā (Saldus novads)] / Skrundas TV ; tekstā stāsta p/a "Saldus TIKS centrs" direktores vietiece kultūras jautājumos Maija Rjabova, - Tiešsaistes pakalpojums. - Skrunda : Skrundas TV, 2018. - 1 ieraksts.

Marcinkus, Daina. Netur muti. Un labi, ka tā : [par novadnieku, kuram veltīta Saldus pilsētas bibliotēkas izstāde "Kur sākas lidojums", bijušo saldenieku, ārstu, profesoru Uģi Gruntmani, kurš dzīvo un strādā Teksasas universitātē, ASV] / Daina Marcinkus ; tekstā stāsta Uģis Gruntmanis ; foto: Daina Marcinkus. - (Tikšanās) // Saldus Zeme. - ISSN 1407-3070. - Nr.139 (8498) (2018, 27.novembris), [1]., 7.lpp. : fotogrāfija.

Šteina, Zane. Skolotājai Veltai Zavickai - 90 gadu jubileja : [par bijušās Saldus vidusskolas skolotājas Veltas Zavickas 90 gadu jubilejas svinībām Saldus pilsētas bibliotēkā] / Zane Šteina // Saldus Novada Vēstis. - Nr.94 (2018, 31.augusts), 2.lpp. : fotogrāfija.

Švalbe, Santa. Latvijas spēks ir Ģimene : [par novadpētniecības izstāžu ciklu “Latvijas spēks ir ģimene!” Saldus pilsētas bibliotēkā] / Santa Švalbe. - Pieejams: <http://news.lv/Saldus-Novada-Vestis/2018/05/02/latvijas-speks-ir-gimene>

Valkīra, Andra. Balvās saņēma šprotu bundžas : [par BMX pirmssākumiem Saldū un Latvijā] / Andra Valkīra ; tekstā stāsta Ķesterāta pirmo velokrosa sacensību organizators Vīgo Kārklīšs, Saldus BMX kluba prezidents Dailis Plīts, BMX kluba "Ozolēni" dibinātājs Zintis Golubovičs. - (Sports) // Saldus Zeme. - ISSN 1407-3070. - Nr.2 (8361) (2018, 4.janvāris), 6.lpp. : fotogrāfija.

Valkīra, Andra. Skolotājai Veltai Zavickai šodien 90! : [par skolotājas Veltas Zavickas jubilejas pasākumu Saldus pilsētas bibliotēkā] / Andra Valkīra // Saldus Zeme. - ISSN 1407-3070. - Nr.96 (8455) (2018, 17., 18.augusts), [1.], 3.lpp. : fotogrāfijas.

Vilmane, Ieva. 10 novadnieku, kuriem nepietika ar ļoti labi : [par izstādes "Kur sākas lidojums" atklāšanas pasākumu Saldus pilsētas bibliotēkā un izstādes varoņiem - novadniekiem] / Ieva Vilmane ; tekstā stāsta Saldus pilsētas bibliotēkas Informācijas resursu attīstības un metodiskā darba nodaļas vadītāja Anita Grīse, bibliotekāre Santa Švalbe, mūziķis Rihards Fedotovs, Augusta Kirhenšteina Mikrobioloģijas un virusoloģijas institūta direktore Modra Murovska, saldeniece, modeles Ievas Lagūnas mamma Irēna Lagūna, biznesa treneris un grāmatu autors Vigants Lesausks, politologs Māris Andžāns, vieglatlētikas trenere Daila Mankuss ; foto: Ieva Vilmane. - (Kultūra. Ziņas) // Saldus Zeme. - ISSN 1407-3070. - Nr.121 (8480) (2018, 16.oktobris), 8.lpp. : fotogrāfija

- **Sadarbība novadpētniecības jomā**

Veicot padziļinātu pētniecības darbu, nākas sadarboties ar atmiņu institūcijām, iestādēm un privātpersonām.

Izveidojusies laba sadarbība ar Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja vēstures vecāko speciālisti Ilzi Harunu. Sakarā ar Jukuma Vācieša jubileju bibliotēkā bija izlikta Saldus muzeja ceļojošā izstāde "Kurzemieks, karavīrs - Jukums Vācietis" (01.11.-18.12.2018). 15.novembrī, jubilāra dzimšanas dienā, J.Rozentāla Saldus un mākslas muzeja vecākā speciāliste vēstures jautājumos Ilze Haruna lasīja lekciju "[Jukumam Vācietim – 145](#)". Šis pasākums dokumentēts bibliotēkas videoarhīvā (15.11.2018.).

Veidojot novadpētniecības izstādi "Kur sākas lidojums?" Izveidojās laba sadarbība ar projekta dalībniekiem. Tā rezultātā, kad ārsts, profesors viesojās Latvijā, viņš izteica vēlmi tikt ar novada ļaudīm. Un jau atkal ārpus kārtas, neplānots, interesants novadpētniecības pasākums (12.11.2018).

Sadarbībā ar Saldus aktīvistu grupu šī novadpētniecības izstāde ievietota viņu digitālajā platformā [saldusnovadam.lv](#) (02.06.2018.) un ir jau ieguvusi vairāk kā 4000 skatījumu.

Saldus pilsētas bibliotēka 2018.gadā ir uzsākusi veidot digitāli apskatāmu videoarhīvu "Bibliotēkas video arhīvs". Sadarbībā ar Skrundas TV šajā arhīvā ir apkopoti Saldus un Brocēnu novadu aktualitātes video sižetos.

2018.gada 19.oktobrī Saldus pilsētas bibliotēkā pieredzes apmaiņā viesojās Kuldīgas Galvenā bibliotēka. Kolēģi vēlējās klātienē apskatīt novadpētniecības izstādi "Kur sākas lidojums?" un uzzināt mūsu darba pieredzi, veidojot šādas izstādes.

- **Jauninājumi novadpētniecības darbā**

Jaunums! Šoreiz, veidojot pētniecisko izstādi "Kur sākas lidojums?", lūdzām uzrunātajām personībām – pašām pastāstīt par sevi, par to laiku, ko pavadīja Saldū un vēl izteikt novēlējumu Latvijas simtgadē. Trešo gadu bibliotēkā notiek pasākumu cikls „Iepazīstam novada ļaudis!”, bet aizvadītajā gadā mēs tajā 9 mēnešus iekļāvām novadpētniecības izstāžu ciklu "Latvijas spēks ir ģimene!". Šie pasākumi tiek ierakstīti videoformātā. Atliek risināt jautājumu, kā šo ierakstus apstrādāt ilgstošai saglabāšanai.

Saldus pilsētas bibliotēka ir izveidojusi digitāli apskatāmu videoarhīvu "Bibliotēkas video arhīvs". Šajā arhīvā ir apkopoti Saldus un Brocēnu novadu aktualitātes video sižetos.

- **novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi**

Autortiesību likums nosaka ierobežojumus izveidoto un eksponēto ceļojošo izstāžu pieejamībai digitālā formātā. Ar mūsdienu tehnoloģiju iespējām, piemēram, izveidojot tīmekļa vietni, bibliotēka būtu varējusi nodrošināt plašāku informācijas pieejamību visiem interesentiem.

Ierobežota iespēja tagad ir arī novadnieka personas datus publicēšanai internetā, piemēram, Novadnieku kalendārā. Tas attiecināms uz gados jauniem ievērojamiem novada iedzīvotājiem - sportistiem, mūziķiem, māksliniekiem un citām personībām.

Nākamā gada uzdevums Saldus pilsētas bibliotēkā uzsākt darbu pie Novadnieku enciklopēdijas atsevišķā digitālā platformā, kas varētu glabāties uz Saldus novada pašvaldības servera. Atkal traucē jautājums par personas datu aizsardzību, kas stipri ierobežo atspoguļojamo informāciju un personu loku.

- **galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības**

Katra pagasta bibliotēka pati cenšas pilnīgā līmenī komplektēt sava pagasta vēsturi, līdz ar to atvieglojot SPB novadpētniecības darbu. Nākamo gadu uzdevums - informāciju atspoguļot Novadpētniecības datubāzē, e-katalogā ievadot gadiem krātos lokālos resursus, lai bibliotēkām nav jāduplē materiāli. Ar informāciju varētu dalīties, izmantojot elektroniskās tehnoloģijas. Ir izstrādāta vienota aprakstu veidošanas koncepcija un uzsākta bibliotekāru apmācība, lai ieraksti katalogā būtu korekti un *pakļautos* dažādām meklēšanas iespējām. Jāturpina pagasta bibliotekāru apmācība, jo tas ļaus vairāk laika veltīt citiem darbiem - Novadnieku enciklopēdijas veidošanai un kataloga rediģēšanai, agrāko aprakstu papildināšanai ar jaunizveidotiem priekšmetiem un citām meklēšanas iespējām.

Cik iespējams - popularizēt novadpētniecības krājumu un kolekcijas visās publicitātes platformās, nebaidoties dublēt informāciju visur (bibliotēkas tīmekļa vietne, pašvaldības tīmekļa vietne, Bibliotēku portāls, Kultūras karte, Draugiem.lv, Facebook.com u.c.), jo gandrīz katrai publicitātes formai ir izveidojies savs lasītāju loks.

9. Projekti

Pārskata periodā Saldus un Brocēnu novadu publiskajās bibliotēkās izstrādāti 17 projekti (Saldus novads – 16, Brocēnu novads – 1).

“Projektu apkopojums”

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
“No senatnes - tagadnē” (SPB)	Saldus novada pašvaldības NVO atbalsta fonds	300.00	Iepazīt novada senās tradīcijas un šodienas kultūrpolitikas norises.	Atbalstīts
“Jaunie literāti asina spalvu” turpinājums (SPB)	VKKF	864.00	Tikšanās ar jaunajiem autoriem. Projekts tiks realizēts 2019.gadā.	Atbalstīts
”Grāmatu darbi un nedarbi!” (Ezeres pagasta bibliotēka)	VKKF	210.00	Literāru pasākumu un izstāžu cikls bērniem un pieaugušajiem, tikšanās ar latviešu autoriem.	Atbalstīts
„Simtgades stāsti un dziesmas”- Ezeres bibliotēkai 95!” (Ezeres pagasta bibliotēka)	VKKF	125.00	Literāru pasākumu un izstāžu cikls pieaugušajiem, tikšanās ar latviešu autoriem.	Atbalstīts
“Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei Brocēnu novadā” (partneris Brocēnu pašvaldības bibliotēka)	Eiropas Sociālais fonds	70 619,00 (realizācija 3 gadi)	Īstenot vietēja mēroga pasākumus, uzlabojot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem visiem Brocēnu novada iedzīvotājiem	Atbalstīts, iesniedza Brocēnu novada pašvaldība, 2 aktivitātes realizē bibliotēkā
Brīvā laika programma bērniem „Štābiņš” - 2018 (Nīgrandes pagasta Kalnu bibliotēka)	Z/s “Zeltiņi”, krājaizdevuma sabiedrība “Nīgrande”	600.00 300.00	Kalnu bibliotēka trīs vasaras mēnešus bērniem organizēja nodarbības un dažādas aktivitātes.	Atbalstīts
“Nīgrandes apvidus laikmetu griežos” (Nīgrandes	Nodibinājuma “CEMEX Iespēju fonds”	1500.00	Mērķis ir popularizēt nemateriālā kultūras mantojuma nozīmi Nīgrandes pagastā,	Neatbalstīts

pagasta Kalnu bibliotēka)			noorganizējot 4 pasākumus par Nīgrandes novadniekiem.	
"Portrets tuvplānā (6). Dokumentālā proza" (Kursišu pagasta bibliotēka – informācijas centrs)	VKKF	650.00	Literāru pasākumu un izstāžu cikls pieaugušajiem, tikšanās ar latviešu autoriem.	Atbalstīts
"Portrets tuvplānā (7). Bilžu grāmata" (Kursišu pagasta bibliotēka – informācijas centrs)	VKKF	500.00	Literāru pasākumu un izstāžu cikls bērniem, tikšanās ar latviešu autoriem, grāmatu ilustratoriem.	Atbalstīts
"20 pērles" (Kursišu pagasta bibliotēka – informācijas centrs)	Biedrība "KIT"	650.00	Sadarbībā ar kultūras darba organizatori, NVO, Saldus novada bibliotēkām. Saldus novada bibliotēku popularizēšana, veicot to fotografēšanu, izstādes "Saldus novada Gaismas pilis" izveide, atklāšanas pasākums. Sabiedrības iesaiste akcijā "Pieķēru lasot...", izstādes izveide no iesūtītajām fotogrāfijām.	Atbalstīts
"Portrets tuvplānā (8)." (Kursišu pagasta bibliotēka – informācijas centrs)	VKKF	720,00	Literāru pasākumu cikls pieaugušajiem un bērniem, tikšanās ar latviešu autoriem. Tiks realizēts 2019.gadā.	Atbalstīts
"Māris Čaklais - dzejā, dziesmās, instalācijās" (Kursišu pagasta bibliotēka – informācijas centrs)	Saldus novada NVO atbalsta fonds	300.00	Sadarbībā ar kultūras darba organizatori, NVO. Popularizēta novadnieka Māra Čaklā daiļrade izveidojot literatūras izstādi, iedvesmojoties no viņa dzejas radītas ziedu instalācijas, noticis Karīnas Tatarinovas un Roberta Dintera koncerts Dzejas dienās.	Atbalstīts
"Sasildīt Latviju" (Kursišu pagasta bibliotēka – informācijas centrs)	Saldus novada NVO atbalsta fonds		Sadarbībā ar kultūras darba organizatori, NVO. Valsts 100.gadei veltīts pasākums, izstāde.	Neatbalstīts

centrs)				
Tabletes vietā- grāmata 3.turpin.) (Lutriņu pagasta bibliotēka)	VKKF	250.00	Tikšanās rakstniekiem S.Vensko, L.Blau	ar – Atbalstīts
Tabletes vietā- grāmata 4.turpin.) (Lutriņu pagasta bibliotēka)	VKKF	500.00	Tikšanās rakstniekiem E.Gulbi, M.Jakubovsku, I.Gaili, A.Kļavi	– ar Atbalstīts
“Kultūras pērles – Vadakstes dzejnieki” (Vadakstes pagasta bibliotēka)	Biedrība "KIT"		Mērķis vietējās kultūras dzīves attīstība izmantojot dzejas un runas mākslas integrāciju un izceļot vietējos dzejniekus	Atbalstīts
“Nāc, māsiņa, pulciņā” (Vadakstes pagasta bibliotēka)	Saldus novada NVO atbalsta fonds	300.00	Mērķis - stiprināt sadraudzības saites ar citām sieviešu biedrībām un tuvāk iepazīt latviešu nacionālo kultūru.	Atbalstīts

Reģiona bibliotēkās ilggadējs un rezultatīvs ir LNB organizētais un koordinētais lasītveicināšanas projekts "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija". 2018.gadā tajā iesaistījušās 12 reģionu bibliotēkas - Saldus pilsētas bibliotēka, Brocēnu pašvaldības bibliotēka Zirņu, Zaņas, Kursīšu, Saldus, Jaunlutriņu un Lutriņu pagastu bibliotēkas un 4 skolu bibliotēkas. Piecas Brocēnu novada bibliotēkas un Saldus pilsētas bibliotēkas Bērnu literatūras centrs iesaistījušies izdevniecības "Liels un mazs", starptautiskajā lasīšanas veicināšanas projektā "**Mūsu mazā bibliotēka**".

10. Publicitāte

• **Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem**

Saldus pilsētas bibliotēka darbojas augošas sarežģītības sabiedrībā, kas prasa no darbiniekiem arvien vairāk laika un uzmanības. Tāpēc tā nemitīgi atgādina par sevi un piedāvātajiem pakalpojumiem. Sākot ar vienkāršu izkārti pie bibliotēkas ēkas fasādes, kurā atklāts bibliotēkas nosaukums un aktualitāšu stendu pie bibliotēkas ieejas 1. stāvā un ienākot bibliotēkas telpas - foajē, tajā redzams bibliotēkas darba laiks un uzskaitītas tekošā mēneša aktualitātes. Bibliotēkas tēla veidošanā un sabiedrības informēšanas jomā strādā ikviens bibliotēkas darbinieks, sākot ar vadību, sabiedrisko attiecību speciālistu, apkalpošanu un beidzot ar tehniskajiem darbiniekiem, kuri rūpējas par bibliotēkas tīrību un kārtību. Personālam ir visas nepieciešamās prasmes un iemaņas lai varētu pozitīvi apkalpot, komunicēt un saprast bibliotēkas apmeklētāju vajadzības. Darbinieki prot radīt patīkamu gaisotni savā darba vietā, pārzin publisko pakalpojumu principus un ir gatavi nepieciešamības gadījumā mainīt darba metodes atkarībā no situācijas. Iespēju robežās paaugstina profesionālo kvalifikāciju, piedaloties Saldus pilsētas bibliotēkas organizētajās mācībās un semināros, kā arī LNB rīkotajos profesionālās izaugsmesursos. Cenšas pārzināt informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, prot apmācīt bibliotēkas lietotājus. Apmeklētāji bibliotēkā saņem vajadzīgo informāciju, tiek operatīvi, pieklājīgi uzņemti un apkalpoti. Darbinieki pēc iespējas ātrāk un kvalitatīvāk cenšas apkalpot katru apmeklētāju. Mūsu mērķis ir, lai bibliotēkas lietotājs, izejot no bibliotēkas telpām, jūtas apmierināts, laimīgs un vēlas šeit atgriezties vēl un vēl.

• **Bibliotēkas informācija tīmeklī:**

Par visu, ko bibliotēka piedāvā sabiedrībai, joprojām, tiek ziņot pēc iespējas lielākam cilvēku skaitam un to var panākt aktīvi darbojoties sociālajos tīklos. Regulāras aktivitātes sociālajos tīklos ļauj ātrāk un ērtāk nodot informāciju interesentam un sociālo tīklu ierakstiem pievienotā saite uz bibliotēkas mājas lapu – rada cerību, ka ieskatīsies arī SPB mājas lapā. Par bibliotēkā notiekošo un tās aktualitātēm tiek atspoguļots:

Saldus pilsētas bibliotēkas mājas lapā- <http://biblioteka.saldus.lv/bibliotekas>;

Saldus pilsētas bibliotēkas profils Facebook:

https://www.facebook.com/Salduspilsetasbiblioteka/?ref=aymt_homepage_panel;

Saldus pilsētas bibliotēkas konts Twitter: <https://twitter.com/salduspb/>;

Saldus pilsētas bibliotēkas profils Draugiem: <https://www.draugiem.lv/salduspb/>;

Bibliotēkas aktuālā informācija tiek publicēta arī pašvaldības mājas lapā www.saldus.lv. Sociālajos tīklos sniegtā informācija, galvenokārt, iedalās šādos blokos: gaidāmie pasākumi, aktualitātes Saldus pilsētas bibliotēkā un ar nozari saistītas aktualitātes;

Saldus novada domes informatīvajā izdevumā "Saldus novada vēstis" - informācija par pasākumiem tiek ievietota katrā izdevumā, tas ir - 11 reizes gadā. Šī ir iespēja sasniegt arī lauku teritorijās dzīvojošos un mazturīgos iedzīvotājus, jo ierobežoto finansiālo iespēju dēļ liela daļa iedzīvotāju reģionālo laikrakstu - Saldus Zeme neabonē, tāpēc informāciju par pasākumiem, kas tajā ievietota, šo iedzīvotāju grupu nemaz nerasniedz. Saldus novada domes informatīvais izdevums "Saldus novada vēstis" ir pieejams visiem novada iedzīvotājiem bez maksas, tāpēc tā ir lieliska platforma, kurā informēt bibliotēkas esošos un potenciālos apmeklētājus par aktualitātēm;

Laikrakstā "Saldus Zeme" sadaļā Kas? Kur? Kad? informācija, aktualitātes tiek ievietotas vairākas reizes mēnesī. Uzaicinot laikraksta "Saldus Zeme" pārstāvjus, top arī lielāki un plašāki raksti par bibliotēkas darbību, aktualitātēm un jaunumiem.

2018. gadā par bibliotēkas pasākumiem, aktualitātēm, notikumiem ir:

- ~ 17 publikācijas laikrakstos "Saldus Zeme" un pašvaldības bezmaksas izdevumā "Saldus Novada Vēstis";

- ~ informatīvajās lapiņās - tajās tiek atzīmētas tematiskās literatūras izstādes, pasākumi un izstādes. Šāda veida - neliela formāta informatīvās lapiņās tiek izvietotas vairākās iestādēs , *piem.*– Saldus zobārstniecībās, Saldus medicīnas centrā;
- ~ personalizētos ielūgumos, kuri tiek izsūtīti kādam noteiktam apmeklētāju lokam. Labi strādā arī neliela izmēra ielūgumi uz katru nākamo pasākumu, kurus apmeklētājs var ielikt savā maciņā;
- ~ informatīvās afišās, kuras tiek izvietotas astoņas vietās pilsētā;
- ~ Saldus Radio – regulāri vairākas reizes dienā tiek ziņots par jaunumiem un aktualitātēm bibliotēkā;
- ~ Kurzemes Radio katru trešdienu ziņo par novadā un tai skaitā arī bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem;
- ~ reklāmas prezentācijā - slaidrādē bibliotēkā, kurā redzamas gaidāmo pasākumu afišas, fotogrāfijas no bibliotēkas pasākumiem un cita svarīga informācija. Slaidrādi papildina arī ikmēneša jaunākās literatūras iepirkumi. Šāda reklāmas slaidrāde informē par bibliotēkas darbu un vienlaikus aizpilda nelielos gaidīšanas mirkļus pie apkalpošanas abonementā ar vērtīgu vizuālo informāciju;
- ~ personīgi uzrunājot attiecīgo mērķauditoriju – pie tā ļoti cītīgi strādā Lietotāju apkalpošanas nodaļa, personīgi piezvanot un uzaicinot apmeklēt pasākumu vai izstādi.

Reizi mēnesī tiek apmeklētas Saldus pensionāru biedrība un Saldus invalīdu biedrība, lai iepazīstinātu ar mēneša jaunieguvumiem. Bērnu literatūras centra darbinieces katru mēnesi apmeklē izglītības iestādes un personīgi katru bērnu iepazīstina ar jaunāko literatūru. Šādā veidā tiek piesaistīti jauni lasītāji, palielināts iespieddarbu izsniegamu skaits un arī bibliotēkas apmeklējums.

Katra mēneša sākumā, elektroniski, informācija tiek nosūtīta uz visām novada skolām un bērnudārziem, atgādinājumus par notiekošajiem pasākumiem tie saņem pāris dienas pirms notiekošā pasākuma.

Bibliotēkai ir sava mājaslapa, pieejama arī mājas lapas mobilā versija. Visi interesenti ar bibliotēku var iepazīties arī neklātienē - izveidota virtuālā tūre.

Bibliotēka plaši tiek apmeklēta arī sociālajos tīklos. Mikroblogošanas platformai Twitter 2018. g bija 382 sekotāji, ievietotas 924 ziņas, kopējais apmeklējumu skaits – 56061, izdalot uz visām gada dienām – 153 skatījumi dienā. Twitter apmeklējumu skaits ir pieaudzis par 1500%.

Portāla Facebook apmeklējumu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir pieaudzis par 25%, sekotāju skaits – 305, apmeklējums – 107527, ievietotas 1254 ziņas, 249 skatījumi dienā.

Saldus pilsētas bibliotēkas mājas lapas un portāla Draugiem.lv apmeklējums ir samazinājies. Saldus mājas lapas apmeklējuma samazinājums izskaidrojams ar to, ka visa nepieciešamā informācija ir pieejama pārējos mikroглоbošanas portālos, mājas lapas dizains ir novecojis, apmeklētājiem nepievilcīgs un sakarā ar jaunās mājas lapas izveidi - “vecās” mājas lapas uzturēšana ir palikusi novārtā. Savukārt portāls Draugiem.lv vairs nav tik aktuāls, kā iepriekšējos gados – tas sāk “novecot”. Portāla Draugiem.lv apmeklējums gada griezumā – 393 sekotāji, ievietotas 1200 ziņas, kopējais apmeklējumu skaits – 18988 = 52 skatījumi dienā.

Kopsavilkumā, neskatoties uz kritumiem un kāpumiem, sociālo tīklu apmeklējums 2018.g. ir pieaudzis par 26%. Populārākie ieraksti sociālajos tīklos ir tie, kuri informē par notikumiem, kuros iesaistītas vairākas personas – iestādes un organizācijas.

Mājas lapas un sociālo tīklu apmeklējums ciparos

	2017.g.	2018.g.	
SPB mājas lapa	34361	12886	-62 %

Portāls Draugiem.lv	31056	18998	-38 %
Portāls Twitter.com	3652	56061	+1500%
Portāls facebook.com	85692	107527	+25%
<i>Kopā</i>	154761	195472	+26 %

• **Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi**

Nozīmīga bibliotekārā darba daļa ir lasīšanas veicināšanas pasākumi. Bibliotēka organizē dažādas izstādes, tematiskas pēcpusdienas, tikšanās ar rakstniekiem, dzejniekiem, izdevniecībām, ievērojamām personībām utt.

2018. Saldus pilsētas bibliotēkas vārds izskanēja plašāk sakarā ar novadpētniecības izstādi “Kur sākas lidojums”. Izstādē varēja iepazīt desmit dažādu nozaru pārstāvjus, kuri Saldus un Latvijas vārdu nesuši pasaulē. Piemēram, novembrī Saldus pilsētas bibliotēkā viesojās mūsu novadnieks, ārsts, profesors (iekšķīgo slimību rezidents Jeilas universitātē (Konektikuta) un Ročesteras universitātē (Ņujorkas štats), endokrinoloģijas rezidents Kalifornijas universitātē (Losandželosā), profesors endokrinoloģijā Teksasas universitātē Southwestern) Uģis Gruntmanis.

Latvijas simtgades noskaņās, deviņu mēnešu garumā varēja iepazīties ar kādu no Saldus novada ievērojamām ģimenēm, izstādē „Latvijas spēks ir ģimene!”.

Interese par Saldus pilsētas bibliotēkā notiekošo, plašākam apmeklētāju lokam bija pieejama 2018.g. 14.aprīlī, kad Saldus pilsētas bibliotēka ar savu informatīvo stendu piedalījās izstādē “Ražots Saldus novadā”. Izstādes stendā bija apskatāma bibliotēkas veidotā izstāde “Saldus Saule”. Ikviens interesents varēja piedalīties radošās aktivitātēs un pārbaudīt savas zināšanas novadpētniecības konkursā – “Saldus agrāko gadu fotogrāfijās” un ESIP konkursā par Eiropas Savienību. Ikvienam izstādes apmeklētājam bija iespēja iepazīties ar bibliotēkas daudzveidīgo pakalpojumu klāstu un kļūt par bibliotēkas lietotāju.

Ļoti, ļoti apmeklēts bija Dzejas dienu maratona pasākums - tikšanās ar Guntaru Raču. Bibliotēkas konferenču zāle bija ļaužu pārpildīta. Pasākumā piedalījās Katrīna Bindere-Čodere, Janis Narkevics un viņa vadītais Saldus tehnikuma vokālais Trio un uz vietas tika atrasts jauns talants Elīna, meitene ar ļoti spēcīgu balsi.

• **Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi**

Pagastu bibliotēku darbinieki ļoti reti izmanto iespēju publicēt savas aktualitātes Saldus pilsētas bibliotēkas piedāvātajos sociālajos tīklos un mājas lapā. Atslēgas vārds šai problēmai – sadarbība.

Publicitātei ļoti svarīgs ir arī pašvaldības atbalsts – gan morālais, gan materiālais.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Saldus pilsētas bibliotēkas darbību finansē un nodrošina Saldus novada pašvaldība, sniedz atbalstu dažādu pasākumu organizēšanā un nodrošināšanā. Piem. Dzejas dienu pasākumu organizēšana - aparatūras un transporta nodrošināšana.

29. un 30. maijā Saldū notika Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru pavasara sanāksme, kurā tika pārrunāti aktuāli nozares jautājumi. Sanāksmi organizēja Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centrs sadarbībā ar Saldus pilsētas bibliotēku.

Tūrisma informācijas punkts nodrošina ar aktuālākās informācijas izplatīšanu – katra mēneša pasākuma plānu ievieto novada mājas lapā, informatīvajā ikmēneša izdevumā “Saldus novada vēstis” un informatīvā bukletā, kurš tiek izplatīts pēc iespējas lielākam interesentu lokam. Apkopo informāciju par aktuālākajiem pasākumiem un nodod to Kurzemes radio.

SIA „Tieto Latvia” – BIS ALISE uzturēšanā, apmācībā. Laikraksts “Saldus Zeme” – publicitātes nodrošinājumā par bibliotēkas aktivitātēm, gaidāmajiem pasākumiem un arī par notikušajiem pasākumiem. Laikrakstā “Saldus Zeme” 2018. g. ir bijušas 11 lielākas publikācijas, neskaitot mazās reklāmas par pasākumiem, sadaļā Kas? Kur? Kad? Sadarbībā ar “Saldus Zemi” jau vairākus gadus pēc kārtas pie mums viesojas Eiropas Parlamenta deputāts Krišjānis Kariņš.

Skolas un bērnudārzi ir regulāri pasākumu apmeklētāji, gatavi iesaistīties un atbalsta Bērnu literatūras centru visos projektos. Skolēni apmeklē bibliotēku, lai iepazītos ar tās darbu un piedāvātajiem pakalpojumiem, piedalās pasākumos, bibliotēkas organizētajās izglītojošās nodarbībās un vasaras nometnēs, lasa grāmatas. Bērnudārzi - piedalās bibliotēkas organizētajos pasākumos, bibliotēkārājās stundās, “Bērnu žūrijas” grāmatu koplasišanas un citās aktivitātēs.

Saldus Bērnu jaunatnes centrs atbalsta pasākumu organizēšanā – Bērnu žūrijas noslēguma pasākuma telpu nodrošināšanā.

Saldus Mākslas un mūzikas skola izstāžu organizēšanā - piedāvā audzēkņu darbu izstādes. Ja nepieciešams nodrošina ar telpām un aparatūru pasākumu organizēšanai - piem. 26.12.2018. bibliotēkārū noslēguma seminārs (zāles un nepieciešamās aparatūras nodrošinājums).

Saldus Radio – regulārs atbalsts ziņu nodošanā klausītājiem par bibliotēkas aktuālajiem pasākumiem, notikumiem.

Jaunlūriņu amatierteātris – piedalās pasākumos kā sadarbības partneris – 11.septembrī Oskara Kalpaka laukumā ar teatrāli patriotisku uzvedumu izskanēja Dzejas dienu pasākums, kas tika veltīts Latvijas valsts simtgadei. Jaunlūriņu amatieru teātra dzejas lasījumus kuplināja arī Saldus akordeonistu ansamblis "Akords".

Biedrība “Saldus vakari” sadarbojoties ar bibliotēku realizēja vairākus projektus, rīkoja pasākumus - tikšanās ar rakstniekiem un ievērojamām personām.

Sadarbībā ar Latviešu valodas aģentūru, septembrī bija apskatāma izstāde “Redzu labu vārdu, rakstu labu stāstu”. Šinī izstāde katru gadu ir arī mūsu darbinieces Andras Gaigalas darbi.

Sadarbībā ar ESIP notiek konkursi un pasākumi skolēniem un pieaugušajiem. Konkursi tiek rīkoti 4 reizes gadā.

E-prasmju nedēļas ietvaros, sadarbībā ar Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru (VSAA) un Nodarbinātības valsts aģentūru (NVA) varēja iepazīties ar aģentūru piedāvātajiem E-pakalpojumiem un to izmantošanu, CV un motivācijas vēstuļu pamatprasībām un CV vakanču portālu izmantošanas priekšrocībām. Sadarbībā ar Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija (LIKTA) un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju (VARAM) visas E – prasmju nedēļas garumā varēja piedalīties tiešraides semināros kuri bija skatāmi arī Saldus pilsētas bibliotēkā.

Turpinot sadarbību ar Ģimenes atbalsta dienas centru martā pie bērniem un viņu māmiņām, viesojās Bērnu literatūras centra bibliotekāre. Viņa pastāstīja ko lasīšana dod bērna attīstībai un izaugsmei? Kā un kādēļ mudināt bērnu lasīt. Mazie bērni ar lielāko prieku un labsajūtu apskatīja, pataustīja un mēģināja “nogaršot” grāmatiņas. Savukārt 10.05. Saldus pilsētas bibliotēkas darbiniekus ar savu klātbūtni pagodināja, Ģimenes atbalsta dienas centra

darbinieces un jaunās māmiņas ar mazuļiem, lai iepazītos ar bibliotēku un tās piedāvājumu arī pašiem mazākajiem bibliotēkas apmeklētājiem.

Sadarbībā ar J. Rozentāla Saldus Vēstures un mākslas muzeju tiek rīkotas izstādes un izglītojošas lekcijas. Piemēram, maijā. I. Harunas lekcija par Saldus novadnieku, jaunlutriņnieku, Jukumu Vācieti.

Sadarbībā ar Latvijas enerģētikas muzeju 2018. g. oktobrī bija skatāma izstāde “Ķeguma HES– Latvijas enerģētikas lepnums”, kuru papildināja izglītojoša lekcija par izstādes tapšanu.

Oktobrī bija skatāma biedrības "Mans tautastērps" izstāde “Pašas radīts vai mantots, bet Mans Tautastērps” un atklāšanas pasākumā varēja tikties ar izstādes radošo komandu.

• Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

Saldus pilsētas bibliotēka sadarbojas ar Pluņģes pilsētas bibliotēku un Mažeikū bibliotēku Lietuvā, Paides bibliotēku - Igaunijā. 2018. g vienīgās aktivitātes ar šīm bibliotēkām bija - apsveikumu nosūtīšana abu valstu simtgadēs un gadumijā.

• Bibliotēku interešu aizstāvības darbs

2018.g. Saldus pilsētas bibliotēka pieteica savu dalību Latvijas bibliotēku biedrības izsludinātajai nominācijai “ Gada notikums Latvijas bibliotēkās 2017 ”. Šai nominācijai tika pieteikta novadpētniecības izstāde “Latvijas BMX piedzimst Saldū”. Izstāde tapusi nopietna pētnieciska darba rezultātā un sadarbojoties plašam interesentu lokam, veidota, godinot BMX sporta trīsdesmitgadi Saldū, tā pievēršot uzmanību šim nozīmīgajam notikumam Latvijas mērogā. Bibliotēkas novadpētniecības fonds papildināts ar plašu digitālo dokumentu un fotogrāfiju skaitu par BMX pirmsākumiem.

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

• Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā

Saldus pilsētas bibliotēka veic reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas Saldus un Brocēnu novadu publiskajās bibliotēkās. Saldus novadā darbojas – 19 vietējās nozīmes bibliotēkas un Brocēnu novadā – 6 vietējās nozīmes bibliotēkas. 2016.gada 3.februārī Saldus novada pašvaldība un Brocēnu novada dome noslēdza līgumu par reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu un finansēšanu Brocēnu novadā.

2018.gads Saldus pilsētas bibliotēkai kā reģiona metodiskajam centram bija būtisks pārmaiņu gads. Līdz ar darba tiesisko attiecību izbeigšanu ar iepriekšējo galveno metodiķi, tika pieņemts lēmums metodisko darbu organizēt pēc citiem principiem, iesaistot visus reģiona galvenās bibliotēkas darbiniekus atbilstoši viņu specializācijai. Arī “aprūpē” esošo bibliotēku apmeklējumus veica nevis viens speciālists kā līdz šim, bet gan trīs – katrs atbildīgs par savu jomu. Šāds modelis ļauj nodrošināt kompetentāku pārbaudi un īsākā laikā apmeklēt vairāk bibliotēkas. Arī ieteikumos problēmu un trūkumu novēršanai ir vieglāk izvairīties no subjektivitātes.

Pārskata periodā būtisku izmaiņu reģiona publisko bibliotēku tīklā nav notikušas. Brocēnu novada Cieceres pagasta Emburgas bibliotēkā un Nīgrandes pagasta bibliotēkā - personāla maiņa. Par situāciju Jaunlutriņu pagastā ir rakstīts nodaļā “Personāls”. Līdz šim ir saglabājušās visas vietējās nozīmes bibliotēkas, un tās darbojas pagastu pārvalžu pakļautībā. Pagastu pārvaldes regulāri tiek informētas par viņu pakļautībā esošo bibliotēku darba rādītājiem. Pēc bibliotēku apmeklējumiem tiek sagatavota atskaite par secināto apmeklējuma laikā un tās tiek nosūtītas ne tikai apsekotajai bibliotēkai, bet arī pagasta pārvaldes vadībai.

Mazāk veiksmīga ir sadarbība ar skolu bibliotēku darbiniekiem.

• Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi

Informāciju par aktuālo, jaunāko nozarē un izmaiņām ikdienas darbā bibliotekāri saņem, izmantojot e-pastu (SPB, LNB, KISC u.c. informācija) vai steidzamā gadījumā telefoniski.

Pēc pagastu bibliotēku darbinieku ierosinājuma 2018.gadā tika pieņemts lēmums organizēt 9 seminārus gadā, neiekļaujot vasaras mēnešus. Līdz ar to reģiona bibliotēka 2018.gadā organizējusi 8 dažādus profesionālās pilnveides seminārus bibliotekāriem – kursus, pieredzes apmaiņas braucienus, praktisku apmācību, sniegta informācija par bibliotekārā darba aktualitātēm un vienu – gada noslēguma semināru mazliet svinīgākā gaisotnē.

2018.gada jaunums – “mazās trešdienas”, kas ir praktiskas nodarbības reģiona bibliotēku darbiniekiem. To galvenais mērķis ir sniegt praktisku palīdzību ikvienam bibliotekāram jautājumos, kuros tas nejūtas pārliecināts. Parasti šīs nodarbības tiek organizētas nelielās grupās, pulcējot tos darbiniekus, kuriem ir neskaidrības par konkrētu uzdevumu veikšanu. 2018.gadā “mazajās trešdienās” ir bijušas mācības par tēmām: Novadpētniecības mapju aprakstu veidošana katalogā; 600 lauki MARC21, Analītikas apraksti no grāmatām, Personu autoritatīvie dati, Autorizācijas dati un to piešķiršana, Komplektēšanas modulis, Meklēšana dažādās brīvpieejas datu bāzēs, Lursoft News izmantošana.

Seminārus plānojam, lai būtu nodrošināta informācija par aktualitātēm bibliotekārajā darbā un sabiedrībā, kā arī piesaistām kursu un mācību organizētājus, kas piedāvā vairākumu interesējošās tēmas. Runāts, skaidrots un diskutēts par darbu BIS ALISE, izglītības prasībām, krājumu kvalitāti, statistiku, ikdienas darba uzskaiti, novadpētniecību, darbu ar bērniem. Maijā objektīvu iemeslu (Saldus pilsētas bibliotēka uzņēma Latvijas publisko, akadēmisko un zinātnisko bibliotēku direktorus) dēļ organizējam izbraiduma semināru – Kursīšu pagasta bibliotēkā – informācijas centrā. Vienlaikus ar semināru tika organizēts “Ideju tirgus” (līdzīgi kā

to dara Bibliotekāru biedrība Bibliotēku nedēļas ietvaros). Kolēģi prezentēja savas darba inovitātes un varēja padalīties pieredzē par to realizēšanu.

Organizētas 3 grāmatu izbraukuma tirdzniecības – Latvijas grāmata (XI) un Virja LK (III, V).

Noorganizēts pieredzes apmaiņas brauciens uz Anīkšču rajona un Biržu rajona (Lietuva) publiskajām bibliotēkām. Brauciena laikā bija iespēja ne tikai iepazīt Anīkšču rajona bibliotēkas jaunās mūsdienīgās telpas, bet uzzināt par pārrobežu projektu realizācijas pieredzi abās bibliotēkās. Pabijām arī bibliotēku filiālēs laukos (Lietuvā ir saglabājusies centralizācijas sistēma).

Nr. p. k.	Dat.	Norises vieta	Orga nizē tājs (-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalīb nieku skaits	Stun du skaits
1.	30.01.	SPB	SPB		38	2
2.	21., 28.02.	SPB	SPB/ <i>Beyond The Frames</i>	Radošās domāšanas meistarklase.	24	9
3.	28.03.	SPB	SPB/ <i>Vivendi veselības centrs</i>	Lekcija par psihoemocionālās veselības veicināšanu.	36	4
4.	25.04.	SPB	SPB	Arodbiedrības loma darba ņēmēja tiesību aizstāvībā. 2017.gada darba rezultātu analīze.	32	4
5.	30.05.	Kursišu b-ka	SPB	Izbraukuma seminārs Kursišu pagasta bibliotēkā – informācijas centrā. Ieskats muzeja pedagoģijā, VSAA e-pakalpojumi, lasītveicināšanas darbs skolā, "Ideju tirgus".	30	6
6.	26., 27. 09.	Lietuva	SPB	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Anīkšču rajona un Biržu rajona publiskajām bibliotēkām: pārrobežas projektu realizācijas pieredze, darbs centralizētā sistēmā.	25	5
7.	29.,30.,31.10.	SPB	SPB	Digitalā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi.	40	8
8.	28. 11.	SPB	LNB, SPB	LNB lasīšanas veicināšanas programmu inovācija.	26	8
9.	18.12.	Saldus MMS	SPB	Gada noslēguma seminārs Ziemassvētku noskaņā. Darba jubilāru un jauno speciālistu godināšana.	39	3

Saldus pilsētas bibliotēkas darbinieki savu redzes loku paplašināja, piedaloties divos pieredzes apmaiņas braucienos: jūlijā apmeklējot Preiļu Galveno bibliotēku un Krāslavas novada centrālo bibliotēku, septembrī – viesojoties Jelgavas pilsētas bibliotēkā un Latvijas Lauksaimniecības universitātes Fundamentālajā bibliotēkā.

• **Sadarbība ar citā iestādēm metodiskā un konsultatīvā darba jomā**

Sadarbība ar pašvaldībām gan Saldus, gan Brocēnu novados ir laba. Iespēju robežās saņemam atbalstu dažādu jautājumu risināšanā. Ir interese par bibliotēku darbu, tās rezultātiem un attīstības iespējām. Par to liecina arī līdz šim saglabātais pagastu bibliotēku tīkls abos novados.

Profesionālo jautājumu risināšanā ir atbalsts no kolēģiem citās reģiona bibliotēkās un Latvijas Nacionālās bibliotēkas. 2018.gadā LNB Bibliotēku attīstības centra pārstāves apmeklēja Saldus pilsētas bibliotēku, lai izvērtētu tās darbību kā reģiona metodiskajam centram. Saņemām ieteikumus tālākajai darbībai, kurus iespēju robežās arī īstenojam.

Kā jau minēju, sadarbība ar skolu bibliotēkām ir mazāk veiksmīga, taču nepieciešamības gadījumos konsultācijas no Saldus pilsētas bibliotēkas speciālistiem saņem arī skolu kolēģi. Tāpat viņi tiek aicināti uz semināriem, ja tajos ir tēmas, kas aktuālas skolu bibliotēkās. Tā 2018.gada novembrī tika organizēts seminārs sadarbībā ar LNB Bērnu literatūras centru par LNB lasīšanas veicināšanas programmu inovācijām, uz kuru bija aicināti arī reģiona skolu bibliotekāri. Ieradās tiki 2 – Saldus vidusskolas un Cieceres internātpamatskolas bibliotekāres.

• **Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām**

Līdz 2015.gadam Saldus novada pašvaldības Izglītības pārvaldes paspārnē darbojās skolu bibliotekāru metodiskā apvienība, kas savā darbībā bija patstāvīga. 2016.gadā objektīvu un subjektīvu apstākļu dēļ skolu bibliotekāru metodiskā apvienība pārtrauca darboties. Līdz ar to skolu bibliotekāri it kā palika bez metodiskās virsvadības, bet, joprojām, aktuālās nozares informācijas apmaiņa tiek īstenota ar Izglītības pārvaldes speciālistu starpniecību. Arī novadā veiktā izglītības sistēmas optimizācija ievieš korekcijas skolu bibliotēku darbā. Daudzviet skolas bibliotēkas darbinieka slodze ir tik niecīga, ka ļauj tikai veikt visvienkāršāko mācību literatūras izsniegšanu/ saņemšanu, mācību līdzekļu iegādi.

2018.gadā situācija ar skolas bibliotēkām Saldus novadā ir šāda:

Novads/ Pilsēta/Izglītības iestādes nosaukums	Darbinieki				
	skaits	slodze			
		pilna	nepilna		norāda konkrētu citu slodzi
0,5	0,25				
Saldus vidusskola	2				1,5
Saldus novada pašvaldības Lutriņu pamatskola	1				0,1
Saldus novada pašvaldības Pampāļu pamatskola	1				0,18
Saldus novada pašvaldības Ezeres pamatskola	1				0,2
Saldus Vakara vidusskola*	1				0,4
Saldus novada pašvaldības Striķu sākumskola	1				0,1
Saldus novada pašvaldības Jaunlutriņu pamatskola	1				0,135
Saldus novada pašvaldības Rubas pamatskola	1			0,25	
Saldus novada pašvaldības Kursišu pamatskola	1				0,3
Saldus pamatskola	1		0,5		
Nīgrandes pagasta Kalnu vidusskola	1				0,2
Saldus novada pašvaldības Druvas vidusskola	2	1			
Saldus novada pašvaldības Zirņu pamatskola	1				0,2
Saldus novada pašvaldības Cieceres internātpamatskola	1				0,75
Saldus novada pašvaldības Kalnsētu speciālā internātpamatskola**					

* - Saldus Vakara vidusskola darbojās līdz 2018.gada 1.jūlijam.

** - jaundibināta skola, kas izveidojusies, reorganizējot Cieceres internātpamatskolu, darbojas blakus tai. Abām skolām ir viena administrācija un arī bibliotekāre, bet katrai sava bibliotēka, kas izvietota vienās telpās. Līdz šim arī bibliotekārei nav zināms slodžu sadalījums tālākais darbības modelis.

Informācijas par skolu bibliotēku darbinieku slodzēm Brocēnu novadā Saldus pilsētas bibliotēkai nav. Arī līgums par RGB pakalpojumiem Brocēnu novadam neparedz metodisko un konsultatīvo palīdzību Brocēnu novada skolu bibliotēkām. Kaut gan, ja kādam no skolu bibliotekāriem rodas kādi jautājumi un palīdzība tiek meklēta Saldus pilsētas bibliotēkā, nekad netiek atteikts.

Skolu bibliotēkas ir izglītības nozares pakļautībā, Saldus reģionā strādā atšķirti no publiskajām bibliotēkām. Kā redzam, to darbinieku slodzes un darba uzdevumi samazināti līdz minimumam, tādēļ arī skolu direktori neredz bibliotēku modernizācijas nepieciešamību. Sadarbība balstīta uz personiskiem kontaktiem un skolas bibliotekāra ieinteresētību.

• Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un to risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības

Par metodiskā darba problēmu tuvākajos gados var izvērsties darbinieku nodrošināšana pagastu bibliotēkās atbilstoši plānotajām MK noteikumu prasībām. Saldus novadā zināms tikai viens iespējamais pretendents ar atbilstošu izglītību uz nākotnē iespējamu bibliotekāra vakanci. Taču kā pierādīja izsludināto vakancu konkursi – šī persona nav ieinteresēta darbā bibliotēkā, jo nepieteicās nevienā konkursā.

Ir nepieciešams motivēt bibliotekārus un citus interesentus par profesijas apguvi, rosināt izmantot LNB sagatavoto 960 stundu izglītības programmu, kā arī kārtot eksāmenus 3.kvalifikācijas pakāpes iegūšanai. Apsveicama aktivitāte 2018.gadā bija iespēja pieteikties uz 960 h programmu, kura tiek finansēta no projekta “Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide” līdzekļiem. No Saldus reģiona bija divas kandidātes, bet paveicās tikai vienai. Jācer, ka šāda iespēja būs vēl.

Kā aktualitāte profesionālajā pilnveidē ir atbilstošas kvalifikācijas un kvalitātes lektoru piesaiste reģiona bibliotēku organizētajos semināros. Lai veiksmīgāk izplānotu profesionālās pilnveides aktivitātes Saldus reģiona darbiniekiem, 2018.gada nogalē organizējam mini aptauju, kurā aicinājam bibliotēku darbiniekus ierosināt gan tēmas, gan lektorus RGB organizētajiem semināriem. Jāsecina – ja interesējošās tēmas bija visdažādākās (sākot no lietvedības jautājumiem līdz pat personības attīstībai), tad ar iespējamo lektoru nosaukšanu gan tā nevedās. Tika minēti tikai dažas personības.

Organizējot seminārus, tieši ar problēmu, ko uzaicināt kā “runas vīru/ sievu” saskaramies visbiežāk. Reizēm izlīdzamies ar vietējiem resursiem, bet ne vienmēr tas ir risinājums. Bez tēmas pārzināšanas gribas, lai arī tās pasniegšana būtu interesanta un aizraujoša. Iespējams labs risinājums varētu būt vienotas datu bāzes izveidošana virtuālajā metodiskajā kabinetā. Tajā kolēģi varētu padalīties ar informāciju par lektoriem, kas uzstājušies viņu organizētajos pasākumos, un viņu piedāvātajām tēmām.

Saldus pilsētas bibliotēkas direktore
2019.gada 22.februārī

A.Mežiņa

PIELIKUMI

Publikāciju saraksts

1. **Bibliotekāru novadpētniecības konference Kuldīgā**
Skrunda : Skrundas TV, 2018. 1 ieraksts.
2. Šteina, Zane **Skolotājam Veltai Zavickai - 90 gadu jubileja**
Saldus Novada Vēstis Nr.94 (2018, 31.augusts), 2.lpp. : fotogrāfija
3. Valkīra, Andra **Braucieni uz Briseli izložēti**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.142 (8501) (2018, 4.decembris), 2.lpp. : fotogrāfijas
4. Kļaviņa, Tamāra **Jubilejas noslēgumā koncerts un izstāde**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.141 (8500) (2018, 30.novembris, 1.decembris), 10.lpp.
5. Kleinberga, Silva **Uztrauc pagasta ceļi un ambulances trūkums**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.139 (8498) (2018, 27.novembris), 3.lpp. : fotogrāfija
6. Valkīra, Andra **Iepriecina ar labiem darbiem**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.137 (8496) (2018, 22.novembris), 2.lpp. : fotogrāfijas
7. Marcinkus, Daina **Netur muti. Un labi, ka tā**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.139 (8498) (2018, 27.novembris), [1]., 7.lpp. : fotogrāfija
8. **Literāti ciemosies atkal**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.131 (8490) (2018, 8.novembris), [1].lpp.
9. **Maina jumtu un remontē**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.125 (8484) (2018, 25.oktobris), 2.lpp.
10. Vilmane, Ieva **Iestājas par mantotu tautastērpu**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.122 (8481) (2018, 18.oktobris), 5.lpp. : fotogrāfijas
11. Maniņa, Agrita **Piecus gadus jaunāka par Latviju**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.127 (8486) (2018, 30.oktobris), [1.], 3.lpp. : fotogrāfija
12. Vilmane, Ieva **10 novadnieku, kuriem nepietika ar ļoti labi**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.121 (8480) (2018, 16.oktobris), 8.lpp. : fotogrāfija
13. Kleinberga, Silva **"Ir patīkami, ka neesam aizmirsti."**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.117 (8476) (2018, 5., 6.oktobris), 4.lpp. : fotogrāfija
14. Valkīra, Andra **Skolotājam Veltai Zavickai šodien 90!**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.96 (8455) (2018, 17., 18.augusts), [1.], 3.lpp. : fotogrāfijas
15. Maniņa, Agrita **Ko tikai nevar pastāstīt**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.89 (8448) (2018, 2.augusts), 4.lpp. : fotogrāfijas
16. **Bērni lasa ogas**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.83 (8442) (2018, 19.jūlijs), 2.lpp.
17. Kleinberga, Silva **Lai būtu mazāk nesakoptu un piedrazotu vietu**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.84 (8443) (2018, 20., 21.jūlijs), [1.], 3.lpp. : fotogrāfijas
18. Lala, Inese **Pavisam vienkārši - sanāk, jo dara**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.81 (8440) (2018, 13., 14.jūlijs), 4.lpp. : fotogrāfijas
19. Kleinberga, Silva **Trim iestādēm - jauni vadītāji**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.78 (8437) (2018, 6., 7.jūlijs), 2.lpp.
20. Valkīra, Andra **Kursišniekus sporta svētkos pārbauda vējš**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.77 (8436) (2018, 5.jūlijs), 6.lpp. : fotogrāfijas
21. Vilmane, Ieva **Divas bibliotēkas vienā pagastā. Abas vajadzīgas**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.71 (8430) (2018, 21.jūnijs), 6.lpp. : fotogrāfija
22. Vilmane, Ieva **Digitālais aģents Mārtiņš**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.72 (8431) (2018., 22., 23.jūnijs). Pielikums: Kurzemes Kultūras

- Pielikums "3K", Nr.6 (2018, jūnijs), 1., 3.lpp. : fotogrāfijas
23. Maniņa, Agrita **Nīgrandes izglītības iestādēs - septiņi izlaidumi**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.70 (8429) (2018, 19.jūnijs), 2.lpp. : fotogrāfijas
 24. Švaža, Inta **Mūsu vēstures stāsti**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.70 (8429) (2018, 19.jūnijs), 10.lpp.
 25. Maniņa, Agrita **Par Dikļu lepnumu**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.69 (8428) (2018, 15., 16.jūnijs), 7.lpp. : fotogrāfijas
 26. **Rakstniece skolā**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.61 (8420), (2018, 29.maijs), 3.lpp.
 27. Vilmane, Ieva **Stāstis par Latvijas lauku pagājušiem laikiem**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.57 (8416) (2018, 18., 19.maijs), 5.lpp.
 28. Maniņa, Agrita **Princeses - skaistas, zvēri dabīgi**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.48 (8407), (2018, 24.aprīlis), 7.lpp. : fotogrāfijas
 29. **Izstāde "Latvijas BMX piedzimst Saldū" – paneldiskusija Mārupē**
Saldus : Saldus pilsētas bibliotēka, 2018. 1 ieraksts.
 30. Kleinberga, Silva **Visas iestādes - vienuviet**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.41 (8400), (2018, 6., 7.aprīlis), 3.lpp. : fotogrāfijas
 31. Vilmane, Ieva **Ielūdz Kanādas vēstnieks Latvijā**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.39 (8398) (2018, 3.aprīlis), 4.lpp.
 32. **Rubenieki lasa**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.35 (8394) (2018, 22.marts), 2.lpp.
 33. Vilmane, Ieva **Iespējams, sievišķīgākā ikdienas apģērba parāde**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.32 (8391) (2018, 15.marts), 5.lpp. : fotogrāfijas
 34. **Mūsu fotoobjektīvā. Fotogrāfa Māra Grasmaņa stunda Zirņu bibliotēkā**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.13 (8390) (2018, 13.marts), 6.lpp. : fotogrāfija
 35. **Datorspēles neļauj sēdēt**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.28 (8387) (2018, 6.marts), [1.] lpp.
 36. Kleinberga, Silva **Dārgākais šī gada darbs - jumta maiņa**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.24 (8383) (2018, 23., 24.februāris), 2.lpp. : fotogrāfijas
 37. **Eleonora Anaparta (17.04.1929.-31.01.2018)**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.15 (8374) (2018, 2.februāris), 11.lpp. : ģimēne
 38. Vilmane, Ieva **Arī prasīgs lasītājs jūtas lutināts**
Saldus Zeme ISSN 1407-3070 Nr.12 (8371) (2018, 26., 27.janvāris). Pielikums: Kurzemes Kultūras Pielikums "3K", Nr.1 (2018, janvāris), 5.lpp. : fotogrāfija
 39. Vilmane, Ieva **Lutriņos izveido radošo studiju**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.9 (8367) (2018, 19., 20.janvāris), [1.], 12.lpp. : fotogrāfijas
 40. Valkīra, Andra **Balvās saņēma šprotu bundžas**
Saldus Zeme 1407-3070 Nr.2 (8361) (2018, 4.janvāris), 6.lpp. : fotogrāfija

Darba lapa: „PĀRSKATS PAR BIBLIOTĒKAS DARBĪBU 2018. gadā”

Palīdzība

Ja, aizpildot veidlapu, rodas kādi jautājumi, lūdzu konsultēties Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, tālrunis: 67806128, e-pasts: diana.rudzite@lnb.lv

Pamatinformācija:

Aktuālais nosaukums	Saldus novada pašvaldības iestāde “Saldus pilsētas bibliotēka”		
Nosaukums 2017.gadā	Saldus novada pašvaldības iestāde “Saldus pilsētas bibliotēka”		
Adrese	Striķu iela 3, Saldus, Saldus nov.		LV-3801
Tālrunis	63807144	Fakss	63807143
Mobilais tālrunis	26163684; 25479837		
E-pasts	biblioteka@saldus.lv	Bibliotēkas vadītājs/ direktors	Aija Mežiņa
Informācija internetvietnēs	http://biblioteka.saldus.lv/ ; http://www.draugiem.lv/salduspb/ ; https://twitter.com/salduspb/ ; https://www.facebook.com/profile.php?id=100009445561371		
Reģistrācija LR Uzņēmumu reģistrā	nr.	90009114646	Datums 20.07.2009.
Reģistrācija LR Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā	nr. BLB	BLB0016	Datums 17.05.2007.
Juridiskais statuss (LDKKis jāizvēlas vērtība)	Pašvaldības iestāde		
Iestādes akreditācija	Apliecības nr. 255B	Akreditācijas datums 02.10.2018.	Akreditācijas termiņš 01.10.2023.

Apraksts

Dibināšanas gads (dibināšanas gads; citas portāla apmeklētājiem saistošas ziņas par institūcijas darbības uzsākšanu)

1925. Saldus novada pašvaldības iestāde “SALDUS PILSĒTAS BIBLIOTĒKA” ir 1925.gadā Saldū dibinātās pilsētas domes bezmaksas bibliotēkas – lasītavas vēsturiskā mantiniece.

Kopš 2017.gada 01.oktobra Saldus pilsētas bibliotēka - Saldus novada pašvaldības struktūrvienība.

Darbība (īss, saistošs darbības veida, svarīgāko darbības virzienu apraksts)

Saldus novada pašvaldības iestāde „SALDUS PILSĒTAS BIBLIOTĒKA” ir publiska kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas sniedz iedzīvotājiem bibliotekāros un bibliogrāfiskos pakalpojumus, kura nodrošina Latvijas un pasaules tautu kultūras mantojuma – iespaidarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu. Saldus novada pašvaldības iestāde „SALDUS PILSĒTAS BIBLIOTĒKA” veic reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas Saldus un Brocēnu novados.

1. Infrastruktūra

1.1. Ēka

	Rindas kods	Pavisam	Skaidrojumi
A	B	1	2
Ēkas īpašuma forma	1110	x	Kam pieder ēka
fizisko personu īpašums	1111		Jā-1, nē-0
juridisko personu īpašums	1112	1	Jā-1, nē-0
pašvaldības īpašums	1113		Jā-1, nē-0
valsts īpašums	1114		Jā-1, nē-0
Ēkas uzcelšanas gads	1120	2006	Uzrāda tikai gadu
Kultūras pieminekļa Valsts aizsardzības Nr.	1130		Uzrāda, ja ēka ir Kultūras piemineklis
Citas (papildus) ēkas			
Nosaukums vai adrese	1140		Uzrāda ēkas nosaukumu vai adresi
Īpašuma forma	1150	x	
fizisko personu īpašums	1151		Jā-1, nē-0
juridisko personu īpašums	1152		Jā-1, nē-0
pašvaldības īpašums	1153		Jā-1, nē-0
valsts īpašums	1154		Jā-1, nē-0
Uzcelšanas gads	1160		Uzrāda tikai gadu
Kultūras pieminekļa Nr.	1170		Uzrāda, ja ēka ir Kultūras piemineklis
Teritorijas kopējā platība (m2)	1180	1993.6	Kopējā teritorija, ieskaitot apbūves laukumu

1.2. Ēkas funkcionalitāte

	Rindas kods	Pavisam	Skaidrojumi
A	B	1	2
Telpas pieejamas cilvēkiem ar kustību traucējumiem	1210	x	Atzīmēt, ja telpas ir pieejamas cilvēkiem ar kustību traucējumiem
Ir 3 fāzu elektrības pieslēgums	1220	x	Atzīmēt, ja ir 3 fāzu elektrības pieslēgums
Ir automātiskā ugunsdrošības sistēma	1230	x	Atzīmēt, ja ir Automātiskā ugunsgrēka adrešu atklāšanas un ugunsgrēka trauksmes sistēma. Netiek publicēts portālā.
Apsardze	1240	x	Atzīmēt, kāda veida apsardze tiek izmantota. Netiek publicēts portālā.
elektroniskā apsardzes sistēma (izsaukums uz adresi)	1241	1	Jā-1, nē-0
elektroniskā apsardzes sistēma bez piesaistes adresei	1242		Jā-1, nē-0
diennakts dežurants	1243		Jā-1, nē-0
nav apsardzes	1244		Jā-1, nē-0

1.3. Bibliotēkas telpas

	Rindas kods	Pavisam	Skaidrojumi
A	B	1	2
Telpu kopplatība (m²)	1300	1786.9	Bibliotēkas telpas ko veido lasītāju apkalpošanas, krātuvju, pārējo telpu platību summa. (1300.r. = 1310.r. + 1320.r. + 1330.r.)
t.sk. lasītāju apkalpošanas telpas	1310	951.5	Telpas informācijas sniegšanai, iespieddarbu un citu dokumentu izsniegšanai un lasīšanai (<i>lasītavas, abonements, interneta zāles u.c.</i>).
telpu tehniskais stāvoklis	1311	4	Norādīt: apmierinošs – 0, nepieciešams kosmētiskais remonts – 1, nepieciešams kapitālais remonts – 2, avārijas stāvoklī – 3, labs – 4, ļoti labs – 5
krātuves	1320	63.8	Speciālas telpas, kurās izvietoti bibliotēkas krājumi.
telpu tehniskais stāvoklis	1321	4	Norādīt: apmierinošs – 0, nepieciešams kosmētiskais remonts – 1, nepieciešams kapitālais remonts – 2, avārijas stāvoklī – 3, labs – 4, ļoti labs – 5
pārējās telpas	1330	771.6	Telpas bibliotēkas darbiniekiem, iekārtām, saimniecībai.
telpu tehniskais stāvoklis	1331	4	Norādīt: apmierinošs – 0, nepieciešams kosmētiskais remonts – 1, nepieciešams kapitālais remonts – 2, avārijas stāvoklī – 3, labs – 4, ļoti labs – 5
Lietotāju vietu skaits bibliotēkā	1340	122	Lietotāju vietas ar vai bez aprīkojuma (<i>arī puskabīnēs, semināru un mācību telpās, bibliotēkas audiovizuālo dokumentu un bērnu nodaļās</i>).

2. Izmantošana

	Rindas kods		Skaidrojumi
A	B		2
Lietotāji			
Aktīvo lietotāju kopskaits	210	3737	Pārreģistrēta un/vai no jauna reģistrēta persona vai organizācija, kas visā pārskata periodā apmeklējusi bibliotēku un/vai izmantojusi bibliotēkas infrastruktūru un pakalpojumus.
t.sk. bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	211	1464	Bērnu tiesību aizsardzības likuma 3.panta 1.punkts nosaka, ka "Bērns ir persona, kas nav sasniegusi 18 gadu vecumu (...)"
Apmeklējumi			
Fizisko apmeklējumu kopskaits	220	46 351	Bibliotēku tieši apmeklējušo personu skaits. (220.r. = 221.r. + 222.r.)
pieaugušie	221	32 411	
bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	222	13 940	
Virtuālais apmeklējums	230	12 886	Uzskaita veiktos virtuālos apmeklējumus neatkarīgi no aplūkoto lapušu vai elementu skaita: bibliotēkas vietnē, emuārā (blogā), pašvaldības vietnes sadaļā, izglītības iestādes vietnes sadaļā. Neiekļauj kopkataloga datus.
Izsniegumi			
Izsniegumu kopskaits	250	97 719	Izsniegto dokumentu skaits lasītājiem vai institūcijām uz noteiktu laiku. Uzskaitāmi reģistrētie izsniegumi, ieskaitot lietošanu uz vietas bibliotēkā, izsniegumu starpbibliotēku abonementā un termiņu pagarinājumus. (250.r. = 251.r. + 252.r. + 253.r. + ... 264.r.)
t.sk. grāmatas	251	73 309	Neperiodiski iespiesti resursi kodeksa formā, t.i., ar vienā malā sastiprinātām lapām.
seriālizdevumi	252	12 175	Izdevumi, kas iznāk secīgās daļās, parasti ar numerāciju vai datējumu un paredzēti izdošanai neierobežoti ilgi neatkarīgi no periodiskuma (<i>periodiskie izdevumi, pārskati, tēzes, zinātniskie raksti u.tml.</i>). Neietver monogrāfiju sērijas – tās uzskaitāmas kā grāmatas.
audiovizuālie resursi	253	719	Resursi, kura saturā pārsvarā ir skaņa un/vai attēli, un kuram nepieciešama īpaša ierīce, lai to noskatītos un/vai noklausītos (<i>skaņuplates, lentes, kasetes, audiokompaktdiski, DVD disk, digitālie audioieraksti, diapozitīvi, transparenti, kinofilmās, videoieraksti, datorspēles</i>).
mikroformas	254		Fotogrāfiski dokumenti, kura izmantošanai nepieciešams palielinājums (<i>mikrofišas, mikrofilmas</i>).
kartogrāfiskie materiāli	255	27	Telpā un laikā lokalizētu konkrētu un abstraktu parādību nosacīts attēlojums samazinātā mērogā (<i>kartes, globusi, plāni, topogrāfiskie modeļi, taktilās kartes un aeroattēlojumi, izņemot atlantus un kartogrāfiskos dokumentus kodeksa, mikroformā, audiovizuālā un elektroniskā formā</i>).
nošizdevumi	256	67	Izdevumi, kura pamatsaturs ir mūzikas attēlojums, parasti nošu rakstā – lapas vai kodeksa formā.
attēlizdevumi	257	3529	Iespiesti izdevumi, kura raksturīgākā iezīme ir attēls (<i>iespiedgrafika, mākslas darba oriģināli, mākslas darbu reprodukcijas, fotogrāfijas, plakāti, mācībatēli, tehniskie zīmējumi u.tml., izņemot attēlizdevumus kodeksa formā, mikroformā, audiovizuālā vai elektroniskā formā</i>).
sīkiespieddarbi	258		Sīkiespieddarbi.
Braila raksta dokumenti	259		Braila raksta dokumenti
patenti	260		Dokumenti, kas garantē ekskluzīvas izgudrotāja tiesības izmantot vai licencēt izgudrojumu kopā attiecīgo dokumentāciju.
rokraksti	261		Dokumentu oriģināli rokrakstā vai mašīnrakstā.
nepublicētie dokumenti	262	37	Nepublicēti dokumenti, kas ir publiski pieejami, bet netiek izplatīti tirdzniecības tīklā (<i>institūciju analītiskie pārskati, koncepcijas un programmas, konferenču vai kongresu programmas, referātu tēzes, referātu teksti, rezolūcijas u.tml.</i>).
pārējie dokumenti	263	7856	Cita veida neelektroniska formāta dokumenti (<i>diorāmas, trīsdimensiju dokumenti, spēles, rotaļlietas u.tml.</i>).

elektroniskie resursi	264		Elektroniskie resursi (<i>datubāzes, elektroniskie seriālizdevumi, digitālie dokumenti</i>), kas publicēti lasāmatmiņas kompaktdiskos (<i>CD-ROM</i>), lasāmatmiņas videodiskos (<i>DVD-ROM</i>) vai citos datu nesējos, kā arī digitāli radītie resursi (<i>e-grāmatas, rasmotas tīmekļa vietnes</i>).
-----------------------	-----	--	---

Izsniegums pa grāmatu veidiem

mācību grāmatas	265		Iespiesti resursi, kurā sistematizēti un mācību programmai atbilstoši izklāstīta mācību priekšmeta vai tās daļas viela.
bērnu grāmatas	266	22 611	Iespiesti resursi, kas satur un formas ziņā atbilst pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērna uztverei.

Izsniegums bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem

No kopējā izsnieguma skaita: bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem	267	20 902	
--	-----	--------	--

Starpbibliotēku abonements

Iekšzemes starpbibliotēku abonements (SBA)	270	1802	SBA kārtā saņemto un izsniegto dokumentu kopskaits (270.r. = 271.r. + 272.r.)
t. sk. no citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	271	179	No citām Latvijas bibliotēkām SBA kārtā saņemto dokumentu kopskaits.
uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	272	1623	Uz citām Latvijas bibliotēkām SBA kārtā nosūtīto dokumentu kopskaits.
Starptautiskais starpbibliotēku abonements (SSBA)	280		SSBA kārtā saņemto un izsniegto dokumentu kopskaits (280.r. = 281.r. + 282.r.)
t. sk. no ārvalstu bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	281		No ārvalstu bibliotēkām SSBA kārtā saņemto dokumentu kopskaits.
uz ārvalstu bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	282		Uz ārvalstu bibliotēkām SSBA kārtā nosūtīto dokumentu kopskaits.

3. Krājums

	Rindas kods	Jaunieguvumi	Izslēgtie dokumenti	Krājums pārskata perioda beigās	Skaidrojumi
A	B	1	2	3	4
Dokumentu (fizisko vienību) kopskaits	310	2650	8337	73366	Bibliotēkas krājums – visi dokumenti, kas pieejami bibliotēkā. Jaunieguvums – dokuments, kas pievienots krājumam. Izslēgts dokuments – dokuments, kas izslēgts no krājuma. (310.r. = 311.r. + 312.r. + 313.r. + ... 324.r.)
t.sk. grāmatas	311	1195	6647	61470	Neperiodiski iespiesti resursi kodeksa formā, t.i., ar vienā malā sastiprinātām lapām.
seriālizdevumi	312	1265	1668	10058	Izdevumi, kas iznāk secīgās daļās, parasti ar numerāciju vai datējumu un paredzēti izdošanai neierobežoti ilgi neatkarīgi no periodiskuma (<i>periodiskie izdevumi, pārskati, tēzes, zinātniskie raksti u.tml.</i>). Neietver monogrāfiju sērijas – tās uzskaitāmas kā grāmatas.
audiovizuālie resursi	313	6	5	765	Resursi, kura saturā pārsvarā ir skaņa un/vai attēli, un kuram nepieciešama īpaša ierīce, lai to noskatītos un/vai noklausītos (<i>skanuplates, lentes, kasetes, audiokompaktdiski, DVD diski, digitālie audioieraksti, diapozitīvi, transparenti, kinofilmas, videoieraksti, datorspēles</i>).
mikroformas	314				Fotogrāfisks dokuments, kuru izmantojot, nepieciešams palielinājums (<i>mikrofišas, mikrofilmas</i>).
kartogrāfiskie materiāli	315		1	14	Telpā un laikā lokalizētu konkrētu un abstraktu parādību nosacīts attēlojums samazinātā mērogā (<i>kartes, globusi, plāni, topogrāfiskie modeļi, taktiļās kartes un aeroattēlojumi, izņemot atlantus un kartogrāfiskos dokumentus kodeksa, mikroformā, audiovizuālā un elektroniskā formā</i>).
nošizdevumi	316	2		23	Izdevumi, kura pamatsaturs ir mūzikas attēlojums, parasti nošu rakstā – lapas vai kodeksa formā.
attēlizdevumi	317	28	12	808	Iespiesti izdevumi, kura raksturīgākā iezīme ir attēls (<i>iespiedgrafika, mākslas darba oriģināli, mākslas darbu reprodukcijas, fotogrāfijas, plakāti, mācībattēli, tehniskie zīmējumi u.tml., izņemot attēlizdevumus kodeksa formā, mikroformā, audiovizuālā vai elektroniskā formā</i>).
sīkiespieddarbi	318				Sīkiespieddarbi.
Braila raksta dokumenti	319				Braila raksta dokumenti.
patenti	320				Dokumenti, kas garantē ekskluzīvas izgudrotāja tiesības izmantot vai licencēt izgudrojumu kopā attiecīgo dokumentāciju.
rokraksti	321				Dokumentu oriģināli rokrakstā vai mašīnrakstā.
nepublicētie dokumenti	322	1		68	Nepublicēti dokumenti, kas ir publiski pieejams, bet netiek izplatīts tirdzniecības tīklā (<i>institūciju analītiskie pārskati, koncepcijas un programmas, konferenču vai kongresu programmas, referātu tēzes, referātu teksti, rezolūcijas u.tml.</i>).
pārējie dokumenti	323	153	4	158	Cita veida neelektroniska formāta dokumenti (<i>diorāmas, trīsdimensiju dokumenti, spēles, rotaļlietas u.tml.</i>)
elektroniskie resursi	324				Elektroniskie resursi (<i>datubāzes, elektroniskie seriālizdevumi, digitālie dokumenti</i>), kas publicēti lasāmatmiņas kompaktdiskos (<i>CD-ROM</i>), lasāmatmiņas videodiskos (<i>DVD-ROM</i>) vai citos datu nesējos, kā arī digitāli radītie resursi (<i>e-grāmatas</i>).

Bibliotēkas krājums pa grāmatu veidiem:

mācību grāmatas	330				Iespiesti resursi, kurā sistematizēti un mācību programmai atbilstoši izklāstīta mācību priekšmeta vai tās daļas viela.
bērnu grāmatas	340	403	399	14994	Iespiesti resursi, kas satura un formas ziņā atbilst pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērna uztverei.

4. Darbinieki (pamattabulā jāuzrāda viena izglītība)

A	Rindas kods B	Darbinieku skaits		
		Pavisam 1	Pilna slodze 2	Nepilna slodze 3
Darbinieku kopskaits (4000.r. = 4100.r. + 4200.r.)	4000	21	21	

Bibliotekāro darbinieku kopskaits (4100.r. = 4110.r. + 4120.r. + 4130.r. + 4140.r. + 4150.r.+4160.r.)	4100	15	15	
t.sk. sievietes	4101	15	15	
t.sk. vīrieši	4102			
no tiem ar bibliotekāro izglītību	4110	10	10	
t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)	4111	1	1	
t.sk. ar bakalaura grādu	4112			
t.sk. ar I. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	4113	4	4	
t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.)	4114	1	1	
t.sk. ar III profesionālo kvalifikācijas līmeni	4115	4	4	
no tiem ar izglītību citās jomās	4120	2	2	
t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)	4121			
t.sk. ar bakalaura grādu	4122	1	1	
t.sk. ar I. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	4123	1	1	
t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.)	4124			
no tiem zinātņu doktori	4130			
no tiem ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību	4140	3	3	
no tiem ar pamatizglītību	4150			
no tiem ar profesionālo pilnveidi (no 160h)	4160			

Pārējo darbinieku kopskaits (4200.r. = 4210.r. + 4220.r. + 4230.r. + 4240.r. + 4250.r.+4260)	4200	6	6	
t.sk. sievietes	4201	6	6	
t.sk. vīrieši	4202			
no tiem ar bibliotekāro izglītību	4210	1	1	
t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)	4211	1	1	
t.sk. ar bakalaura grādu	4212			
t.sk. ar I. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	4213			
t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.)	4214			
t.sk. ar III profesionālo kvalifikācijas līmeni	4215			
no tiem ar izglītību citās jomās	4220	1	1	
t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)	4221			
t.sk. ar bakalaura grādu	4222			
t.sk. ar I. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	4223	1	1	
t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.)	4224			
no tiem zinātņu doktori	4230			
no tiem ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību	4240	4	4	
no tiem ar pamatizglītību	4250			
no tiem ar profesionālo pilnveidi (no 160h)	4260			

Cita informācija (bibliotekārie darbinieki pa vecuma grupām)

Dalījums pa vecuma grupām	< 20	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	>= 80
Skaitis				7	4	4		

5. Finansiālie rādītāji (euro, veselos skaitļos) – iekavās aiz posteņa nosaukuma ierakstīti atbilstošie budžetu ieņēmumu un izdevumu klasifikācijas kodi

	Rindas kods	Pavisam	Skaidrojumi
A	B	1	
Atlikums pārskata perioda sākumā	5001		
IEŅĒMUMI KOPĀ (I.)	5000	354 244	Bibliotēkas ienākumos līdzekļus veido 5000.r. = 5100.r. + 5200.r. + 5300.r. + 5400.r.
t. sk. Piešķirti no valsts budžeta	5100		Aizpilda bibliotēkas, kuru pamatbudžetu veido piešķirums no valsts budžeta.
Piešķirti no pašvaldības budžeta	5200	351 616	Aizpilda bibliotēkas, kuru pamatbudžetu veido piešķirums no pašvaldību budžeta.
Saimnieciskās darbības ieņēmumi	5300		Aizpilda bibliotēkas, kuru pamatbudžetu veido privātie ieņēmumi.
Citi ieņēmumu avoti	5400	2628	Uzrādāmi citi ienākuma avoti līdzās bibliotēkas pamatbudžetam. (5400.r. = 5410.r. + 5420.r. + ... 5470.r.)
<i>no tiem: maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi</i>	5410	2628	
<i>ziedojumi un dāvinājumi</i>	5420		Attiecina saņemtos ziedojumus un dāvinājumus no iekšzemes un ārvalstu fiziskajām un juridiskajām personām
<i>Valsts kultūrkapitāla fonda finansējums</i>	5430		
<i>citu vietējo fondu piešķirumi</i>	5440		
<i>ārvalstu finanšu palīdzība:</i>	5450		
<i>t. sk. ārvalstu fondu līdzekļi</i>	5451		ES struktūrfondu un citu valstu finanšu palīdzības programmu īstenošanas.
<i>cita ārvalstu finanšu palīdzība</i>			
<i>mērķdotācijas no valsts budžeta</i>	5460		
<i>pārējie ienākumi</i>	5470		
IZDEVUMI KOPĀ (II.)	5500	354 244	Bibliotēkas izdevumu kopsummu veido 5500.r. = 5600 r. + 5700 r.
Kārtējie izdevumi (1.1.)	5600	351 388	5600 r. = 5611 r. + 5612 r. + 5620 r. + 5630 r. + 5640 r. + 5650.r.
Atalgojums (1100)	5611	140 525	Mēneša pamatalga, piemaksas, prēmijas, atalgojums fiziskajām personām uz tiesiskās attiecības regulējošu dokumentu pamata
Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, sociāla rakstura pabalsti un kompensācijas (1200)	5612	43 341	Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, sociāla rakstura pabalsti, kompensācijas un citi maksājumi
Krājuma komplektēšana	5620	14 289	Izdevumi bibliotēkas krājuma papildināšanai 5620.r. = 5621.r. + 5622.r. + 5623.r. + 5624.r.

<i>no tiem: grāmatas (5233)</i>	5621	11 000	
<i>periodiskie izdevumi (2400)</i>	5622	3289	Izdevumi žurnālu, laikrakstu, biļetenu, kalendāru un citu īslaicīgas nozīmes izdevumu iegādei
<i>elektroniskie dokumenti (5233)</i>	5623		Izdevumi elektronisko resursu (datubāzu, elektronisko seriālizdevumu, digitālo dokumentu u.c.) iegādei
<i>citi dokumenti (5233)</i>	5624		
Preces un pakalpojumi	5630	148 348	Preces un pakalpojumi (2000): komandējumi un dienesta braucieni (2100); pakalpojumi (2200): pasta, telefona un citi sakaru pakalpojumi (2210), izdevumi par komunālajiem pakalpojumiem (2220), iestādes administratīvie izdevumi un ar iestādes darbības nodrošināšanu saistītie izdevumi (2230), remontdarbi un iestāžu uzturēšanas pakalpojumi (izņemot ēku, būvju un ceļu kapitālo remontu) (2240), īre un noma (2260), citi pakalpojumi (2270).
Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi (2250)	5640		Izdevumi juridiskajām personām par datoru programmatūras izstrādes, pilnveidošanas un papildināšanas pakalpojumiem, kā arī par veiktajiem darbiem saskaņā ar budžeta iestāžu pasūtījumu: informācijas sistēmas uzturēšana, informācijas sistēmas licenču normas izdevumi, pārējie informācijas tehnoloģiju pakalpojumi
Pārējie kārtējie izdevumi	5650	4885	Materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, kurus neuzskaita kodā 5000 (2300): biroja preces un inventārs (2310), kurināmais un enerģētiskie materiāli (2320), materiāli un izejvielas palīgrāžošanai (2330), kārtējā remonta un iestāžu uzturēšanas materiāli (2350), budžeta iestāžu nodokļu maksājumi (2500). Subsīdijas un dotācijas (1.3.)
Kapitālie izdevumi (2.0.)	5700	2856	5700.r. = 5710.r. + 5720.r. + 5730.r. + 5740.r. + 5750.r.
t. sk. Zeme, ēkas un būves (5210)	5710		Ēkas, kuras izmanto pašu vajadzībām, kā arī izīrējamās un iznomājamās nedzīvojamās ēkas
Nemateriāli ieguldījumi	5720		Licences, koncesijas un patenti, preču zīmes un līdzīgas tiesības
Datortehnika, sakaru un cita biroja tehnika (5238)	5730	990	Izmaksas un izdevumi tādiem ilgtermiņa aktīviem kā datori, serveri, kopētāji, faksa aparāti, telefoni, telefonu centrāles un cita biroja tehnika
Kapitālais remonts un rekonstrukcija (5250)	5740		Ēkas pārbūve, izmainot tās apjomu, nesošo elementu nomaiņa, ēkas vēsturiskā veidola atjaunošana
Pārējie kapitālie izdevumi	5750	1866	
Atlikums pārskata perioda beigās	5800	0.00	

Valsts un pašvaldības piešķirtais finansējums krājuma komplektēšanai (aizpilda valsts nozīmes bibliotēkas un pašvaldību publiskās bibliotēkas)

	Izdevumi (euro)
Krājuma komplektēšanai izlieto valsts un pašvaldības budžeta līdzekļu summa	14 289
<i>no tiem:</i>	
<i>grāmatas</i>	11 000
<i>periodiskie izdevumi</i>	3289
<i>fonogrammas</i>	
<i>filmas</i>	

6. Informācijas tehnoloģijas

	Rinda s kods	Pavisam	Skaidrojumi
A	B	1	2
Datoru skaits	6010	46	Datoru skaits (6010.r. = 6011.r. + 6012.r.)
t. sk. darbiniekiem	6011	23	
lasītājiem	6012	23	
Serveru skaits	6020	1	Datori tehnisko procesu nodrošināšanai. Serveris (u.tml.) kā aparatūra (fiziska ierīce)
Bezmaksas Wi-Fi	6030	1	Iestādes telpās ir pieejams bezmaksas Wi-Fi. Norādīt: jā – 1, nē – 0
Integrētā bibliotēku informācijas sistēma	6040	1	Norādīt: <i>ALISE</i> – 1, <i>ALEPH 500</i> – 2, <i>LIBER</i> – 3, <i>LIIS</i> – 4, cita – uzrādīt kāda
Datubāzes	6050	5	Lasītājiem pieejamo datubāžu skaits (6050.r. = 6051.r. + 6052.r.)
abonētās	6051	3	Abonēto datubāžu kopskaits
pašu veidotās	6052	2	Pašu veidoto datubāžu kopskaits; novadpētniecības, analītikas, pašvaldību dokumentu, skolēnu, studentu darbi
Printeru kopskaits	6060	5	
Skeneru kopskaits	6070	3	Neietver svītrkodu skenerus
Kopējamo iekārtu kopskaits	6080	1	
Multifunkcionālo iekārtu kopskaits	6090	4	Iekārta, kurā apvienots printeris, kopētājs, skeneris, fakss
Valodas, kādās pieejama pamatinformācija bibliotēkas vietnē	6100	1	Norādīt valodas, kādās pieejama pamatinformācija mājaslapā: latviešu valoda – 1, krievu valoda – 2, angļu valoda – 3, vācu valoda – 4, franču valoda – 5
Vietnes automātiskās tulkošanas iespēja	6110		Ja mājaslapā ir ieviesta automātiskās tulkošanas iespēja, tad norādīt kāda: Google – 1, Microsoft – 2, Hugo.lv – 3
Grāmatu drošības sistēma	6120	1	Grāmatu drošības sistēma (vārti) ar magnētisko lenti vai RFID tehnoloģijām. Norādīt: jā – 1, nē – 0
Pašapkalpošanas grāmatu izsniegšanas/nodošanas sistēma	6130	0	Norādīt: jā – 1, nē – 0

7. Digitalizācija

	Rindas kods	Digitalizēts līdz gada sākumam	Digitalizēts atskaites gada laikā	Digitalizēts gada beigās (kopā)	Skaidrojums
Digitalizēto teksta dokumentu skaits	710				Digitalizēto teksta dokumentu skaits (grāmatas, periodiskie izdevumi, rokraksti u.c.)
digitalizēto teksta dokumentu lapušu skaits	711				Digitalizēto teksta dokumentu lapušu skaits
Digitalizēto attēlizdevumu skaits	720		200	200	Digitalizēto attēlizdevumu (fotogrāfiju, fotonegatīvu, zīmējumu, plakātu, afišu, pastkaršu, atklātņu, grafiku, gravīru, etiķešu) skaits.
Digitalizēto nošu izdevumi skaits	730				Digitalizēto nošu izdevumi skaits
digitalizēto nošu izdevumu lapušu skaits	731				Digitalizēto nošu izdevumu lapušu skaits
Digitalizēto kartogrāfisko izdevumu skaits	740				Digitalizēto kartogrāfisko izdevumu skaits
digitalizēto kartogrāfisko izdevumu lapušu skaits	741				Digitalizēto kartogrāfisko izdevumu lapušu skaits
Digitalizēto skaņu ierakstu skaits	750				Digitalizēto skaņu ierakstu skaits
digitalizēto skaņu ierakstu hronometrāža	751				Formāts - "st:min:sec" (kopējais digitalizēto ierakstu atskaņošanas laiks)
Digitalizēto video ierakstu skaits	760		1	1	Digitalizēto video ierakstu skaits
digitalizēto video ierakstu hronometrāža	761		14:52:00	14:52:00	Formāts - "st:min:sec" (kopējais digitalizēto ierakstu atskaņošanas laiks)

	Rindas kods	Skaits	Skaidrojums
Digitālo kolekciju kopskaits	770		Digitālo kolekciju kopskaits

8. Darba kvalitāte

	Rindas kods	Skaits	Skaidrojumi
Krājuma apgrozījums	810	1.33	Izniegumu kopskaits (250.r.) attiecībā pret dokumentu kopskaitu krājumā (310.r.)
Dokumentu (fizisko vienību) skaits uz vienu lietotāju	820	20	Dokumentu kopskaits krājumā (310.r. 4. kolonna) attiecībā pret lietotāju kopskaitu (210.r.).
Kārtējie izdevumi uz vienu lietotāju	830	94.03	Kārtējo izdevumu kopsumma (5600.r.) attiecībā pret lietotāju kopskaitu (210.r.).

Saldus pilsētas bibliotēkas direktore
Saldū, 2019.gada 01.februārī

Aija Mežiņa